

Afstemning

Ændringsforslag nr. 1 forkastedes, idet 46 stemte for (S, RV, SF og EL), 61 (V, DF og KF) imod.

Herefter betragtedes ændringsforslagene nr. 2-4 som forkastede.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

10) Første behandling af lovforslag nr. L 194: Forslag til lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner.
Af indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen).
(Fremsat 29/3 2006).

Formanden:

Taletiden er efter ønske fastsat til 10 minutter for ordførerne.

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Leif Mikkelsen (V):

Så tager vi hul på en dag i det kommunale økonomitegn, må vi sige. Inden dagen er gået, er vi sikkert kommet ud i alle hjørner af både den kommunale struktur og økonomi og finansiering, kunne man godt forestille sig. I hvert fald er der nu mulighed for hen over en række lovforslag at betragte det fra flere sider.

Den del af dagsordensrækken, som vi har nu i L 194, er jo den mere generelle del, hvor vi måske også kan forsøge at binde udligningsreformen ind i en politisk diskussion.

Det er jo en længe ønsket reform. Den har været efterlyst i stort set årevis, og nu er den her. Derfor er der grund til at glæde sig over, at der er gode, ansvarlige partier, der står bag. Regeeringspartierne har forpligtet sig til i forlængelse af kommunalreformen at komme med en udligningsreform. Det har Dansk Folkeparti også i

forbindelse hermed. Så har vi oplevet, at Det Radikale Venstre ganske af egen drift og frivilligt går ind og tager et medansvar for noget så væsentligt som finansieringen af kommunerne og dermed balancen i Danmark – sammenhængskraften i forlængelse af kommunalreformen – og der er grund til at kvittere for, at disse partier medvirker til denne samlede reform.

Kl. 11.30

Når jeg siger det, er det klart, at jeg så heller ikke kan undlade at udtale skuffelse over, at Socialdemokraterne ikke er med i denne udligningsreform, da man så ofte har efterlyst den og savnet den. Nu er jeg meget taknemlig over, at hr. Ole Stavad er i salen, for hr. Ole Stavad brugte endda i sin tid som begrundelse for at forlade forhandlingerne om kommunalreformen, at det her var helt uansvarligt, fordi der ikke var en udligningsreform. Nu er den her, og så er man alligevel ikke med.

Det kan vi undre og ærgre os over, ikke mindst i lyset af, at Socialdemokratiet jo trods alt fylder en del i det kommunale landskab, og det går jeg ud fra Socialdemokratiet glæder sig over. Derfor kunne man også godt have forventet, at de tog et politisk medansvar for en helt nødvendig reform efter en kommunalreform med nye, stærke, store kommuner, 98 af slagsen, altså et helt andet kommunalt danmarkskort, som jo i den grad påkaldte sig en nødvendig ændring.

Det er virkelig at melde fra ansvarsmæssigt, når Socialdemokratiet ikke har meldt til, som andre partier altså fandt ud af at gøre. Så det undrer os, men det kan være, at vi får forklaringen i løbet af i dag.

For det var jo nødvendigt med en udligningsreform i kølvandet på kommunalreformen, men også i kraft af det, den havde udviklet sig til, hvor der var lagt sten på sten, særordning på særordning over lang tid for at lappe på systemet. Derfor var det tid til et hovedeftersyn, et serviceeftersyn, hvor man betragtede det i sin helhed.

Helt overordnet kan man sige, at det er lykkedes for os at få disse særordninger indhegnet og gjort til bloktilskud, så det ønske, der også lå, nemlig om et mere enkelt og gennemsigtigt finansieringssystem, er rent faktisk opfyldt, selv om vi godt ved, at det ikke er noget enkelt system. Jeg tror ikke, at det er det, man skal prale mest af, altså at det overhovedet kan lade sig gøre at lave det totalt enkelt og gennemsigtigt. Men der er sket en kraftig forenkling, og dermed er der et andet verdensbillede for kommunerne,

hvor de kan se, hvilke virkemidler der er, og hvor vi er landet henne.

Alt i alt kan man sige, at vi har indfriet det, der var den politiske forventning, nemlig et foranklet, bedre system, et mere gennemsligt system, og frem for alt, at man har fået fjernet de ujævnheder, der var kommet på grund af kommunalreformen, og fået ændret den udvikling, der har været gennem lang tid.

Så har vi i øvrigt øget udligningen ved samme lejlighed, hvilket jo er et politisk valg ud fra, at Danmark trækkes skævt på grund af den måde, vi bosætter os på, der, hvor den økonomiske udvikling finder sted. Derfor sker der en skævvridning af Danmark. Det hovedkrav, man kan stille til kommunerne, og forudsætningen for et kommunalt selvstyre er jo, at kommunerne kan finansiere de ydelser, borgerne med rette kan forvente kommunen skal kunne yde borgerne. Det gælder faktisk, uanset hvor man bor i Danmark.

Jeg tror roligt, vi kan sige, at borgerne har de forventninger til kommunerne om, at de altså kan finansiere børnepasning, skoler, alle de der områder, som vi kender så godt, og som er normale kommunale ydelsesområder.

I dag er forventningen den, at man, selv om man bor i et område af Danmark, hvor der ikke er en positiv befolkningstilvækst, hvor der nærmere er det modsatte, også har en kommune, der har økonomisk mulighed for at servicere borgerne på det niveau, vi som borgere i dagens Danmark forventer.

Vi må sige, at det ikke går af sig selv. Men den måde, Danmark udvikler sig på, medfører en skævvridning. Vi kan sige, at de økonomiske kraftcentre trækker stærkere, og det betyder rent faktisk, at andre områder bliver svagere. Og vi kan sagtens genkende områderne.

Det er der rettet op på, og derfor synes jeg, at der er grund til at sige følgende: Vi har etableret en udligningsreform med en god profil, en profil, der flytter penge fra områder med de bredeste skuldre til de områder, hvor man står svagere. Det er et helt naturligt forlangende, at de områder, hvor man har det godt, er med til at udjævne og finansiere, at der altså også kan ydes på de her serviceområder i hele Danmark.

Kl. 11.35

Når jeg nu er ved de overordnede glædesudbrud over den her reform, er der også grund til at minde om, at det er lykkedes os at skabe det, jeg kalder en unik reform, nemlig en reform, der også i fremtiden modvirker yderligere skæv-

vridning af Danmark – jeg siger ikke, at den forhindres, men yderligere skævvridning modvirkes – idet modellen jo er sådan, at når vi har indfaset de aftaler, der ligger her i reformen, vil en fremtidig udvikling af beskatningsgrundlaget i hovedstadsområdet udløse yderligere udligning, altså en sænkning af hovedstadsudligningen og en forøgelse af landsudligningen. Det vil sige, at hvis den skævvridning, som vi har set, fortsætter – det kunne man så forvente, men nu skal vi ikke spå her i dag – så er der nu lagt et element ind, så vi over en 10-års-periode har en automatik, der udløses, hvis udviklingen fortsætter sådan. Det er en sikkerhed for, at man modvirker den skævvridning, vi ellers kunne forvente.

Summen af det er, at der er utrolig meget godt at sige om den her reform, som har den helt rigtige profil, og som i fremtiden gør det mere sikkert at kunne regne med, at det kommunale selvstyre kan fungere; at kommunerne kan løse de opgaver, man altså kan forvente som borger. Så alt i alt er det et godt værktøj, et godt forlig og en god reform lavet af de partier, der har taget et medansvar for det.

Så er der en række enkelte medlemmer, der sagtens kan glæde sig over spørgsmålet om, hvorvidt bloktilskuddets fordeling sker efter beskatningsgrundlag eller befolkningstal. Det bliver nu efter befolkningstal, sådan at de tilskud heller ikke med størst vægt kommer derhen, hvor man i øvrigt har det bedst. Så det er et eksempel på, at vi nu har været igennem hele området og indrettet denne reform som en fremtidssikret reform og har taget højde for, at pengene vandrer i den retning, hvor man har det svært. Kigger man på profilen, kan man tydeligt se, hvem der betaler. Det er den bedst stillede, der betaler, det er den bedst stillede del af kommunerne, og pengene vandrer derhen, hvor der er mest behov.

Så jeg vil bare indskrænke mig til i dag at glæde mig over, at det er lykkedes at komme igennem, og at det, jeg kalder et bredt flertal i Folketinget, står bag en udligningsreform, der er fremtidssikret og som kan holde i mange år, uden at vi kan regne med, at den skal plastres til med særordninger i fremtiden. Det er faktisk særdeles vigtigt at nå dertil. Så der er god grund til i dag at glæde sig over, at vi nu vedtager en lang række lovforslag, som er en udmøntning af den forligsaftale, der i sin helhed hedder udligningsreformen mellem de danske kommuner.

Så har vi stadig væk en særordning, nemlig at der er så stærk en skævvridning af dele af Danmark, at det ikke er muligt at udligne så hårdt, at man kan fange alt op. Derfor er der beholdt en særordning for særlig vanskeligt stillede kommuner. Der er grund til at glæde sig over, at denne ordning er aftalt sådan, at bestemte kommuner, der opfylder bestemte kriterier, efter aftale med Indenrigs- og Sundhedsministeriet kan få skabt et program, der kan løfte dem over de næstkommende år. Så der er både mulighed for at hjælpe og alligevel et generelt system, der kan bære i sig selv.

Dermed kan jeg rolig sige, at Venstre er glad for den her udligningsreform, og at vi fuldt og helt står bag den. Vi har bestemt tænkt os at stemme for forslagene.

Formanden:

Der er en række korte bemærkninger til ordføreren. Jeg nævner lige medlemmerne i den rækkefølge, de får ordet: Fru Pia Gjellerup, hr. Ole Stavad, hr. Arne Toff, hr. Thomas Krog og fru Line Barfod.

(Kort bemærkning).

Pia Gjellerup (S):

Det var karakteristisk at høre Venstres ordfører tale om, hvad det er for en udligning, man har lagt vægt på fra Venstres side. Hr. Leif Mikkelsen taler alene om indkomster og ser fuldstændig bort fra, at det jo ikke alene er et spørgsmål om, hvad man tjener i den enkelte kommune og har mulighed for at have af indkomster i den enkelte kommune, men jo i meget høj grad er et spørgsmål om at få pengene derhen, hvor der er de tunge kommunale opgaver, f.eks. på det sociale område.

Jeg synes, det var karakteristisk, at det helt blev forbigået, for deri er jo også et af de afgørende problemer ved den udligningsreform, nemlig at den udligner en stor kommunalreform, som vi ikke kunne få noget at vide om økonomien på, da den skulle vedtages. Nu kan vi jo ikke lave om på kommunalreformen, selv om vi i sammenhængen kan se, at økonomien faktisk er uacceptabel, men vi kan se, at de kommuner, som ligger i toppen med at overtage tunge sociale opgaver, det store flertal af dem, mister på den her reform. Så det er det omvendte af en social profil, og det synes jeg hr. Leif Mikkelsen skal have en mulighed for at forholde sig til.

(Kort bemærkning).

Leif Mikkelsen (V):

Nu er virkeligheden jo den, at der i den her udligningsreform er lagt en række kriterier ind, hvor der lige præcis er taget hensyn til kommunernes udgiftsbehov. Der er taget hensyn til de tunge sociale udgifter, som går ind med en vægtning, og dermed er virkeligheden jo den – uanset hvem der nu mister eller taber her i startfasen – at man nu tager højde for, at pengene går derhen, hvor behovene er.

Så til det med: Hvem mister, og hvem taber? Der er jo store forskelle på udgiftsniveauet fra kommune til kommune i dag, og nogle af dem, der mister, har måske haft en økonomisk situation, hvor man har øget sine omkostninger i kommunen, så man ligger langt over landsgennemsnittet – det er der en række eksempler på – og andre har haft det meget svært.

Det er det, der rettes op på, og der lægges elementer ind nu, så der tages hensyn til de sociale omkostninger, som jo vil være stigende, hvis de er en del af kommunens udgifter.

Så den er fremtidssikret, og der er en god balance.

(Kort bemærkning).

Pia Gjellerup (S):

Det er rigtigt, at der ændres på de sociale kriterier. Det er positivt, og det går i den rigtige retning. Det er spørgsmålet om, at man hele tiden justerer i forhold til, hvordan virkeligheden ser ud, og den har selvfølgelig ændret sig i løbet af de sidste 10 år, så det kan jeg fuldstændig kvitte re for.

Men vægten af det, der udlignes i forhold til udgifter, er meget beskeden, og det sker i sammenhæng med, at der føres meget, meget store opgaver over til kommunerne, og der nedlægges en meget effektiv udligningsordning, som amterne i sig selv jo udgør, fordi de udlignede hos sig selv et hundrede procent.

Derfor er hr. Leif Mikkelsens besværgelser om, at alt passer, og at pengene kommer derhen, hvor opgaverne er, fuldstændig forkerte, og det ved hr. Leif Mikkelsen også godt. Udgiftsudligningen har en meget lille vægt, men opgaverne er blevet meget større, og det betyder, at der bliver en skævere udligning på udgiftsbehov, og det var ikke det, der var tilsigtet, og som i øvrigt har været Socialdemokratiets ambition. Det er nok grunden til, at vi ikke blev inviteret, for det passede ikke med Venstres ambition.

(Kort bemærkning).

Leif Mikkelsen (V):

Jeg skal så alligevel kommentere det, for nu kom fru Pia Gjellerup til at sige, at Socialdemokraterne ikke var inviteret. Det er helt eventyrligt. Vi har godt nok længe hørt rundtomkring i Danmark, at Socialdemokratiet ikke var inviteret, og siden den tid har jeg gjort mig til en regel, at jeg her i inderlommen – jeg sover næsten med den – går rundt med en kopi af den invitation, som er stilet til fru Pia Gjellerup fra indenrigsministerens side.

Ved lejlighed kan jeg læse højt af den. Partiet kom, og så meldte det fra, så det med, at man ikke var inviteret, forstår jeg ikke. Det her er en meget fin invitation, som jeg er villig til at læse op for fru Pia Gjellerup, hvis hun har glemt, at hun har modtaget den. Så jeg går ud fra, at vi er færdige med det, og at den bliver her i min inderlomme foreløbig. Jeg går ud fra, at vi er helt færdige med at høre om, at Socialdemokraterne ikke var inviteret. Og derfor kunne man jo have øvet indflydelse med hensyn til de bekymringer, som fru Pia Gjellerup giver udtryk for her. Hvis de havde nogen gang på jord og havde noget hold i virkeligheden, så burde man have lagt sig i selen for at øve indflydelse.

Vi inviterede Socialdemokratiet, fordi det er et væsentligt parti i det kommunale landskab, og derfor er det helt urimeligt, at man, da nu Socialdemokratiet kunne få øje på alle de her fejl, som fru Pia Gjellerup udreder, ikke sad ved forhandlingsbordet og førte dem ind. Det synes jeg faktisk man bør bebrejde Socialdemokratiet, hvis de er så vigtige.

Jeg må bare sige, at jeg er helt overbevist om, at der er lavet en god udligningsreform, og at der er taget de hensyn, der skal, og hvis Socialdemokratiets stemme manglede, falder det præcis tilbage på Socialdemokratiet. Det står tydeligt i papiret i min inderlomme.

(Kort bemærkning).

Ole Stavad (S):

Det er meget tydeligt, at hr. Leif Mikkelsen meget hellere vil snakke om noget andet end det, der står i lovforslaget. Derfor svarede han helt bevist heller ikke på det spørgsmål, fru Pia Gjellerup stillede.

Så skal jeg takke hr. Leif Mikkelsen for, at han selv sagde, at vi ud fra den invitation, der var sendt, mødte frem til et møde, og hvis han har invitationer til flere, vil jeg da gerne se dem, for så er de i hvert fald gået fejl i posten.

Men jeg vil godt spørge hr. Leif Mikkelsen: Skulle vi så ikke diskutere indholdet i forslaget? Jeg vil godt spørge hr. Leif Mikkelsen: Hvorfor står der i det lovforslag, vi her har til behandling, at når man har indgået en aftale med kommunerne, fået økonomien på plads gennem en vedtagelse i Finansudvalget, så åbnes der en mulighed for, at finansministeren efterfølgende uden nogen forudgående aftaler eller forhandlinger med kommunerne kan komme og ændre på den aftale, som er indgået?

KL 11.45

Det er da noget snyderi. Jeg kan se, at hr. Leif Mikkelsen ser forundret ud. Hvis han ikke har opdaget det, står det i lovens § 14, stk. 5. Og derfor vil jeg godt have en forklaring fra hr. Leif Mikkelsen, som jo har været en central forhandler for Venstre i hele det her forløb.

(Kort bemærkning).

Leif Mikkelsen (V):

Tak for komplimentet, hvis det var et sådant. Og nu er det jo meget behændigt, at hr. Ole Stavad stadig væk forsøger at give indtryk af, at Socialdemokraterne ikke er inviteret.

Altså, vi er jo nødt til at få det her afklaret. Andre partier kunne jo altså godt finde ud af at sige ja tak til at komme igen på det møde, som var et lignende møde, vil jeg sige til hr. Stavad, men Socialdemokraterne sagde nej. Havde Socialdemokraterne sagt ja, så var de jo kommet igen, så nemt var det.

Så vi skal bare have slået fast, at det ikke går at bilde det kommunale Danmark ind, at Socialdemokraterne ikke havde mulighed for at være med i denne udligningsreform. Og derfor er det jo svært at tage kritikken helt alvorligt, for Socialdemokraterne kunne have siddet med ved bordet og have fået indflydelse, præcis som andre partier har fået.

Og vedrørende spørgsmålet om lovforslagets indhold og muligheder, ja, så ligger der en udligningsreform. Og det er klart, at de aftaler lægger op til økonomiaftalerne, som aftales en gang om året mellem KL og regeringen. Og derfor forstår jeg ikke, hvad det er, hr. Ole Stavad er bekymret for i denne sammenhæng.

(Kort bemærkning).

Ole Stavad (S):

Når jeg ser det færdige resultat, vil jeg ikke beklage, at vi ikke var med, men jeg kan konstatere, at hr. Leif Mikkelsen kun har én invitation, og det var den, vi tog imod.

Jeg går ud fra, at vi godt må diskutere indhold i lovforslag her ved førstebehandlingen. Det fremgår af det lovforslag, vi her behandler, at det forholder sig, som jeg sagde, nemlig at finansministeren efterfølgende uden forudgående forhandlinger med kommunerne kan indgå aftaler.

Det er ikke bare noget, jeg undrer mig over. Det fremgår meget klart og tydeligt af det hørings svar, der er kommet fra Kommunernes Landsforening. Og den kommentar, der er fra ministeren, kunne have rettet op på det, ved at ministeren havde sagt: Jamen det er klart, at vi selvfølgelig ville forhandle det her med kommunerne, inden vi i givet fald måtte gå til Finansudvalget. Det gør man ikke.

Og derfor må det stå til troende, at regeringen lægger op til, at man kan ændre indgåede aftaler. Og det er en ny bestemmelse, der sættes ind i denne lovgivning, i modsætning til det, vi har set og kendt tidligere, og det må der da kunne gives en forklaring på.

Det er igen et bevis på, at Venstre desværre er i gang med at centralisere, centralstyre, fjerne lokale politikeres muligheder for i dialog med befolkningen at skabe et godt lokalt serviceniveau og serviceapparat, og på, at det hele skal dirigeres af en finansminister og en indenrigsminister og med hr. Leif Mikkelsen som nyttigt redskab.

Jeg synes, hr. Leif Mikkelsen, når han i andre situationer har vist sig som en modig mand, måske skulle høre op med at være et nyttigt redskab i forbindelse med at afskaffe det lokale demokrati. Det tror jeg ikke er i hr. Leif Mikkelsens ånd.

(Kort bemærkning).

Leif Mikkelsen (V):

Nu er der ikke noget til hinder for, at hr. Ole Stavad sådan kan arbejde sig selv op til, at det ligefrem er at afskaffe det lokale demokrati, at man her laver en udligningsreform, hvor der er de værktøjer, der nu skal være. Det vil være at svinge sig meget op at sige det.

Og hvis de regler, der er her, omgøres, har vi jo god tradition for, at aftaler om økonomi mellem kommuner og staten indgås imellem KL og finansministeren – og dermed regeringen. Og jeg har tillid til, at det finder sted i fremtiden. Så jeg deler ikke den bekymring om, at det, som hr. Ole Stavad peger på, skal bruges til noget som helst indgreb i det kommunale selvstyre.

(Kort bemærkning).

Arne Toft (S):

Jeg tror, at det er nødvendigt, når man debatterer med Venstres ordfører, at man stiller konkrete spørgsmål og så også håber på at få konkrete svar.

Op til tidspunktet for udligningen blev der talt meget om, hvem der skulle betale, og hvem der skulle have, og der var mange kommuner omkring København, der sagde: Med de store leveomkostninger, vi har herovre, kan det ikke være rimeligt, at vi skal give til Jylland. Og der sagde bl.a. indenrigsministeren: Jamen vi skal ikke se på leveomkostningerne, det her er en udligning fra den ene kommune til den anden kommune.

Det, der så sker, er, at en del storkøbenhavnske kommuner nu skal betale til de jyske kommuner. Hvad er der sket? Er det ikke, vil jeg spørge hr. Leif Mikkelsen, en flytning af penge fra borgere i de storkøbenhavnske kommuner til borgere i de jyske kommuner og ikke en flytning af penge fra storkøbenhavnske kommuner til jyske kommuner?

KL 11.50

(Kort bemærkning).

Leif Mikkelsen (V):

Nu er det jo ikke et mål i sig selv at flytte penge fra storkøbenhavnske kommuner til jyske kommuner. Der flyttes også penge fra jyske kommuner til andre jyske kommuner, eller hvad nu hr. Arne Toft har lyst til at betegne det som. Virkeligheden er jo, at der er en profil i forbindelse med det her, hvor de bedst stillede kommuner bidrager i øget grad.

Nu er der jo mere udligning i den her udligningsreform end den ene milliard, der yderligere udlignes nu. Der er faktisk i det hele taget et betydeligt udligningsniveau, hvor man flytter fra de bedst stillede kommuner til de dårligst stillede. Jeg går ud fra, at hr. Arne Toft er helt enig i, at profilen i den her udligningsreform er meget tydelig, og at det tydeligt fremgår af lovforslaget, at profilen er at flytte fra de bedst stillede til de dårligst stillede, og at det ikke er et spørgsmål om storkøbenhavnske eller jyske kommuner.

Og så er der spørgsmålet om, hvorvidt disse penge – det kan jeg forstå, at hr. Arne Toft søger svar på – må gå til forbrug, eller hvorvidt der var en 0,2 pct. ... Nu lyser min røde lampe, så det kan være, at vi lige kan få tid til i næste bemærk-

ning at komme ind på spørgsmålet om forbrug eller skat.

(Kort bemærkning).

Arne Toft (S):

Det kan jeg godt svare på selv, vil jeg sige til hr. Leif Mikkelsen. Jeg kan så fortælle, at det jo reelt er sådan, at de rigeste kommuner får lov til at sætte skatten op, og at de fattigste kommuner bliver tvunget til at sætte skatten ned. Der bliver ingen udligning af serviceniveauet mellem kommunerne. Og da ingen af os tror på, at man nogen sinde får lov til at sætte skatten op igen, så skal andre jo sætte den ned.

Men jeg vil godt spørge hr. Leif Mikkelsen: Mange af de her kommuner, som sædvanligvis har klaret sig dårligt økonomisk, har tidligere fået penge som særlig vanskeligt stillede kommuner. Er de penge, man tidligere har fået, så taget ud, når man ser forslaget i dag? Når man f.eks. i en kommune som Vesthimmerlands Kommune nu får, jeg tror, 17 mio. kr. og tidligere har fået nogle og tredive mio. kr., er de 17 mio. kr. så lagt oven i de nogle og tredive mio. kr., de har fået som særlig vanskeligt stillet kommune, eller har de reelt tabt på forslaget her?

(Kort bemærkning).

Leif Mikkelsen (V):

Til skattespørgsmålet er det selvfølgelig værd at få sagt, at det jo er sådan, at man nu må bruge en del af det, man får mere, til forbrug, og resten skal man sænke skatten med. Det er for ikke at få store spring og helt ærligt også for at sikre, at skattestoppet overholdes. Hvis man er en opmærksom læser, så skal man sætte skatten ned, og man kan sætte den op. Så hvis man kan klare det over driften, er det helt unødvendigt. Og så er det jo de 0,2 pct., og det vil sige, at man ikke her og nu, men over tid får mulighed for at udvide driftsomkostningerne, for vi udligner faktisk ret kraftigt. Derfor er der store udsving fra kommune til kommune, som det ville være uhensigtsmæssigt at fyre af på 1 år. Derfor er der en overgangsordning.

De penge, der var givet i forbindelse med særordninger, er jo indregnet i systemet, de er regnet med, og dermed fordeles de over bloktilskuddet. Det her er et nulsumsspil. I stedet for at få dem i forbindelse med en særordning er pengene nu indregnet i hele fordelingskriteriet. Så pengene er der.

(Kort bemærkning).

Thomas Krogh (SF):

Jeg synes jo, at Venstres ordfører sagde nogle fornuftige ting i sin ordførertale om, at en udligningsreform er nødvendig. Det er helt sikkert. Han sagde også, at det er godt, at udligningen øges, og det kan vi i SF også godt støtte. Så kom der nogle bemærkninger om, at kommunerne alle steder skal kunne yde en ordentlig kommunal service. Det kan jeg love for, at vi i SF også støtter. Spørgsmålet er så, hvad det har med det her lovforslag at gøre.

Som Venstres ordfører lige har redegjort for, skal de kommuner, som får glæde af det her, sætte skatten ned ud over de 0,2 pct., mens andre kan hæve den. Det vil jo sige, at man samlet set langt fra får stoppet den bølge af nedskæringer, som er i gang i kommunerne på grund af den stramme økonomi, der er. Tværtimod øger man jo nedskæringerne, fordi det samlede budget til serviceniveau i kommunerne bliver mindre med den her lov. Er det ikke korrekt?

(Kort bemærkning).

Leif Mikkelsen (V):

Nej, det er jo ikke korrekt, fordi udligningsreformen er til udligning. Vedrørende spørgsmålet om kommunernes økonomi vil jeg sige, at virkeligheden jo nu er den, at kommunernes økonomi i den tid, vi har haft en borgerlig regering, konsekvent har været udsat for stigninger. Den økonomiske stigning i den offentlige sektor har fundet sted i kommuner og amter, og den politik fortsætter.

Det vil sige, at det jo er kendt stof, hvilke omkostninger man har, og det vil sige, at der har været plads til aktivitetsudvidelse. Der er betydelig flere penge i den kommunale sektor i år end sidste år og flere næste år end i år. Det er virkelighedens verden.

KL 11.55

Så det er ikke sådan et spareprojekt. Det her betyder alene det, at man tager penge fra de bedst stillede kommuner og hjælper de dårligst stillede. Det gøres med et system, som ikke giver alt for store udsving her og nu i en indfasningsperiode, så der er meget godt at sige om det. Jeg er glad for, at SF ligesom anerkender, at der er meget godt i det her. Det kunne tyde på, at det var ærgerligt, at SF egentlig ikke meldte sig på banen og tog et medansvar. Det her er tæt på at være fornuft.

(Kort bemærkning).

Thomas Krogh (SF):

Jeg vil konstatere, at når nu der er så gode muligheder i kommunerne, så må de kommunalpolitikere, som er valgt rundtomkring, være nogle af Danmarks dumme folk. Er det ikke konklusionen på det, Venstres ordfører siger?

En af konklusionerne er i hvert fald, at eksempelvis en kommune som Frederikshavn, som får rigtig mange penge med det her lovforslag, jo også har været ramt, så der er god grund til det. Kommunens borgmester var da også i gang med at juble, indtil han fandt ud af, hvor lidt han egentlig måtte bruge på den service, der er hårdt tiltrængt.

I sådan en kommune har man faktisk været så langt ude, at man har været ved at vride lovgivningen til at sige, at der maks. må være 28 timers hjemmehjælp i den enkeltes bolig, og man har lavet nogle cirkulærer om, hvad folk nu må få af hjælpemidler. Og det er jo ikke sådan, at kommunalpolitikere – heller ikke Venstres kommunalpolitikere – er dumme i Frederikshavn Kommune, men man har en virkelig, virkelig stram økonomi.

Så kommer der en fornuftig udligningsordning, som der har været behov for. Man får nogle penge, og så skal man give dem til skattelettelser til de mennesker, som egentlig klarer sig fint i forvejen, i stedet for at hjælpe dem, der virkelig har behov for hjælp. Er det fornuftigt?

(Kort bemærkning).

Leif Mikkelsen (V):

Nu er virkeligheden jo den, at de steder, hvor pengene vandrer hen, og hvor man nu på grund af udligningen skal sænke skatten, i øvrigt er der, hvor vi har de højeste skatteprocenter i dagens Danmark. Så vi retter faktisk delvis op på en anden skævhed med den her ordning, således at man der, hvor skatten er høj, får mulighed for at få den sænket eller skal sænke den, og så man der, hvor den er lavere, så kan hæve den. Så vi retter op på den skævhed, som er kommet af, at vi har haft en udligningsordning i flere år, hvor de, der har haft det sværest, kun har haft én løsning, nemlig at sætte skatten op.

Så vil jeg om Frederikshavn Kommune sige, at jeg går ud fra, at den er meget tilfreds med den udligningsordning, som den så skal indfase over få år, inden den må bruge pengene til forbrug. Det tror jeg at fornuftige politikere i Frederikshavn er fint tilfredse med. Jeg tror faktisk, de er glade i Frederikshavn, fordi vi har en rege-

ring, der har lavet en udligningsreform, der retter op på de skævheder, der var.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Det er måske svært for hr. Leif Mikkelsen at forestille sig, men faktisk er der jo en del borgere, som hellere vil bruge pengene på offentligt forbrug; på at sørge for, at der er børnehaver med gode pædagoger til at tage sig af deres børn; på, at der er plads; borgere, som gerne vil have, at de ældre i kommunen kan komme i bad en gang imellem; som gerne vil have, at man i det hele taget sørger for en god offentlig service; og for hvem det er vigtigere end at få råd til at købe endnu et fjernsyn eller tage på endnu en udlandsrejse.

Hvorfor er det ikke efter Venstres opfattelse længere noget, som borgerne i kommunen demokratisk kan diskutere? For det er jo det, der er spørgsmålet, nemlig at Venstre her dikterer, at pengene skal bruges til skattelettelser og altså til at øge privatforbruget for dem, der har mest i forvejen, og ikke må bruges til, at man på demokratisk vis beslutter, at man gerne vil have ordentlig service; at man gerne vil have, at de ældre får ordentlig hjælp; at man gerne vil have, at børnene har gode forhold.

(Kort bemærkning).

Leif Mikkelsen (V):

Nu er virkeligheden den, at på grund af den politik, der er ført, er kommunerne i en situation, hvor børnene har gode forhold, og hvor der er gode uddannelser osv. Det er virkelighedens verden. Det er der, væksten er sket i den offentlige sektor, og det går faktisk ganske fremragende. Og det er indtænkt, at der er råd til den række serviceydelser.

Den her udligningsreform flytter alene penge fra de bedst stillede områder til de dårligst stillede områder. Dermed gives der også i fremtiden muligheden for, at de kommuner kan løse den opgave i stedet for at få det vanskeligere og vanskeligere, når der er negativ befolkningstilvækst og afvandring, og hvad ved jeg.

Så jeg synes, man skal anstrenge sig meget for at kritisere det her, og det overrasker mig, at Enhedslisten ikke er lidt begejstret for, at vi virkelig hjælper de svageste områder her. Det burde virkelig flygte med det billede, fru Line Barfod er tæt på at tegne, nemlig at her retter vi op på noget, som tidligere regeringer ikke har rettet op på, nemlig ved at pengene virkelig flytter.

Så jeg undrer mig meget over, at Enhedslisten nu kritiserer ved at sætte den velkendte plade om, at det er så svært, og at der ingen penge er, på. Det er jo ikke rigtigt. Den offentlige sektors udvikling økonomisk set er sket i kommuner og amter, mens vi i denne omgang har haft den borgerlige regering.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Hvis regeringen virkelig flyttede penge til de svageste områder til at sikre, at man der kunne have et godt serviceniveau, ville vi også synes, at det var en god del af udligningsreformen.

Kl. 12.00

Men problemet er jo, at man siger, at pengene skal gå til privatforbrug i stedet for til det hårdt tiltrængte offentlige forbrug. Jeg vil bare gerne høre: Hvad er Venstres argument for, at borgerne ikke demokratisk må beslutte, at de gerne vil have, at der er lidt flere voksne til at tage sig af børnene? For der er jo sket en enorm vækst i antallet af børnehavepladser og vuggestuepladser i Danmark, og derfor er antallet af børn pr. voksen steget. Og mange vil altså gerne have, at der er lidt flere voksne til at tage sig af børnene. Tilsvarende omkring ældre er der jo mange, der gerne vil have, at der er tid til hjemmehjælp lidt oftere, at man ikke kun får gjort rent hver 3. uge, og at man kan komme i bad lidt oftere end hver 14. dag osv. Jeg kan ikke forstå, hvorfor borgerne ikke skal have lov til at bestemme det, og at pengene skal gå til skattelettelser, så de, der i forvejen har, kan købe sig et fjernsyn eller en udenlandsrejse mere.

(Kort bemærkning).

Leif Mikkelsen (V):

Nu er det jo et virkelighedsfjernt billede, fru Line Barfod tegner af det her. Det er jo ikke rigtigt. Det er sådan set indregnet i den kommunale økonomi og de økonomiaftaler, der er. Vi ved godt, at de borgere er der, og vi ved godt, at de ældre er der, sådan er det, og det er ikke udligningsreformen, der skal løse den sag.

Den skal løses på sigt, så kommunerne har råd til at give de ydelser til borgerne, der skal til. Vi laver en indfasningsordning over nogle år, sådan at vi ikke får de store udsving i den kommunale økonomi. Det er ganske fornuftigt, og det er ikke et spørgsmål om, at pengene ikke må bruges til det, de skal. De bliver brugt til det, de skal bruges til over tid. Nu har vi en indfasningsperiode, der sikrer, at økonomien er i balance.

Så det er et falsk billede, fru Line Barfod tegner, det er en udligningsreform, der har en god profil. Jeg forstår godt, det er svært at kritisere, og derfor skal man ud i den der sang om, at folk har det svært, og at der ingen er, der kommer i bad osv., som er ret virkelighedsfjern. Vi har hørt den før, og vi får den sikkert at høre flere gange i dag.

Formanden:

Der er to mere, der har bedt om korte bemærkninger, og dem tager vi, inden vi holder frokost-pause. Så er det fru Jytte Wittrock for en kort bemærkning til ordføreren.

(Kort bemærkning).

Jytte Wittrock (S):

Nu kan jeg høre, at hr. Leif Mikkelsen er meget optaget af virkelighedens verden. Virkelighedens verden, f.eks. på Lolland, er, at den kommunale udligning ikke kan give en løsning for Lolland, som ikke fortsat vil være på overførselsindkomst. Det er ikke det, man ønsker på Lolland.

Så jeg spørger bare hr. Leif Mikkelsen: Hvordan kan det være, at ambitionsniveauet for regeringen og aftalepartnerne har været så lavt, at man ikke har kunnet finde en løsning, der også har kunnet klare problemet på Lolland, et meget kendt problem? Vi har snakket om det i al den tid, jeg i hvert fald har været herinde.

(Kort bemærkning).

Leif Mikkelsen (V):

Spørgeren har fuldstændig ret i, at Lolland er et særligt problem og et vanskeligt område, der har det svært og har haft det svært i flere år. Det, der er virkeligheden, er jo, at hvis man i en udligningsreform skulle løse det, så skal der udlignes så voldsomt, at det ville være uhensigtsmæssigt. Derfor er der stadig væk afsat midler til en særordning.

Der er jo den baggrund med hensyn til Lolland, som i øvrigt har henvendt sig til Indenrigs- og Sundhedsministeriet, at Lolland selv kunne have meget stor interesse i at blive en af dem, der kan få en langsigtet aftale med en særordning, sådan at de hvert år i en periode er sikker på at få tilført øgede midler, som gør, at de forhåbentlig kan blive mere selv bærende og få skabt mere gang i økonomien og udviklingen, så de ikke skal leve på overførselsindkomst, som fru Jytte Wittrock siger. Det er jeg helt enig i.

Men udligningsreformen løser det altså noget af vejen, og så er der lige præcis den særordning for særlig vanskeligt stillede kommuner. Og mit bud er, at Lolland – det er i øvrigt noget Lollands egne politikere er helt enige i – kan komme ind under den ordning og dermed få skabt en længerevarende aftale, så man ikke skal søge fra år til år og ikke vide, om man får noget. Det er det, der er hele ideen med den del af aftalen for vanskeligt stillede kommuner, nemlig at man laver langtidsaftaler, indgår en kontrakt.

(Kort bemærkning).

Jytte Wittrock (S):

Jeg kan jo forstå, at man er kommet til den konklusion, at Lolland er så stort et problem, så man er nødt til at have den særordning. Jeg synes så bare, det er trist, at problemet er så stort for os.

Men det har altså aldrig været et ønske, at man stadig væk skal stå med hatten i hånden. Jeg synes, at man så samtidig må sige, at vi må kunne få reguleret de udgifter, vi har dernede. Det har jo altså også været en kendsgerning i virkelighedens verden, hvis jeg nu skal forholde mig til den, som hr. Leif Mikkelsen også forholder sig til den kendsgerning, at der har været en sand eksport af sociale problemer fra andre kommuner, problemer, som er endt nede på Lolland, for der kunne man få boliger til en ordentlig pris, men Lolland fik altså også påført nogle sociale udgifter, som kommunerne dernede ikke har kunnet løfte. Er der også taget højde for det i den her kommunale udligningsreform, så vi ikke fortsat får de der store overførsler af udgifter til Lolland?

(Kort bemærkning).

Leif Mikkelsen (V):

Nu vil jeg sige, at stavnsbåndet jo er ophævet, og vi har jo fri bosætning, så de, der ønsker at flytte til Lolland, vil have ret til det, og den her regering har bestemt ikke tænkt sig at gribe ind over for det eller lave særregler eller indføre bompenge, eller hvad man nu kunne forestille sig. Det vil jeg indrømme blankt at vi ikke har talt om som en mulighed, og det ville i hvert fald være interessant, hvis det kom som et forslag fra Lolland, at man eventuelt skulle overveje det.

Kl. 12.05

Det har vi ikke gjort. Hvis man havde forventet det, så er det et svigt, det er en forglemmelse, det vil jeg gerne indrømme.

Jeg synes faktisk, at vi har fundet en løsning, som er god, nemlig at vi har fået det skåret ned til, at det virkelig er særlig vanskeligt stillede områder, der bliver en pulje for. Det er ikke et spørgsmål om sådan en ansøgningsprocedure, hvorefter halvdelen af Danmarks kommuner så skal søge og ikke ved, om de får.

Her bliver der en aftale, der er længerevarende, går over flere år, sådan at man på Lolland, som er særlig vanskeligt stillet, det vedgår jeg klart, også ved, hvad man har næste år, i stedet for at man skal være afhængig af, om man får ja eller nej og skal stå med hatten i hånden.

Med hensyn til lige præcis Lolland – vi har endda nævnt det i papirerne jævnlige og brugt det som eksempel – vil det ikke være muligt at tilføje det, man gerne skulle have, med en udligningsordning. Derfor gør vi det med en særordning, og det er nogle ganske få steder i Danmark, at det bliver nødvendigt.

(Kort bemærkning).

Jens Peter Vernersen (S):

Jamen så kunne jeg jo starte der og spørge sådan mere præcist: Hvad er det så for nogle områder, der kan ligestilles med? Det må man jo have et billede af.

Ellers vil jeg godt spørge hr. Leif Mikkelsen, om ikke det ser ud til, at hele det her udlignings-system har været igennem den store regnemaskineovre i Indenrigsministeriet, sådan at det ikke er tilfældigt, hvem man har tilgodeset, og hvem man ikke har tilgodeset.

Jeg vil også godt spørge, om ikke man kunne have nået længere i forhold til at tilgodese f.eks. Lolland og Falster og andre med store sociale udgifter ved i højere grad at have taget udgifts-udligningen ind. Det ser jo netop ud til, at man har fravalgt at gøre ret meget brug af udgifts-udligningen, fordi man så var kommet til at hjælpe netop de kommuner med store sociale udgifter. Er det ikke også sådan, det ser ud?

(Kort bemærkning).

Leif Mikkelsen (V):

Nej, det er jo en antydning af, at der skulle være en særlig interesse i at nå bestemte kommuner. Det kan jeg roligt sige ikke er tilfældet.

Hovedideen med udligningsreformen er, at den gerne skulle nå alle områder. Og så falder der det ud, at der er områder i Danmark, der trækker mere skævt end gennemsnittet overhovedet. Det er sådan set et godt billede af, hvor nødvendigt det er at udligne, når vi har områder

i Danmark, der har det så svært, fordi man har negativ befolkningsvækst. Det er klart, det ved vi jo godt, at der jo er omkostninger, der ikke bare flytter sig nedad, fordi der er tre mindre i klassen eller et par stykker mindre på plejehjemmet, eller hvad det nu kan være. Der forsvinder omkostningerne ikke ud i den blå luft.

Så det er klart, at den skævvridning, vi har i Danmark, sådan set er et problem, det er en udfordring for sammenhængskraften, og det er utrolig vigtigt, at vi lige præcis ved udligningsreformen modvirker det. Det har vi gjort et langt stykke hen ad vejen, så de fleste bliver selvberende.

Men der er ikke noget med, at nogle skulle falde ud på bestemte måder. Jeg mener bestemt, at de sociale kriterier er indregnet i de vægtninger. Vi har i øvrigt lagt en stigende vægtning ind over de nærmeste år, der svarer til de gennemsnitlige udgifter i kommunerne på det område, og det vil jo være urimeligt og forkert at give det en forkert vægtning, en højere vægtning end reelt er.

Så er der de forskelle, som den tidligere spørger har peget på, at der er nogle kommuner, der har tungere sociale områder. Det er derfor, at der så også bliver særordninger.

(Kort bemærkning).

Jens Peter Vernerse (S):

Hr. Leif Mikkelsen fravalgte jo at svare på, om ikke det ville have været en hjælp, at man i større grad havde brugt udgiftsudligningen, sådan at man havde tilgodeset de kommuner, der har store sociale udgifter. Det mener jeg faktisk ville have løst nogle af de problemer, som man stadig væk står over for.

Så tror jeg da også, at hr. Leif Mikkelsen, når han har været ude i fædrelandet, har mødt mange borgmestre, også Venstreborgmestre, der havde glædet sig til med en udligning i højere grad at kunne få budgetterne til at nå sammen. De blev jo også meget skuffede, da de fandt ud af, at det blev der ganske ringe mulighed for med den her udligningsreform, fordi den nu er skruet sammen, som den er. Jeg har hørt mange Venstreborgmestre sige, at de da nu havde troet det, og det, der så kom ud af det, var stort set næsten ingenting til kommunerne, sådan at de får store, store vanskeligheder med at få penge til at række, når vi kommer frem og skal lave budgetterne for 2007 og 2008. Jeg tror da også, at hr. Leif Mikkelsen er stødt på det problem.

(Kort bemærkning).

Leif Mikkelsen (V):

Jeg er glad ved at høre, at hr. Jens Peter Vernerse omgås kloge og gode folk, Venstreborgmestre og sådan noget. Det er godt, bliv ved med det.

Jeg hører faktisk en meget udbredt tilfredshed med den udligningsreform – det kan godt være, at vi taler med forskellige folk – og med, at vi både er lykkedes med at få en kraftigere udligning ved at sænke hovedstadsudligningen og øge landsudligningen og med at flytte pengene derhen, hvor der er behov, og at gøre det i en takt, der kan håndteres, og, hvis det er Venstreborgmestre, der udtaler sig, og det går jeg ud fra, også i respekt for, at skattestoppet holdes.

Kl. 12.10

Det er fint afbalanceret, og der bliver gode muligheder i fremtiden. Nu skal man huske, at det er ikke udligningsreformen, der jo skal redde al økonomien. Det er sådan set økonomiaftalerne og den politik, der føres, med, at det er i kommunerne, væksten finder sted i den offentlige sektor, hvor det er indregnet, at man har børn og ældre osv.

Det her flytter alene pengene. Det er alene for at sikre, at kommunerne kan yde den service, som man som borger med rimelighed kan forlange. Og der er den altså meget, meget god.

Formanden:

Tak til hr. Leif Mikkelsen. Jeg skal her afbryde forhandlingen og udsætte mødet. Det genoptages i dag kl. 13.00.

Mødet udsat kl. 12.10

Mødet genoptaget kl. 13.00

Forhandlingen genoptoges

Første næstformand (Svend Auken):

Den næste ordfører er fru Pia Gjellerup.

Pia Gjellerup (S):

Man kunne stille det indledende spørgsmål, om der er brug for udligning mellem kommunerne, og svaret fra Socialdemokratiet er – ikke overraskende – ja, selv om indenrigsministeren nogle gange får det til at lyde, som om det er noget,

han selv har opfundet, og som om andre står for den idé ikke at have nogen udligning, hvorefter han peger på, hvor vanartet det så ville se ud. Udligning er, når alt kommer til alt, nok snarere en opfindelse, der ligger Socialdemokratiets end indenrigsministerens hjerte nær.

Med denne lille polemiske indledning vil jeg gå videre til det næste spørgsmål, som dagen jo i virkeligheden handler om, nemlig om vi har brug for en udligningsreform. Og også her er svaret et rungende ja. Det har det været længe, men den nuværende regering har forsinket en reform med 4 år. Mange undskyldninger har været brugt, senest har man måttet vente på en kommunalreform. Det havde selvfølgelig været godt, om vi havde haft et tidssvarende udligningsystem at bygge den økonomiske side af kommunalreformen op om. Nu har vi i første omgang været henvist til uvished og i dag til et uigennemskueligt svar.

Kan man så sige, at udligningsreformen er blevet god af, at man har brugt 4 år ekstra på en forberedelse af den? Her er svaret så desværre nej. Men det er værd at bemærke, at det jo ikke er den udligningsreform, der ligger i forslagene, der er skyld i, at der i næsten alle kommuner mangler økonomi til at løse de afgørende kommunale opgaver, herunder børnepasning, folkeskole og ældreomsorg, på en måde, som vi finder tilfredsstillende i forhold til de krav, der bliver stillet med hensyn til velfærd.

Nej, skylden for dette kan naturligvis ikke skyldes over på en udligningsreform eller på en mangel på samme, men regeringen har sat nogle utrolig snævre rammer op for velfærden. Den fælles velfærd er tvunget ud af takt med samfundets øvrige udvikling, således at det private forbrug vokser fem til syv gange så meget som de offentlige serviceudgifter. Det kan mærkes, og det kan en udligningsreform selvfølgelig ikke rette op på. Det er som at røre rundt i en gryde med en ret, der er ved at brænde på. Der hjælper det som bekendt hverken at røre hurtigere eller lade skeen grave dybere, der skal tilsættes noget i kommunerne. Er det penge?

Men en udligningsreform kan naturligvis sørge for, at der forholdsmæssigt er penge til at løse opgaverne der, hvor opgaverne er. Det skulle være hovedformålet med en udligningsreform. Og er det så det, man opnår med de forslag, hvor L 194 er hovedforslaget?

Her må vi sige, at der desværre er adskillige hovedproblemer. Det første hovedproblem handler om, at regningen for kommunalrefor-

men nu skal fordeles. Det er faktisk ganske uigennemskueligt. Vi har stillet en del spørgsmål, vi har endnu til gode at få de fleste svar, men vi kan se nogle træk, som er stærkt bekymrende; f.eks. er overførslen af det tunge sociale område til kommunerne utrolig sårbar, fordi opgaverne her bliver mere ulige fordelt.

Kl. 13.05

Afskaffelsen af amterne betyder jo naturligvis en ophævelse af en meget effektiv udligningsordning, sågar en på 100 pct. Nu skal udligningen ned – og ned på kommuneniveau. Det bliver i sagens natur uigennemskueligt, og det bliver navnlig også upræcist, og det er bekymrende for sådan et område i særklasse.

Således kommer 13 af de 20 kommuner, der overtager de største sociale udgifter for amterne, til at tabe på den samlede reform. Det bliver en meget sårbar start; sårbar for kommunen og for dens politikere. De skal nu nok klare det, men de vil være klar over, at resultatet bliver frygtelig sårbart for de mennesker, det handler om; de mennesker, som måske er de mennesker i det danske samfund, der har allermost brug for vores velfærdssamfund.

Der flyttes rundt på i alt 70 mia. kr. som følge af kommunalreformen. Det er ikke helt underligt, at det bliver ret uigennemskueligt. Det kunne være blevet mere gennemskueligt. Og det kunne også være blevet sådan, at der var en større sikkerhed for, at pengene kom derhen, hvor opgaverne var. Men i dette vældige hav, som opgøret efter kommunalreformen har dannet, drukner så den egentlige udligning.

Og her ser vi så et andet hovedproblem, nemlig at vægten af udligningsbehovene er alt for beskeden, når man samtidig ophæver udligningen via amterne og fører så mange nye og meget store opgaver til kommunerne. Der er simpelt hen ikke tilstrækkelig udligning af de skævheder, som skyldes meget forskellige opgaver og altså meget forskellig tyngde i de regninger, der skal betales for at løse de samme opgaver – der kan have forskellig tyngde på grund af forskellige behov – på en ensartet måde i hele landet.

Det er jo indlysende, at de sociale opgaver vejer forskelligt i kommuner som Ishøj og Gentofte, ligesom det er tilfældet for Brønderslev og Silkeborg. Der indgår meget få milliarder kroner i udligningen af udgiftsbehov. Men jeg vil gerne kvittere for, at der er sket en forandring i de kriterier, der lægges an inden for udgiftsudligningen. Det synes vi i Socialdemokratiet er positivt. Men det er desværre sådan, at de positive æn-

dringer jo så findes inden for et meget lille system, som dermed får et meget beskedent gennemslag i den enkelte kommune.

Det tredje hovedproblem består i, at kommuner, der får et større økonomisk råderum som følge af reformen, ikke må bruge dette råderum til at øge den velfærd, som det jo er hele udligningens mening at skulle kunne øge, nemlig at man kan øge velfærdsniveauet i de kommuner, hvor man har været noget bagefter, fordi der ikke har været den fornødne økonomi.

Sådan skal det ikke være i denne omgang. Mere end halvdelen af det beløb, der tilføres kommunerne, sendes videre – og skal sendes videre – til de enkelte skatteydere som skattelettelser. Det kommer borgere i andre kommuner til at betale med skattestigninger og med serviceforringelser, og for dem må det være noget paradoksalt at se, at der, hvor de skulle udvise solidaritet, for at andre kunne få et velfærdsniveau på linje med deres, bliver det ikke velfærdsniveauet, der bliver ændret, nej, der bliver det borgerne, der skal have en skattelettelse.

Regeringen skyder således fuldstændig argumentet om at se bort fra de meget forskellige leveomkostninger forskellige steder i landet ned. Man laver i virkeligheden netop en udligning mellem tilfældige borgere i dele af landet og tilfældige borgere i andre dele af landet.

Denne tvang på skatteområdet gør øvelsen temmelig absurd. I grove træk kommer hovedstadsområdet til at betale med serviceforringelser og højere skat, mens jyderne får lavere skat. Den omfordeling er der ingen, der har bedt om, og det er ikke meningen med en udligningsreform.

Der vil i øvrige forslag, der skal førstebehandles i dag, blive fremdraget større eller mindre problemer. Nogle kan vi forhåbentlig få afklaret under udvalgsbehandlingen eller sågar bragt ud af verden. Men det har faktisk her før førstebehandlingen været vanskeligt at afdække kernen i de største problemer, for det er svært at trænge igennem til årsagerne til lige netop det udfald, som bliver resultatet for den enkelte kommune.

Kl. 13.10

Flere forhold gør det vanskeligt. Vi har i spørgerunden til Venstres ordfører været inde og bore, hvad angår Lolland og Bornholm, men her har vi ikke fået svar fra ministeren. Vi mangler over halvdelen af de svar på spørgsmål, der er stillet for over 1 måned siden.

Vi kan heller ikke finde frem til forklaringen på, at Ballerup, Frederikssund, Hillerød, Køge og Sorø, fem socialdemokratisk ledede kommuner, kommer til at bidrage til en større del af regningen end ni konservative kommuner; ni konservative kommuner, som i øvrigt har dobbelt så mange indbyggere at fordele regningen på – kommuner som i al almindelighed i meget højere grad må anses for at være rige.

Vi har hørt meget om de konservative kommuner, men vi har ikke hørt forklaringen om dem, der skal betale den anden og lige så store regning fordelt på færre mennesker.

Tilsvarende har det været umuligt at afdække, hvad det er, der gør, at store købstadskommuner som Viborg, Vejle, Kolding, Middelfart, Holbæk, Kalundborg og Roskilde skal bidrage med endog solide betalinger.

Det er blevet afvist at få beregninger af, hvordan en reform, som den, der lægges op til, ville virke, hvis den havde været gældende i årene forinden. Og det betyder, at vi risikerer at vedtage en reform, der yderligere skævvrider landet.

I det kommende udvalgsarbejde vil socialdemokratiske medlemmer lægge sig i selen for at skabe mere klarhed. Det er en forhåbning, vi ikke har opgivet. Vi vil arbejde for mere økonomi til opgaverne, en større vægt på udgiftsudligningen og en meget mindre tvang i systemet. Men der er en lang vej til en udligningsreform med en ordentlig social profil.

(Kort bemærkning).

Leif Mikkelsen (V):

Efter at have hørt den socialdemokratiske ordfører konstaterer man selvfølgelig, at der er kritik, men det kommer ikke bag på mig. Men jeg synes, at jeg hørte, at der var ting, der var utilstrækkelige.

Skal jeg forstå det derhen, at hvis Socialdemokraterne havde været med, så skulle vi faktisk have en højere og en stærkere udligning end den, der her er lagt op til – altså alt sammen i respekt og inden for en nulsumsbillede, går jeg ud fra? Men ville Socialdemokraterne have en stærkere udligning end den, der nu er lagt op til? Er det det, ordet utilstrækkelig dækker over?

(Kort bemærkning).

Pia Gjellerup (S):

Jeg synes, jeg har gjort det meget klart ved at fremdrage det adskillige gange, også i min illustration af, hvad det kunne indebære at lægge

en større vægt på den sociale udligning, og at vi lagde en større vægt på udgiftsudligningen.

Vi har jo også i formiddags lige korresponderet lidt hernede i salen, og jeg lagde mærke til, at hr. Leif Mikkelsen i sine besvarelser – nu kan jeg jo ikke genspørge ham, men bare konstatere – ikke har svaret på de mangler, der blev påpeget i spørgsmålene med hensyn til vægten af udgiftsudligning.

Udgiftsudligningen vejer meget, meget lidt i den samlede reform. Og det er efter Socialdemokratiets opfattelse den vigtigste del, og det er den, vi gerne vil øge. Det ville vi gerne under forhandlingen, og det vil vi såmænd stadig gerne.

(Kort bemærkning).

Leif Mikkelsen (V):

Det vil så sige, at når den skal øges, er der kommuner, der så i givet fald skal bidrage mere, end de skal ifølge det, der ligger i den her udligningsreform, eller hvad er den socialdemokratiske tænkning? Hvor skal pengene, der skal øges på de områder, komme fra? Det synes vi er interessant.

(Kort bemærkning).

Pia Gjellerup (S):

Ja, det siger jo sig selv. Det behøvede vi sådan set ikke at bruge Folketingets tid på. Men det er jo fuldstændig indlysende, at hvis de kommuner, der har store opgaver, skal have lidt flere penge til at kunne løse en lidt større del af de store opgaver, så er der nogle andre, der skal bidrage.

Og hvem skal så bidrage? Ja, det skal de kommuner, der har lidt færre sociale opgaver, sundhedsmæssige opgaver, uddannelsesmæssige opgaver, integrationsmæssige opgaver; opgaver, som vi fra første færd, når vi har diskuteret udligningsreform, fra Socialdemokratiets side har lagt vægt på vil få tilført en mere ligelig økonomi, så pengene i hvert fald relativt passer til de store opgaver, hvis løsning er fuldstændig afgørende for funktionen af et velfærdssamfund.

(Kort bemærkning).

Christian Wedell-Neergaard (KF):

Det er nok rigtigt, når fru Pia Gjellerup siger, at udligningen først og fremmest kan betragtes som et socialdemokratisk projekt. Men der er jo en gruppe partier her, som har taget fat. Der er meget store forskelle i de strukturelle underskud fra de rigeste og til de fattigste kommuner.

Det er nødvendigt at lave en vis fordeling, og den omfordeling er jo lavet på en måde, så det sociale vægtes mere. Og der er tale om nettoudligning, det vil sige, at udgifterne er med i dette regnestykke.

Kl. 13.15

Er det ikke lidt mærkeligt for Socialdemokraterne, når de nu er så kloge på den udligningsreform, som vi andre har lavet, at de ikke har siddet med ved forhandlingerne? Der er jo trods alt tale om et relativt stort flertal i Folketinget. Det her er jo ikke kommunalreformen. Det her er en udligning. Det er et forsøg på at skabe et nyt Danmark i balance.

(Kort bemærkning).

Pia Gjellerup (S):

Jeg synes, det er spændende, at en af dem, der har været med til at lave både kommunalreform og denne opfølgning, nemlig den økonomiske opgørelse, siger, at dette ikke har meget med kommunalreform at gøre. Hr. Christian Wedell-Neergaard ved godt, at her omfordeles 70 mia. kr. som følge af en kommunalreform.

Så vil jeg lytte meget spændt til hr. Christian Wedell-Neergaards ordførertale, om det så afsløres, hvor stort et beløb udligningen vedrører. Det er jo faktisk et meget, meget mindre beløb. Det her er meget mere en udligning af kommunalreformen, end det er en udligning af især udgifter, for jeg vil medgive, at der er en større udligning af indkomster, men som kendt af enhver, også private husholdninger, er det jo ikke helt ligegyldigt, hvad man har af udgifter.

Det er jo ikke kun et spørgsmål om, hvad man tjener. Det er også et spørgsmål om, hvad man har af forpligtelser. Der udlignes meget behersket i forhold til forpligtelserne, og der siger hr. Christian Wedell-Neergaard så, at de er med i det regnestykke. Ja, men vi kan ikke engang få svar på, hvor lille en del, der er med. Det er der nemlig nægtet svar på.

(Kort bemærkning).

Christian Wedell-Neergaard (KF):

Udgangspunktet har jo været at forøge landsudligningen og dermed dels tage hånd om problemerne efter kommunalreformen, dels tage hånd om forskydningerne i bl.a. de sociale opgaver. Så der er jo tale om her, at man forsøger på en ansvarlig vis at finansiere de kommuner, som har det dårligste udgangspunkt.

Fru Pia Gjellerup siger, at det er et problem med råderummet, men det vil jo være sådan, at

når vi er ovre 2007, så vil der ikke længere være det rigide loft over skatterne. Så vil kommunerne selv kunne anlægge deres skatteniveau, og dermed vil vi jo være tilbage i det kommunale selvstyre.

(Kort bemærkning).

Pia Gjellerup (S):

Altså det, at man øger landsudligningen, er jo et forsøg på at svare på det, der ryger i svinget, når man laver en kommunalreform, hvor man fjerner et meget kraftigt udligningsniveau, nemlig amterne, som bl.a. havde de store, tunge sociale opgaver. Det betyder jo, at inden for hvert amt er der en 100-procents-udligning. Når man fjerner amterne og lægger opgaverne, også de store, tunge sociale opgaver, ned til betaling i kommunerne, så bliver forskellene jo meget større, og så kommer vi ned på kommunalt niveau.

Det betyder, at der på det sociale område som et hovedområde vil skulle ske en meget større hensyntagen til udgifterne, og det er det, der ikke sker. Udgiftsudligningen er en meget beskeden del. Den er klogt nok blevet bygget ind i en nettoudligning. Der kan man selvfølgelig godt udskille den fra, så vi fik svar her i Folketinget på, hvor beskeden den er, men det har man fra indenrigsministerens side afvist at beregne, fordi det så ville komme for en dag, at udgiftsudligningen er så lille, at det, der er hele det formål, vi taler om, når vi taler om at have lige-lig service i kommunerne, drukner i det meget store ikkeudligningshav, som kommunalreformen er.

(Kort bemærkning).

Poul Nødgaard (DF):

Jeg lyttede med interesse til fru Pia Gjellerups i øvrigt ganske udmærkede ordførertale, men der var to ting i den, jeg faldt over.

Det var med hensyn til de kommuner, der nu modtager så meget af udligningsreformen, at de reelt skal sætte skatten ned. Det vendte fru Pia Gjellerup sig imod. Jeg har aldrig kunnet forstå den der socialdemokratiske livsfilosofi om, hvis der kommer nogle penge, så skal de absolut bruges til et eller andet.

Derfor kunne jeg godt tænke mig at spørge fru Pia Gjellerup, om det virkelig er altafgørende for Socialdemokratiet, at de kommuner, der modtager store penge, absolut skal bruge dem til et eller andet. Jeg tror ikke, befolkningen synes om det der. Jeg har godt set, at nogle borgmestre rundt omkring har syntes, at de skulle

have lov at bruge løs. De kan være glade for, at vi ikke lige står over for et kommunalvalg, for jeg tror ikke, at befolkningen bifalder de synspunkter, som mange borgmestre og nu i dag også fru Pia Gjellerup giver udtryk for.

Kl. 13.20

(Kort bemærkning).

Pia Gjellerup (S):

Indimellem er man meget glad for at få nogle spørgsmål, og det her er et af dem, jeg er virkelig glad for.

Se, det er ikke os herinde, der skal bestemme, hvad man gør i kommunerne. Det er ikke os, der skal bestemme, efter at vi har besluttet – et flertal bliver det, der beslutter – en udligningsreform, hvor der føres penge til, som man siger, socialt svære områder og fattige områder af landet. Så vil det samme flertal bestemme, at kommunerne skal bruge dem til skattelettelser. Nej, det synes jeg ikke. Det synes jeg slet ikke vi skal blande os i.

Jeg synes, man skal lave en udligningsreform, og så skal man lade det kommunale selvstyre – hvor befolkningen, vel vidende hvad det er for kommuner, afventer, at der vil komme en udligningsreform – beslutte med dets folkevalgte mandat, hvad deres penge skal bruges til. Det kan være til skattelettelser, det kan være til serviceforbedringer, men det er deres ansvar at beslutte, hvordan vægtingen skal være. Det er ikke vores. Tværtimod skal vi holde os væk, hvis vi har nogen form for respekt for det kommunale selvstyre.

(Kort bemærkning).

Poul Nødgaard (DF):

Det, jeg måske savnede i ordførertalen, var, at man ligesom fik et overblik. Hvis nu Socialdemokratiet havde siddet for bordenden og der skulle laves en udligningsreform, så synes jeg, jeg savner, ud over de mange ord, der flød ud af fru Pia Gjellerups mund, en konkret fremstilling af, hvordan man så ville skrue den udligningsreform sammen. Jeg ved jo, at den socialdemokratiske folketingsgruppe har stor ekspertise til rådighed i form af eksperter og lignende. Det ved jeg, for man har alle de penge, man kan bruge til det. Der forstår jeg simpelt hen ikke, at man i stedet for alle de ord, man slynger ud om den her udligningsreform, der ligger til behandling her i dag, ikke selv er kommet med en form for et alternativt forslag, så vi havde et eller andet at forholde os til, men det er måske på vej i forbin-

delse med lovforslagets behandling. Jeg synes, vi hører meget lidt om, hvad det egentlig er.

Jeg kunne jo tænke mig at stille spørgsmålet: Hvis Socialdemokraterne havde siddet med ved bordet, ville de så overhovedet ikke have lavet nogen udligningsreform? Synes man, at det, der er, er udmærket? Det kunne jeg godt lide at vide.

(Kort bemærkning).

Pia Gjellerup (S):

Regeringen har alle sine embedsmænd. Jeg må sige, at vi har fremragende ansatte i den socialdemokratiske gruppe, men jeg tror alt medregnet, at vi har ti akademikere til at dække alt, hvad Folketinget beskæftiger sig med, og de skal matche bare i denne lille sag, én blandt mange, mange, mange sager, hele Indenrigsministeriets Finansieringsudvalg, der har siddet og arbejdet med den her dag i 5 år – i 5 år. Vi skulle lige kunne ryste op med lovforslag. Det ved hr. Poul Nødgaard simpelt hen er ude at trit med, hvordan dansk statsstyre er indrettet. Her er det en regering, der har hele embedsmandsapparatet, og så må den svare os på spørgsmål, som vi kan bruge til at korrigere, hvad der måtte blive spillet ud med. Bare halvdelen af de spørgsmål, vi har stillet for over en måned siden, har vi ikke fået svar på endnu, men vores ti medarbejdere skulle selvfølgelig lige have lavet en hel reform. Det er useriøst.

(Kort bemærkning).

Erling Bonnesen (V):

Nu er det jo fair nok, at Socialdemokraterne har valgt ikke at ville deltage i kommunalreformen og stiller sig udenfor og kritiserer og dermed selvfølgelig heller ikke får den store indflydelse. Her i debatten kritiseres det sønder og sammen, men jeg synes også, jeg savner svar på, hvad det egentlig er Socialdemokraterne vil.

Så nævner ordføreren nu, at man ikke sådan lige på en studs kan ryste op med, hvad det er, man vil, men så må jeg bare minde om, at socialdemokratiske ministre jo også tidligere har sagt, at der skal en reform til, at der skal ske nogle ændringer på området. Så der må ligge en del tankegods om, hvad Socialdemokraterne egentlig vil, og det tror jeg også at ordføreren godt ved.

Så jeg vil gerne følge det op ved at sige: Fortæl os i ord, hvad det egentlig var man ville. Det er fair nok, at man ikke i øjeblikket lige vil sætte det i paragraffer, men fortæl, hvad det er, man

vil, for det er jo egentlig meget enkelt. En udligningsreform er at flytte nogle penge fra de bredeste skuldre til de smalleste skuldre, altså de, der har behov for den hjælp, skal have hjælp fra dem, der har lidt at give af. Så kort og godt: Vil man flytte nogle flere penge fra det københavnske område til Vestjylland eller hvad?

(Kort bemærkning).

Pia Gjellerup (S):

Det er meget enkelt, siger hr. Erling Bonnesen. Det er sjovt, at vi så har ti lovforslag til at gennemføre det med. Der er lavet en aftale, som man stiller spørgsmål til, og så efter en måned er der kun svaret på halvdelen af dem. Så det er ikke enkelt. Det er måske det eneste, man ikke skal sige om det her.

Men hvad kunne man gøre i ord? Nu har jeg sådan set brugt 10 minutter i min ordførertale til at sige, hvad det er, vi gerne vil, for når vi kritiserer noget, så er det, fordi vi vil det modsatte.

Vi mener, og det er hovedpunktet, at vi vil øge vægten af udgiftsudligningen, fordi det er vigtigt, at der er en højere grad af sammenhæng mellem de udgifter, man har, når ens befolkningssammensætning er sådan og med de udfordringer, der ligger i den alderssammensætning, befolkningen har, hvilke sociale forhold befolkningen har, og så den økonomi, man har til rådighed. Det er det, udligning handler om, og man har i det her forslag valgt at lægge meget, meget lidt vægt på udgiftsudligningen, og det er efter vores mening en fejl. Det er en, man godt ville kunne gøre noget ved, det er en, vi gerne vil forsøge under udvalgsarbejdet at få boret i, hvis vi ellers får nogle svar.

Kl. 13.25

(Kort bemærkning).

Erling Bonnesen (V):

Tak for svaret derhen, at det jo flugter meget godt med de intentioner, som vi faktisk har indbygget i det nu, at det er dem, der har behov for hjælp, der også skal have hjælp, men lige præcis i overensstemmelse med den debat, der har været forudgående for hele reformen, må det her ikke komme i sådan nogle voldsomme jordskælvagtige ryk. Det skal tages sådan, kan vi sige, lidt stille og roligt, og derfor er der også god tid til at få det kørt ind, så man får det debatteret.

Så vil jeg gerne spørge helt præcist: Når ordføreren nu også bekræfter, at man vil bruge flere penge, er det så, fordi man samlet set vil bruge

flere penge i forbindelse med en udligningsreform, altså ud over, hvad der i forvejen er tilført den kommunale sektor, eller vil man fortsætte det spor, som man også tidligere selv stod for, da man var i regering, at det skal hænge sammen inden for nulsumsspillet i en udligningsreform?

(Kort bemærkning).

Pia Gjellerup (S):

Det var den socialdemokratiske ledede regering, der satte et arbejde i gang med at lave en udligningsreform. Derfor var der meget arbejde på ekspertniveau, der faktisk i det første år, den nuværende regering sad, lå klar til at blive behandlet, men det ville man ikke. Man har jo på den måde forsinket udligningsreformen i 4 år.

Man har i den samme periode også valgt at lade den offentlige sektors økonomi komme helt ud af trit med, hvordan det samlede samfund udvikler sig. Som jeg sagde det i min ordførertale, og jeg gentager det gerne, så udvikler den private sektor sig cirka fem-syv gange mere end den offentlige sektor.

Derfor er Socialdemokratiets svar, at der er brug for en mere ligelig udvikling, og det vil indebære, at der også vil være flere penge til at løse de opgaver, der vil skulle løses i kommunerne.

Der er vi jo så enige om, kan jeg forstå, at vi har de samme intentioner om, nemlig at der skal være en større og bedre social profil i udligningen, og jeg vil bare sige til hr. Erling Bonnesen, at så har hr. Erling Bonnesen og hans parti meget at gøre, men det kan vi godt hjælpe ham og hans parti med.

Første næstformand (Svend Auken):

Så går vi videre i ordførerrækken, og den næste ordfører er hr. Poul Nødgaard.

Poul Nødgaard (DF):

Det er en kendsgerning, at når der skal fordeles penge, så er det ofte sådan, at de, der skal af med pengene, synes, det er alt for meget de skal af med, og de, der modtager pengene, synes, det er for lidt, de får. Sådan har det altid været, så længe jeg kan huske, når vi lavede ændringer i udligningsreformen.

Udligningsreformen, som Dansk Folkeparti har aftalt med regeringen og Det Radikale Venstre i sidste måned, er ingen undtagelse. Det har skabt en vis ståhej rundtomkring, især i de kommuner, der skal af med flere penge.

Den hidtidige udligningsordning har eksisteret i snart rigtig mange år. Udviklingen i og fordelingen af udgifterne i kommunerne har ændret sig markant siden den sidste udligningsreform, ikke mindst har de økonomisk dårligst stillede kommuner oplevet en uforholdsmæssig stor vækst i de sociale udgifter. Samtidig har forskellige overgangs- og særordninger gjort systemet svært at gennemskue. Derfor og netop derfor har der været behov for en udligningsreform. Det var i øvrigt også det, vi lovede i forbindelse med kommunalreformen, nemlig at når vi havde kommunalreformen sat på plads, så ville vi lave en udligningsreform, og det er jo så faktisk det løfte, vi lever op til her i dag.

Dansk Folkepartis hovedsigte har jo været at bruge den udligning, der allerede er mellem de velstillede kommuner og de mindre velstillede kommuner endnu mere offensivt til at skabe vækstmuligheder i de økonomisk dårligst stillede kommuner, samtidig med at udligningsprocenten bliver forhøjet.

Dansk Folkeparti ønsker, at den kraftige vækst, der har været, navnlig i kommunerne i hovedstadsområdet og Nordsjælland, tillige skal komme de mindre velstillede kommuner i resten af Danmark til gode. Gabet mellem de økonomisk stærke og de økonomisk svage kommuner i Danmark er gennem mange år vokset, endda ret meget, også fordi tilskuddet fra staten er blevet givet i forhold til skattegrundlaget og ikke befolkningstallet. Det rettes der op på nu.

Udligningsreformen ligger i naturlig forlængelse af kommunalreformen, og det var Dansk Folkepartis ønske, at man nåede frem til en udligningsaftale, der kunne række mange år ud i fremtiden, og vi håber og tror på, at det værk, der præsenteres for Folketinget i dag, virkelig er noget, der kan holde et pænt antal år.

Kl. 13.30

Med disse holdninger gik vi til de langstrakte og vanskelige forhandlinger med regeringen og De Radikale, og som det vil være de fleste bekendt, voldte det særlige vanskeligheder for De Konservative at indse det rimelige i den høje sociale målsætning med en mere retfærdig udligning. Men det faldt på plads langt om længe, og det er vi glade og lykkelige for. Så det er en samlet regering og Dansk Folkeparti og De Radikale, som står bag de her ting.

Kommunerne løser en række opgaver, ikke mindst af social karakter, og kommunernes udgifter hertil vokser. Udligningen mellem kommunerne giver kommuner, der har begrænset

økonomisk råderum – mest på grund af lave beskatningsgrundlag – mulighed for at tilbyde deres borgere en mere ensartet service i forhold til de kommuner med velstillede skatteborgere og dermed større indtægter i kommunekassen.

Aftalen indebærer, at udligningsniveauet i første omgang, jeg understreger i første omgang, forhøjes fra 45 pct. til 58 pct., og at udligningsloftet forhøjes fra 90 pct. til 92 pct. Det er lidt teknisk, men det er rigtig godt, det, der er lavet. Det betyder nemlig i al sin enkelthed, at der med den nye aftale flyttes flere penge fra kommuner med store skatteindtægter til kommuner med små skatteindtægter.

De særligt velstillede kommuner i den bedst stillede halvdel skal af med godt 1,1 mia. kr. mere i udligning end hidtil. Det er jo sådan set en overbygning på det, vi har nu. 1,1 mia. kr. flyttes. Heraf går de 790 mio. kr. fra hovedstadsområdet og Nordsjællands kommuner. Tallene vidner om, hvor skæv den økonomiske vækst er fordelt. Det er et politisk mål for os at sikre, at den økonomiske fremgang, der skabes i de bedst stillede kommuner, også kommer kommuner uden økonomisk fremgang til gode.

Det er en politisk opgave at sørge for, at der ikke af disse årsager opstår et A-hold og et B-hold i kommunerne. Det synes jeg også skulle kunne opnå bred tilslutning her i Folketinget.

Den sociale retfærdighed i udligningsreformen ses bl.a. af, at af de ekstra 1,1 mia. kr., der udlignes, kommer de absolut dårligst stillede kommuner til gode med hele 836 mio. kr., eller mere end 80 pct. Øvrige kommuner med dårlig økonomi modtager så 284 mio. kr., altså det resterende beløb.

Herudover har Dansk Folkeparti fået forhandlet sig frem til en pulje på 180 mio. kr. Den skal anvendes i de situationer, hvor udligningsreformen ikke i tilstrækkeligt omfang tilgodeser behovene hos de dårligst stillede kommuner.

Udligningsreformen er blevet omtalt særdeles negativt, særlig af de kommuner, som skal af med penge. Reformen har været kaldt Robin Hood-agtig. Det kan være rigtigt, for så vidt man antager, at Robin Hood vitterlig tog fra de rige og gav til de fattige, men ellers er det i øvrigt forkert.

Der er ingen plyndring i denne reform, tværtimod. Der er tale om, at man udligner en skæv økonomisk udvikling kommunerne imellem, så man som borger i f.eks. yderområderne kan opleve, at ens kommune bliver i stand til blot på ri-

melig vis at tilbyde god service inden for ældre-forsorg, skole, pasning, omsorg og så fremdeles, så man kommer om ikke på samme stade som velstillede kommuner, så at der i hvert fald sker en vis udligning.

Jeg vil da også godt lige nævne afslutningsvis, at den udligning, vi har, jo allerede nu flytter betragtelige summer mellem kommunerne. Jeg skal nok afholde mig fra at fortælle, hvilken skatteprocent f.eks. Gentofte ville have, hvis der slet ikke var noget, der hed kommunal udligning.

Jeg vil afslutningsvis sige, at den nye finansieringsreform skal sikre – for at sætte nogle overskrifter på det – et solidt grundlag for alle Danmarks nye 98 kommuner. Den skal skabe mere lige muligheder for kommunerne for at sikre god service til borgerne, og så skal den frem for alt give et mere enkelt finansieringssystem, som jeg mener, at det, vi nu lægger op til, er. Og så skal den være en fleksibel og fremtidsrettet finansieringsmodel for kommunerne, og jeg mener bestemt, at den bliver alle de ting, som jeg her til sidst læser op.

Derfor er Dansk Folkeparti både glade og også lidt stolte over, at vi har været med til ikke alene at lave en kommunalreform – den lagde vi stemmer til alene – men denne gang at få Det Radikale Venstre med i udligningsreformen. Og vi er faktisk rigtig godt tilfredse med, at vi nu når frem mod målsnoeren. Vi lever op til de løfter, vi har givet, og det var, at vi ville lave en udligningsreform i det øjeblik, kommunalreform var på plads.

Ingen kan mere end jeg beklage, at både Socialdemokratiet og De Radikale ikke var med i kommunalreformen. Det er noget, de selv har bestemt, sådan er demokratiet, det må vi finde os i, men vi glæder os så over, at Det Radikale Venstre i hvert fald er med i den her udligningsreform og dermed sikrer, at der er et endnu bredere flertal end det, regeringen og Dansk Folkeparti udgør.

Kl. 13.35

Med disse ord vil jeg bare sige, at vi vil støtte det her lovforslags videre gang gennem Folketinget, og vi ser frem til arbejdet i Kommunaludvalget med hensyn til at få bearbejdet det og få stillet spørgsmål og få det hele sat på plads. Jeg tror, man kan se frem til en lys og lykkelig fremtid for vores kommuner, og så er det så op til kommunerne at få det her til at fungere på bedste vis.

(Kort bemærkning).

Thomas Krog (SF):

Det lyder i mine ører, som om der er uenighed mellem forligspartierne om, hvad målsætningen for det her i virkeligheden er. Dansk Folkepartis ordfører står her og fortæller, at partiet gik ind i forhandlingerne med en høj social målsætning.

Tidligere på dagen hørte vi jo Venstres ordfører stå og sige, at når vi snakker udligning her, så er målsætningen en udligning af skatteprocenter mere, end det er en udligning af service-niveau, som Dansk Folkepartis ordfører snakker om.

Kigger man så ned i lovteksten, så handler det jo om at spørge: Er det et spørgsmål om, at vi tager nogle penge fra nogle rige kommuner og giver til den service, Dansk Folkeparti ønsker, i nogle fattigere kommuner? Nej, det er det ikke. Pengene skal jo gå til privatforbrug, i og med at kommunerne er tvunget til at sætte skatten ned.

Så mit spørgsmål til Dansk Folkepartis ordfører er: Det er fint nok, at man gik til forhandlingerne med en høj social målsætning, men er det så ikke Venstres ordførers målsætning om en egentlig skatteudligning, som er resultatet?

(Kort bemærkning).

Poul Nødgaard (DF):

Ja, der er jo mange spørgsmål i det der. Hvis jeg skulle besvare alle spørgsmålene, så måtte jeg have lidt udvidet taletid, og det tror jeg næppe at jeg får. Men jeg vil have lov at sige, at det spørgsmål, hr. Krog stiller mig, lidt er det samme som det, der også blev stillet til Venstres ordfører. Jeg sad jo naturligvis og lyttede med, og hele den røde tråd i spørgsmålet er jo, at man er uforstående over for, hvorfor der skal gives skattelettelser i kommunen. Det var faktisk overskriften på det.

Det skal der i nogle kommuner, bl.a. Frederikshavn Kommune, som blev nævnt i første omgang her i salen i dag. Jeg hørte også godt Frederikshavns borgmester stå frem på tv-skærmen og sige, at det var uforståeligt, at han ikke kunne få lov at bruge de penge til både det ene, det andet og det tredje. Demokrati består nu engang i, hvad enten man kan lide at høre det eller ej, at flertallet bestemmer. Og flertallet bag den her udligningsreform har fundet det uhensigtsmæssigt, hvis man gav frit løb for brug af de midler, der nu tilføres. Derfor er der sket det, der er:

Jeg tror da også, at borgerne i Frederikshavn – jeg kan forstå, at hr. Krog er deroppefra – vil

være både glade og stolte, når de når ind i 2007, og de så kan se på deres skattebillet, at det var en gunstig udligningsreform, og at den også kom dem til gode i deres daglige forbrug.

(Kort bemærkning).

Thomas Krog (SF):

Jeg synes nu kun, jeg stillede et spørgsmål. Spørgsmålet bygger på min undren over, hvad der egentlig er formålet med det her, man kalder udligning. Der gav Venstres ordfører jo den melding, at det handler om udligning af skatteprocenter.

Når så Dansk Folkepartis ordfører står her og siger, at formålet var en høj social målsætning, så var mit spørgsmål det ene, at når man så kigger ned i resultatet, er det så ikke Venstres ordfører, som har fået ret, i og med at pengene rent faktisk ikke går til serviceforbedringer i de fattige kommuner, men primært går til skattelettelser?

(Kort bemærkning).

Poul Nødgaard (DF):

Jeg skrev lige »formålet med udligningsreformen« ned, den vil hr. Krog gerne vide noget om. Jamen det er jo såre logisk. Vi har en udligningsreform i øjeblikket, og jeg skal nok lade være med at røbe procenterne, men hvis man forestillede sig, at vi ikke havde en udligningsreform nu, så var der en verden til forskel på de kommunale skatteprocenter i Danmarks kommuner.

Det er jo også, som når man en gang imellem sender sin bil til hovedreparation, hvis man har en gammel bil, som jeg har, og ligesom får den set efter i sømmene. Det er det, vi nu har gjort. Vi har set udligningssystemet efter. Det er præcis det, som mange kommuner har bedt os om at gøre. De har endda været uforstående over for, at vi ikke lavede udligningsreformen, endnu mens de nuværende kommuner eksisterede.

Men der var altså en politisk beslutning om, at vi først ville lave en udligningsreform i det øjeblik, vi kendte det nye Danmarks 98 kommuner, og det gør vi så nu. Nu skal man bare helhjertet gå ind for det her og trykke på de grønne knapper, så vil alt være lykke for Danmark og de danske borgere.

(Kort bemærkning).

Pia Gjellerup (S):

Ja, jeg ved ikke, om andre har det ligesom jeg, men det her med at stille ind på de danske stationer, så danser hele befolkningen, og så skal det

nok gå godt, er jo ikke realiteter. Der er jo meget forhåbning i hr. Poul Nødgaards tale, og det er såmænd klogt, for der er ikke så meget andet at holde sig til.

Jeg hørte hr. Poul Nødgaard sige, at han håbede og troede, at det her ville være en reform, der ville holde i mange år. Man kan jo selvfølgelig lade være med at lave den om, så holder den mange år. Men jeg mener, at det må være sådan, og det vil jeg gerne høre Dansk Folkepartis ordfører bekræfte, at holder betyder, at den ikke skævvrides over de kommende år, men at den er robust over for en masse samfundsudvikling. Der vil jeg bare bede hr. Poul Nødgaard svare på, hvad hr. Poul Nødgaard bygger det på i realiteternes verden.

Kl. 13.40

Det andet spørgsmål er, om man kan svare mig på, hvor lille udgiftsudligningen er. Vi ved, at der flyttes rundt på 70 mia. kr. i forlængelse af kommunalreformen. Hvor lille er udgiftsudligningen?

(Kort bemærkning).

Poul Nødgaard (DF):

Jeg sagde, og det vil jeg gerne gentage: Jeg håber og tror på, at den her reform, vi nu laver, holder i mange år. Jeg kan jo ikke vide, om det er 5 år eller 7 år eller 10 år, men et antal år. Men det er da klart, at der undervejs godt kan blive tale om nogle mindre justeringer, som de partier, der nu står bag udligningsreformen, synes er hensigtsmæssige. Det kunne også være, at Socialdemokratiet kunne løfte sig af stolene og være med til at bidrage, hvis der hen ad vejen skal ændres nogen ting.

Men jeg kan sige til fru Pia Gjellerup og også andre interesserede, at det da ikke har været noget let arbejde at lave det, hvis man tror, at de mange dage, nætter, uger, vi har siddet for at skrive den her udligningsreform sammen, har været lette. Det har de på ingen måde været, men vi har været optagede af, at vi levede op til det løfte, vi har givet Danmarks kommuner, i hvert fald de rigtig mange kommuner, der havde et indtrængende ønske om, at vi lavede den her udligningsreform. Det har vi så gjort.

Jeg synes, det er lidt af et mesterværk, der ligger her i dag. Det burde Socialdemokratiet også kunne indse.

(Kort bemærkning).

Pia Gjellerup (S):

Jeg vil slet ikke ødelægge hr. Poul Nødgaards humør. Han er glad for alt, hvad han laver, og det er jo dejligt at træffe nogle mennesker, der har det sådan. Det er bare synd for de mennesker, det går ud over. Dem må vi andre så tage os af.

Jeg kan konstatere af hr. Poul Nødgaards svar, at det, der er tale om her, er, at hr. Poul Nødgaard begejstret håber og tror, men han har ikke noget at have det i, han kan i hvert fald ikke delagtiggøre Folketinget i det. Det er ellers det, der er meningen med en førstebehandling. Jeg konstaterede også, at der ikke kom noget svar, selv om det må være meget enkelt, hvis man gerne vil finde ud af, hvor lille udgiftsudligningen er sammenlignet med de 70 mia. kr., der flyttes som følge af kommunalreformen.

(Kort bemærkning).

Poul Nødgaard (DF):

Ja, jeg vil godt lige indlede med at bruge i hvert fald lidt af minuttet på at sige, at jeg sådan gennemgående er et glad menneske, og det synes jeg da ikke der kan være noget galt i, sådan forstod jeg heller ikke spørgsmålet.

Men jeg vil godt have lov at sige til fru Pia Gjellerup med hensyn til de spørgsmål, hun stiller, at hun udmærket ved, hvordan de her ting er gået til. Der er en lang række parametre, heder det vist, der er indgået i fordelingen af de her penge mellem kommunerne. Jeg må da så også åbent her fra Folketingets talerstol erkende, at når jeg ser ned over de tal, så kan der godt være en enkelt kommune, som man kan undre sig over enten skal afgive så meget eller modtage så meget.

Men det er jo klart, at når man laver en udligningsreform – det tror jeg da også at Socialdemokratiet er klar over – så kan man ikke lave en udligningsreform for den enkelte kommune. Man er nødt til at lave en udligningsreform, hvori en lang række ting indgår som faktorer for at udregne, hvordan udligningen skal være. Alt andet ville jo være ulogisk, og det tror jeg at den tidligere finansminister kan nikke til, hvis hun lige vil nikke en enkelt gang. Det vil hun.

(Kort bemærkning).

Ole Stavad (S):

Jo, jeg kan jo godt blive lidt glad over, at hr. Poul Nødgaard er glad. Jeg vil bare gerne finde ud af, hvad det er, at hr. Poul Nødgaard er glad for.

Derfor vil jeg gerne følge op på det spørgsmål, som fru Pia Gjellerup stillede, og som hr. Poul Nødgaard ikke har besvaret. Når nu man har siddet i forhandlinger og har haft hele embedsapparatet til rådighed, så går jeg da ud fra, at man også ved, hvordan man udligner, og hvor meget man udligner i forhold til udgifter.

Der er to hovedområder, hvor man skal udligne. Det er helt fair, at man udligner i forhold til forskellige indkomstniveauer ud over landet; det er vi jo helt enige i at man skal gøre. Men den anden del er jo, at der er meget stor forskel på, hvilke udgifter og hvor store udgifter de enkelte kommuner har. Derfor er den faktor lige så vigtig. Hvor meget er det, der udlignes på udgiftssiden?

(Kort bemærkning).

Poul Nødgaard (DF):

Jeg kan høre, at formanden er utålmodig. Det forstår jeg godt, når taletiden overskrides.

Når det så er sagt, vil jeg sige, at den udligning, der finder sted – hr. Ole Stavad kender jo udmærket svaret på det, han spørger om – naturligvis finder sted på grundlag af en lang række forskellige kriterier, der indgår, og det ved hr. Stavad ganske udmærket.

Hvis jeg skulle begynde at nævne dem alle sammen, så gik vi f.eks. fra beskatningsgrundlag til indbyggerantal, og det var, hvad der stærkt var ønsket. Det var en af tingene, og sådan har der været en lang række andre ting, hvor vi, synes jeg, på forbillig vis har talt os frem til en aftale, som nu skal holde nogle år frem i tiden.

Kl. 13.45

(Kort bemærkning).

Ole Stavad (S):

Jeg synes, det så ud, som om hr. Poul Nødgaard blev lidt mindre glad. Det var vel, fordi han fandt ud af, at han ikke helt ved, hvad det er, han er glad for.

Der må kunne svares på det, for det må være oplyst og være en del af forhandlingerne, går jeg ud fra, hvordan og hvor meget man udligner på udgifter. Når vi ser på resultatet af det, man er kommet ud med, det færdige resultat, så er der steder, så vidt jeg kan se, hvor man kommer ud med et uacceptabelt resultat, hvad enten de får for lidt, eller de skal af med for meget. Det skyldes, at kommuner som oftest er i en situation, hvor der er meget store udgifter, de skal afholde

for borgerne – på det sociale område, på sundhedsområdet, på andre tunge områder.

Derfor er det fuldstændig centralt for at vurdere det her. Jeg vil spørge hr. Poul Nødgaard: Hvad er det, der sker med hensyn til udgiftsudligningen, og hvor store beløb udlignes?

(Kort bemærkning).

Poul Nødgaard (DF):

Lige præcis hvor store beløb der udlignes, skal jeg ikke udtale mig helt eksakt om, men jeg vil bare overordnet sige, at vi har gjort os de ihærdigste anstrengelser for eksempelvis på det sociale område, der er en stor og tyngende udgift i kommunerne, at finde ud af, hvordan den faktor skal indgå.

Hele handicapområdet vil også senere blive vurderet, fordi der er meget stor forskel i udgifterne fra kommune til kommune på handicapområdet, alt efter hvad man har liggende.

Så de ting har vi fået skrevet ind i udligningsreformen som noget, der også efterfølgende skal ses på. Så vi vil løbende følge ikke alene den udligningsreformaftale, der nu er indgået, men også en lang række andre ting i forbindelse med udligningsreformen på bl.a. handicapområdet, hvilket jeg finder meget centralt.

(Kort bemærkning).

Arne Toft (S):

Hr. Poul Nødgaard sagde, at den gamle udligning var meget svær at overskue. Nu har man lavet en ny udligning, og den er så blevet betydelig lettere. Jeg synes, det ville have klædt hr. Poul Nødgaard at være ærlig også med hensyn til de sidste to spørgsmål og sige, at det godt kan være, at den er blevet lettere at forstå, men jeg og hr. Poul Nødgaard kan bare stadig væk ikke forstå den. For det er jo realiteterne.

Hr. Poul Nødgaard kunne ikke det tal, som han jo burde have kunnet, men stadig væk er hverken hr. Poul Nødgaard eller jeg i stand til at overskue den her udligningsreform, og så er det da klædeligt at sige, at den stadig væk er meget indviklet.

Det bliver også sagt, når vi taler med kommunerne. Eksempelvis har Vesthimmerlands Kommune fået store, store millionbeløb som særlig vanskeligt stillet kommune, men de taber på den her reform, og det kan de da ikke forstå.

Kan hr. Poul Nødgaard ikke forstå, at kommuner, der er vant til at få store beløb som særlig vanskeligt stillede kommuner, taber på reformen?

(Kort bemærkning).

Poul Nødgaard (DF):

Jeg kan forstå næsten alting, men det der har jeg lidt svært ved at forstå. Jeg har sagt et utal af gange her fra talerstolen, at udligningsreformen er sat sammen af en lang række forskellige faktorer, hvor jeg – det har jeg været ærlig at indrømme – også har skævet ned over alle de mange tal for de 98 kommuner og måske har syntes, at det var lidt meget, den der kommune fik, og at det var lidt lidt, den der fik, og så fremdeles. Men det er nu engang tallenes tale, og det kan jeg ikke ændre ved.

Med hensyn til udligningsreformen som sådan så kan jeg ikke rigtig forstå spørgsmålet, andet end at hr. Arne Toft nærmest siger, at han ikke forstår udligningsreformen. Det gør jeg altså. Men den kunne Socialdemokratiet så også have forstået, hvis de nu var gået med ind til forhandlingsbordet om udligningsreformen, men der valgte de jo at springe fra. Vi hørte tidligere på dagen en lang række forklaringer på, hvorfor de gjorde det. Det synes jeg var utrolig uheldigt.

For jeg tror faktisk, at mange socialdemokratiske ledede kommuner har et stort behov for, at deres folk her på Tinge er med i de afgørende forhandlinger, ikke alene omkring kommunalreformen, men også omkring udligningsreformen. Det har man ikke ønsket. Det er ens eget valg.

(Kort bemærkning).

Arne Toft (S):

Jeg synes da, at hr. Poul Nødgaard havde mulighed for at vise, at han forstod den nye udligningsreform ved at svare korrekt på de spørgsmål, for der blev bare bedt om et tal. Så synes jeg i øvrigt også, at hr. Poul Nødgaard kan blive verdensmester i udenomssnak.

Der er jo kommuner, som har fået et meget, meget stort løft. Hr. Poul Nødgaard nævnte selv Frederikshavn, og det er også rimeligt. Nu skal man så for langt de største beløb sætte skatten ned. Hr. Poul Nødgaard siger, at det bliver borgerne glade for, og det kan også godt være. For det hele er jo gået ud på, at man skulle udligne serviceniveauet.

Kl. 13.50

Tror hr. Poul Nødgaard, at der, når det her år er gået, hvor kommunerne selv får lov til at regulere skatten, hvis andre kommuner regulerer det modsat, er ret mange af de kommuner, der får penge til at udligne serviceniveauet? Tror hr. Poul Nødgaard på, at de nogen sinde får mulighed for det?

(Kort bemærkning).

Poul Nødgaard (DF):

Vi har et kommunalt selvstyre i det her land – ja, det har vi. Og må jeg lige, når nu man er færdig med at grine, sige: Før 1970 var jeg kommunesekretær i en lille landkommune. Der skulle vi spørge amtet om alt mellem himmel og jord. Nu i dag har kommunerne en handlefrihed, der er eventyrlig stor. At der er sat nogle begrænsninger på skatteudskrivningen i kommunerne, er faktisk noget, befolkningen virkelig har bifaldet, i kraft af at de bl.a. har genvalgt det flertal i Folketinget, der har indført skattestoppet. Det skete, efter at den kommunale skat i mange år var gået op. Så var den blevet forhøjet med 0,5 pct. et år og 0,8 pct. et andet år, og det gik bare derudad. Men nu har man så fået at vide, at man må om ikke sætte tæring efter næring, så i hvert fald lave nogle omprioriteringer, hvis der er nogle ting, man vil.

Jeg kan se, at der er en anden frederikshavner, der har meldt sig med et spørgsmål, og jeg glæder mig til at høre, om det stilles i den samme tone. Det er, som om hele debatten her i dag kører på, at det er forfærdeligt, at Frederikshavn Kommune skal nedsætte skatten. Jeg synes, det er en lykkelig begivenhed for Frederikshavn. Jeg er selv fra Nordjylland, og hvis jeg havde boet deroppe stadig væk, havde jeg måske boet i Frederikshavn Kommune, og så ville jeg have været lykkelig for en sådan beslutning.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Jeg synes, det er helt utroligt at høre hr. Poul Nødgaard tale om, at udligningsreformen er et resultat af tallenes tale, og at det kan man jo ikke ændre på. Jeg troede sådan set, at man havde siddet og forhandlet en reform, og så havde man lavet nogle beregninger på, hvad forskellige muligheder førte til af tal, og så havde man set på, om man syntes, at det var rimeligt eller ej. Og hvis man syntes, at det var urimeligt, så kunne man ændre på nogle af de forudsætninger, som så førte til bestemte tal.

Det er vel det, forhandlingerne er gået ud på. Ellers har jeg i hvert fald svært ved at se, hvad formålet har været med at sidde og forhandle, hvis det bare var sådan noget, man kunne trykke ud, sådan et helt klart facit, ligesom når man slår op i en tabel.

Så undrer det mig også, at hr. Poul Nødgaard siger, at tidligere havde kommunerne ikke nogen handlefrihed, og i dag har de en handlefri-

hed, der er helt eventyrlig. Men det er så det, der er gået for langt efter hr. Poul Nødgaards mening, siden man nu skal begrænse det kommunale selvstyre så voldsomt, som man gør bl.a. med denne udligningsreform, hvor kommunerne ikke engang selv kan vælge, om de få kommuner, der får ekstra penge, kan bruge dem til skattelettelser eller til offentligt forbrug.

(Kort bemærkning).

Poul Nødgaard (DF):

Nu har fru Line Barfod jo aldrig været ovre på mit kontor, men hun kan jo komme derover og se, hvilke bunker udligningspapirer der ligger. Det er stabler oven på hinanden. Så der har været lavet masser af modeller, inden man besluttede sig for den endelige model, og det synes jeg da er demokratisk.

Det er jo klart, at på et tidspunkt begynder man at komme nærmere centrum af, hvilken model der skal være gældende fremover. Det blev så den, der præsenteres for Folketinget i dag.

Enhedslisten kunne formentlig også have været med i en udligningsreform, hvis de havde valgt det. Men det er så let at sidde ude på siden og bare kritisere; som om vi bare sådan har siddet og spillet en form for spil om, hvilken udligningsreform der skulle laves. Det drejer sig, vil jeg gerne sige, hvis ikke andre har sagt det her fra talerstolen, om ugers og måneders intens arbejde for at få det her skruet rigtigt sammen. Selvfølgelig har vi i høj grad, men ikke udelukkende, lavet vores arbejde på grundlag af Finansieringsudvalgets udmærkede rapporter. Men vi har så valgt de modeller, som vi syntes var rigtige, og hvor der skulle ske nogle revisioner. Det er det, der er sket, og det ligger her i dag. Så vær lykkelig, vil jeg sige til fru Line Barfod.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Nu synes jeg jo ikke, at det er skruet rigtigt sammen, så derfor har jeg svært ved at være lykkelig. Især fordi det betyder, at man nogle steder er nødt til at skære ned. Og der vil jeg da bare gerne høre hr. Poul Nødgaard, om vi kan forvente, at Dansk Folkepartis medlemmer ude i kommunerne så også vil være med til at skære ned.

Vi har jo for nylig i Enhedslisten igen lavet vores årlige undersøgelse af, hvordan Dansk Folkeparti stemmer ude i kommunerne, og vi

kan se, at i hver femte kommune har Dansk Folkeparti skåret på ældreomsorgen. Så det vil sige, at når nu man skal sidde og lægge de nye budgetter ude i kommunerne, bl.a. på baggrund af udligningsreformen, kan vælgerne så se frem til, at Dansk Folkeparti igen vil lægge stemmer til nedskæringer, ligesom man altså her lægger stemmer til udligningsreformen?

(Kort bemærkning).

Poul Nødgaard (DF):

Dansk Folkeparti vil lægge stemmer til, at vi har et godt og velfungerende Danmark, specielt velfungerende kommuner, hvor man især er i stand til at yde en god omsorg for vores ældre medborgere, og vi har ikke nogen plan om at skære ned i noget som helst.

Men den her debat, med den måde som spørgsmålet nu stilles til mig på af fru Line Barfod, er nøjagtig den samme som forleden dag, da vi talte om 2006-skatten: Bliver der nu tale om, at folk kommer til skade ved trafikulykker, og så bliver de ikke behandlet og kan ikke blive plejet derhjemme efter ulykken og hist op og kom herved? Det der er, synes jeg, vildt overdrevet. Alle borgere i Danmark, der har behov for pleje og hjælp og omsorg, vil fortsat få det.

Kl. 13.55

(Kort bemærkning).

Jens Peter Verner (S):

Det er formanden for Folketingets Kommunaludvalg, hr. Poul Nødgaard, der er ordfører for Dansk Folkeparti, og derfor er det jo, når ordføreren er en så højt estimeret person, også helt naturligt at få et svar på, hvad det så egentlig er, udgiftsudligningen omfatter.

Det er egentlig ret afgørende, for det er jo det, der afklarer, hvor meget man tilgodeser de socialt svageste kommuner, dem, som har mange udgifter. Hvis det er sådan, at udgiftsudligningen er for lille, er det netop sådan, at de får det svært. Man kan jo se af de tal, der nu er stillet op – det er jo tallenes tale, som der står mennesker bag – at det er præcis de kommuner, der bliver ramt af den her reform.

Tallenes tale er i øvrigt ikke noget, der kommer af sig selv. Det er jo mennesker, der står bag ved dem. Det er de folk, der står bag ved forliget, der altså har ansvaret for størrelsen af udgiftsudligningen, som giver problemerne i de kommuner, der har det vanskeligst.

(Kort bemærkning).

Poul Nødgaard (DF):

Jeg sagde jo i min ordførertale – men det er ikke sikkert, at hr. Vernersen var i salen på det tidspunkt – at vi bl.a. forhøjer udligningen fra 45 pct. til 58 pct., og jeg kan da også godt røbe, det kan man jo se, hvis man læser det, at den kan stige yderligere i løbet af de kommende år, så der bliver en endnu højere udligning.

Det er i sig selv et fantastisk godt bevis på, hvor ansvarlige vi har været, da vi lavede den her reform og i bred enighed blev enige om de forhøjelser. Det giver de mange penge, som er omtalt i min ordførertale, og som omflyttes fra, nu bruger jeg udtrykket velstillede kommuner til mindre velstillede kommuner, og det synes jeg også hr. Vernersen og det område, han bor i her i landet, skulle være stolte over og glade for, for der er sikkert også nogle kommuner ovre i hr. Vernersens område, der jubler over den udligningsreform, der er lavet her.

Jeg er i hvert fald meget glad for at have været med til at skruer den sammen.

(Kort bemærkning).

Jens Peter Vernersen (S):

Når hr. Nødgaard siger, at det drejer sig om, hvorvidt man har læst papirerne, så kan jeg trøste hr. Nødgaard med, at det har jeg rent faktisk. Det lød nærmest, som om man kunne være i tvivl om det. Men det, som hr. Nødgaard nævner her, er jo noget helt andet. Udgiftsudligningen er jo den, der konkret sikrer, at de kommuner, som har det vanskeligst, også bliver tilgodeset.

Det skulle man jo tro hr. Nødgaard havde en interesse i. Vi kan ikke få oplyst, hvor stort beløbet er. Det forstår jeg ikke. Men det er ikke ret stort, det ved jeg. Det er endda meget lille, og det er jo det, der er problemet, nemlig at det er meget lille, og det har hr. Nødgaard taget ansvaret for, så de kommuner, der har det vanskeligst, ikke får løst deres problemer.

Det er jo det, mange beklager sig over i den her situation.

(Kort bemærkning).

Poul Nødgaard (DF):

Nu skal vi passe på ikke at komme ind i for store overdrivelser. Vi har skruet den udligningsreform sammen og flyttet masser af penge, der hidtil har været givet til vanskeligt stillede kommuner, og sagt, at nu skal vi væk fra de særtil-

skud, for de skal lægges ind i den nye udligningsreform. Det er de kommet på nær 180 mio. kr., og de 180 mio. kr. er altså nogle penge, der kan gives til nogle kommuner.

Det er indenrigsministeren og hans udmærkede stab af folk, der finder ud af, hvordan de penge skal fordeles, i kraft af at der er nogle enkelte kommuner i den udligningsreform, vi har skruet sammen – det vidste vi – der ikke blev tilstrækkelig tilgodeset. Det gælder bl.a. Lolland, hvilket har været fremme tidligere i debatten i dag.

Vi er faktisk temmelig glade for, at vi har fået det minimeret til de vanskeligst stillede kommuner, så det kun er de 180 mio. kr. Endda er det lavet så sindrigt og klogt, at de kommuner, der er omfattet af det her, kan få tilsagn over et antal år ud i fremtiden. Det er ikke bare sådan, at det skal gå fra år til år.

Jeg tror, at der bliver lavet nogle gode, konstruktive forhandlinger mellem de få kommuner, det drejer sig om, og Indenrigsministeriet, så det bliver sat på plads på en hensigtsmæssig måde. Så vær helt rolig. Alt er gennemtænkt i forbindelse med den her reform.

(Kort bemærkning).

Bjarne Laustsen (S):

Jeg kan forstå, at der på hr. Nødgaards kontor ligger stabler af papir i sirlige rækker, sikkert med chartek og bånd omkring, og samler støv. Det er nu tvivlsomt, om hr. Nødgaard har læst alle papirerne. Endnu værre er det måske, hvis ikke han har forstået det hele.

Hvis man har været ude i en hård kamp og haft en hård diskussion og debat og argumenterne er føjet om ørerne, så vil der altid være nogle centrale elementer, man har lettere ved at huske end nogle andre. Derfor vil jeg godt, da jeg repræsenterer Frederikshavn, spørge: Hvorfor var det lige, at vi skulle have 111 mio. kr.? Hvorfor skulle vi have 111 mio. kr.? Hvordan kom man frem til det? Hvad var det, der gjorde, at vi skulle have mere end nogle andre?

For hvad er kriterierne? Hvad er det, der er underskud af deroppe, som gør, at man er berettiget til at få 111 mio. kr., bare for at nævne sådan nogle væsentlige ting? Det må være, fordi man har fundet ud af, at de har behov for dem, ikke? Vi ville være meget glade for, hvis hr. Nødgaard lige ville ridse følgende op: Hvorfor skulle de have pengene?

(Kort bemærkning).

Poul Nødgaard (DF):

Nu kan jeg næsten ikke stå fast heroppe. Jeg er nødt til at holde fast her, for jeg opfatter nærmest spørgsmålet som et udtryk for, at hr. Laustsen synes, at det er helt forfærdeligt at få de 111 mio. kr. Jeg kan ikke huske, om det var 111 mio. kr. Det siger vi så det er.

KL 14.00

Nu består Frederikshavn, det behøver jeg ikke at stå og belære hr. Laustsen om, både af Sæby, Frederikshavn og Skagen Kommuner, hvis ikke jeg husker helt forkert. De tre udgør nu Ny Frederikshavn Kommune, og tallene for de tre kommuner gælder naturligvis nu for en samlet kommune, og der er man naturligvis gået ind i, hvad vi har lagt ind af parametre i udligningsreformen, og så boner det ud med det beløb.

Det kan da godt være, der kan gives en nærmere specifikation af, hvorfor det lige ramte det tal, men det kan jeg jo se, når jeg kommer op på mit kontor, i alle stablerne af papirer. Det synes jeg ikke er centralt i dag. I dag er det centralt overordnet at udtale sig om den her reform, om man synes, det er en god reform for Danmark og for det kommunale Danmark specielt.

Jeg må så sige, at efter at vi har lavet udligningsreformen, har jeg været overrasket over, hvor mange positive tilkendegivelser der faktisk har været i min e-mail-boks af, at det er et rigtig godt stykke arbejde, vi har lavet. Og stadig væk ærgrer det mig, at Socialdemokratiet meldte pas.

(Kort bemærkning).

Bjarne Laustsen (S):

Jeg troede, jeg lige kunne have fået nogle argumenter for, hvorfor man har fået 111 mio. kr. Det kunne være, det var, fordi man havde mange kontanthjælpsmodtagere eller havde lavere serviceniveau på nogle bestemte områder og sådan noget, det er det sikkert, men de argumenter fik jeg så ikke.

Hvis jeg så tror på, at det er rigtigt, at man skulle have 111 mio. kr., er det, jeg ikke i samme åndedrag kan forstå, hvorfor man kun må bruge 22 mio. kr. af dem, hvorfor resten skal bruges til skattenedsættelser. Det er jo det, der er helt ulogisk, og jeg har aldrig hørt en eneste rosende bemærkning fra nogen som helst i Nordjylland, heller ikke fra Øster Vrå, hvor hr. Nødgaard tidligere har været, om, at det skulle være så fantastisk godt.

Man hiver jo penge ud af den offentlige sektor. Først giver man nogle penge, idet man siger

til dem: I har et lavere serviceniveau, og nu skal vi have et rimeligt serviceniveau, også i Ny Frederikshavns Kommune. Men så hiver man pengene ud af systemet igen. Og så er det jo sådan med de der skattelettelser, at det jo er fedt nok for de rigeste og det er de fattige, der kommer til at betale dem. Det er jo sådan, det er skruet sammen, og derfor har det socialt set også et skævt sigte. Derfor er der ikke nogen, der roser den udligning, og hr. Nødgaard får ingen roser af mig i den anledning.

(Kort bemærkning).

Poul Nødgaard (DF):

Nu vil jeg godt lige sige, at nu har hr. Laustsen, så vidt jeg ved, ikke været kommunalpolitiker. Han nikker, o.k., det har han, så kan jeg ikke forstå det spørgsmål. Det er jo sådan, at hvis Frederikshavn Kommune skal nedsætte skatten med et eller andet, 0,6 pct. eller 0,8 pct., eller hvor meget man skal nedsætte den med, så kommer det jo alle til gode, for de, der betaler skat, vil jo få 0,6 pct. mindre at betale skat af.

Men til spørgsmålet om Frederikshavn Kommune, og det har styret hele debatten startende i morges over for hr. Leif Mikkelsen, vedrørende, at man er så uforstående over for, at Frederikshavn skal bruge en del af de midler, kommunen får, til at sætte skatten ned, må jeg bare sige: Hr. Laustsen har selv været i mange forhandlinger her på Christiansborg om andre delemler, og det er sådan, at når man samles omkring et bord og den søde musik opstår, så aftaler man sådan nogle ting om, at sådan skal det være. Det er det, man så har gjort her. Man turde ikke bare sige til de kommuner: Værsgo, bare brug løs.

Det er typisk for debatten i dag, at Socialdemokratiet lægger for med at sige, at man bare skal bruge løs af pengene. Det er ikke den politik, der har været rådende ved de forhandlinger, der har været om udligningsreformen.

Første næstformand (Svend Auken):

Vi siger tak til ordføreren. Så går vi videre i ordførerrækken, og den næste ordfører er hr. Christian Wedell-Neergaard.

Christian Wedell-Neergaard (KF):

Socialdemokratiet nævner i sit indledende indlæg, at der er en række socialdemokratiske kommuner, som bliver berørt af udligningsreformen; de nævner Hillerød, Ballerup, Køge, Sorø med andre og ser misundeligt til de konservative kommuner og påstår dermed, at det er gået min-

dre ud over dem. Jeg skal hilse og sige, at det tror jeg ikke er den udlægning, som mine konservative kolleger vil komme med, og det er ikke en udlægning, vi er enige i.

Det er sådan, at forhandlingerne er forløbet uden skelen til konkrete kommuner, der er lagt en række principper op, og det er de principper, der nu danner grundlag for udligningsreformen. Det er ikke sådan, at man har siddet og forhandlet fra kommune til kommune, så det kan jeg klart afvise.

De principper, der lå til grund for et nyt tilskuds- og udligningssystem, er jo udarbejdet af Finansieringsudvalget, og i Finansieringsudvalget har man siddet og kigget på en række kriterier, som skulle indgå i udligningsreformen. De kriterier har vi taget for givet i arbejdet, og der er ikke nogen, der har piller ved kriterierne. Kriterierne har været gældende hele vejen.

Det, vi bare har gjort efterfølgende, er jo på basis af nettoudligning at foretage en drøftelse af, hvordan vi så regulerer eller fordeler pengene mest hensigtsmæssigt.

Kl. 14.05

Udligningsreformen er en længe ønsket reform, som jo omfatter de tre partier bag kommunalreformen, som havde lovet hinanden at lave en økonomisk udligning efterfølgende, hvor man sikrede en retfærdig fordeling af midlerne, og så har vi den glæde og fornøjelse, at Det Radikale Venstre er gået med i denne aftale.

Der er skabt et Danmark i bedre balance, hvor der er en bedre sammenhængskraft og dermed mulighed for at løfte de serviceydelser, som vi jo diskuterer og drøfter også her fra Folketingets talerstol. Der stilles mange krav, og de krav skal kommunerne naturligvis være i stand til at leve op til.

Det gamle udligningssystem var et ældre system, og der havde føjet sig en lang række særordninger til. Så man har altså resultatet af kommunalreformen, så har man de mange særordninger, så har man efterfølgende fordelingen af amternes opgaver, og så har man til sidst udligningssystemet, og disse fire elementer indgår i udregningen af, hvordan den enkelte kommune bliver stillet efterfølgende.

Man kan selvfølgelig godt komme med den påstand, at det er særdeles indviklet og uigenemskueligt, men der foreligger jo helt præcise modelberegninger for alt, hvad vi har foretaget os. Disse modelberegninger har været til rådighed for forhandlingskredsen, og man kan sige, at når vi respektierer nettoudligningsbegrebet,

har vi lavet en udligning, som omfatter ca. 1,1 mia. kr. i sin helhed.

Som konservativ kan jeg sige, at vi nok havde ønsket, at man havde startet på et lavere udligningsniveau, men vi har hele tiden været indforstået med og været enige i, at udligningssystemet måtte udvikle sig, efterhånden som der kom en øget forskel mellem hovedstaden som kraftcenter og det øvrige land. Så vi har hele tiden set det dynamiske element i den her model som en af styrkerne.

Man skal jo på den ene side tilgodese kraftcentret, der skal være mulighed for at udbygge de kulturelle tilbud, og der skal være mulighed for at udbygge infrastruktur osv., men der skal på den anden også skabes et Danmark i balance, hvor yderområderne sikres de nødvendige midler, så de kan løse opgaverne.

Vi ønsker, at kommunerne får mulighed for at løse opgaverne, men en total ensretning af kommunernes serviceydelser er heller ikke det, som er vores ønske. Vores ønske er, at kommunalbestyrelserne prioriterer og skaber varierede løsninger.

Man kan sige, at vi får et udligningssystem, som er tilpasset kommunalreformen, og det fordeler bloktilskuddet efter indbyggertal og ikke efter indkomstgrundlag, og der er etableret princippet om nettoudligning. Jeg vil her godt sige til de socialdemokratiske repræsentanter: Det er helt udelukket, at jeg som ordfører skulle kunne udregne, hvilken udgiftsudligning der er tale om. Det er et regnestykke så stort, at det vil være ganske umuligt for ordføreren på stående fod fra Folketingets talerstol at kommentere det spørgsmål. Vi har jo hele vejen igennem brugt Finansieringsudvalget, og i Finansieringsudvalget sad der repræsentanter for bl.a. kommuner og amter og mange andre, og derfor har det været udgangspunktet.

Så tager staten hovedansvaret for udligningen, der indføres et højere udligningsniveau, og vi får afskaffet disse særordninger. Det er sådan, at det nuværende udligningsniveau, som jo er 45 pct., bliver forhøjet til 58 pct.

En af de knaster, som vi har brugt meget tid på, er jo den såkaldte overudligningsregel, hvor der forhøjes fra 90 pct. til 92 pct., og det vil sige, at en kommune er sikret, at den altid kan beholde 8 pct. af den merindkomst, den får, hvis der kommer nye borgere.

Så er der den dynamiske del af modellen, som forhøjer landsudligningen fra 58 pct. til 68 pct. Det sker, hvis indkomstforskellene fortsæt-

ter med at være til stede, og det sker over en 10-årig periode. Samtidig med at der sker denne udvikling, bliver summen af det hele totalt et udligningsniveau på 85 pct., hvilket betyder, at hovedstadsudligningen bliver gradvis mindre.

Kl. 14.10

Der er i ordningen plads til, at særlig vanskeligt stillede kommuner bliver tilgodeset. Det er ikke muligt at lave et udligningsniveau, som er så højt, at man fuldstændig tilgodeser alle kommuner. F.eks. har vi Lolland, som har været et selvstændigt problem, og derfor etableres der jo en ordning for særlig vanskeligt stillede kommuner, hvor der er 180 mio. kr. plus de 150 mio. kr. til rådighed. Der kan man lave flerårige aftaler på toppen af udligningssystemet og derved få en situation, hvor Lolland også bliver kompenseret for kommunalreformen og de faktorer, som jeg nævnte.

Så er der det forhold, at de socialøkonomiske vægte er øget fra 20 til 30 pct., og at pengene dermed er flyttet hen, hvor de sociale opgaver er størst. Disse sociale vægte bliver gradvis øget over de næste 8 år fra 30 til 32 pct., således at man løbende flytter pengene derhen, hvor der er det største behov.

Så er der indført en udligning af selskabsskatten, således at 50 pct. af selskabsskatten udlignes. Der er kommuner, der har meget store indtægter fra selskabsskat, og de deltager nu også i udligningsreformen. Det betyder jo, at det fortsat for en kommune kan betale sig at tiltrække erhverv, men man må altså indstille sig på, at der ryger 50 pct. til det overordnede.

Der indføres en overgangsordning, og det betyder bl.a., at skatterne er fastlagt for 2007, men jeg kan ikke pointere nok, at fra 2008 er der altså ikke tale om et skatteloft. Det betyder, at fra 2008 vil det være kommunalbestyrelsen, som fastlægger sin skatteprocent og dermed, hvordan man vil behandle borgerne.

Der har været en drøftelse af afskaffelse af selvbudgettering. Kommunernes Landsforening siger: Hvad har det egentlig med udligningssystemet at gøre? Der kan man sige, at den nye ordning med, at det skulle ske på det statsgaranterede grundlag, og at man efterfølgende blev reguleret, hvis man havde en vækst – det var det system, som var lagt ind i lovforslaget – er et fremragende system, som vil give kommunerne den bedste af alle verdener.

Men Kommunernes Landsforening har gjort meget kraftig indsigelse imod det, og derfor sy-

nes jeg, det skal overvejes at gå tilbage til det gamle system, hvor man altså har selvbudgettering som en mulighed og det statsgaranterede grundlag som en mulighed.

Det er altså for mig uforståeligt, at man ligesom har det ønske, medmindre man altså har det principielle udgangspunkt, at selvbudgettering og dermed kommunalt selvstyre er det bedste, og så må det, om jeg så må sige, gå, som det bedst kan. Men vi vil i hvert fald være villige til at se på det spørgsmål.

Jeg synes, profilen i det her forslag er god, og vi kan fra De Konservatives side derfor stemme for dette lovforslag og hele pakken.

(Kort bemærkning).

Pia Gjellerup (S):

Nu kom ordføreren klogt nok selv ind på spørgsmålet om, hvor stor udgiftsudligningen er. For hvis man ikke har interesseret sig for det under forhandlingerne, så kan man selvfølgelig heller ikke svare på det. Men når det har været et interessant spørgsmål at stille og det er et endnu mere interessant svar at få, så er det, fordi det jo simpelt hen er den ene halvdel af udligningen.

Alt det, vi taler om, er kommunalreformen, og så er der en udligningsreform, og den består af en indkomstudligning og en udgiftsudligning. Udgiftsudligningen er der ingen af ordførerne, der stemmer for det her forslag, der har kunnet fortælle hvor stor er. Jeg kan godt afsløre, at det er, fordi den er lille. Det er derfor, det ikke er interessant.

Det er afslørende, at man har siddet i lange forhandlinger med mange og store bunker papirer og det ikke er et spørgsmål, der har interesseret nogen. Jeg kan se, at det i hvert fald heller ikke interesserer indenrigsministeren at komme med svaret, for det har han afvist at give.

Så vil jeg gerne sige med hensyn til det at kigge på de socialdemokratiske kommuner og de konservative kommuner: Jeg har ikke sagt, at forhandlerne har siddet og kigget på, at det skulle gå godt eller skidt for denne eller hin kommune. Men jeg synes, det er paradoksalt, at fem socialdemokratiske kommuner, der ikke er særlig store, tilsammen skal betale en regning, der er større end den regning, de ni konservative kommuner skal betale, når disse ni konservative kommuner samtidig har et indbyggertal, der er langt mere end dobbelt så stort, som det, der er i de fem socialdemokratiske.

Jeg har ikke villet, og derfor er det godt med en korrektion, give et billede af noget sådan socialdemokratisk eller konservativt. Jeg tror bare, at alle, der hører navnene på de konservative kommuner, vil vide, at det er nogle, der er bedre rustet økonomisk og har færre sociale opgaver, end de har i Sorø, Køge, Frederikssund, Hillerød og Ballerup. Det er en illustration af, at udligningen udgiftsmæssigt er slået fejl, men det er også, fordi man ikke har interesseret sig for det.

(Kort bemærkning).

Christian Wedell-Neergaard (KF):

Derfor er de ni konservative kommuner også nogle af dem, der bidrager med mest, og derfor er det også dem, der har udtrykt en mild frustration over det her forslag. Men vi har været med til at gennemføre det, fordi vi mener, at det både er ordentligt, retfærdigt og i balance.

Med hensyn til nettoudligning har man en opgørelse af det beregnede kommunale overskud, det, man kan kalde for det strukturelle overskud. Det opstår jo ved, at man på den ene side ser på skattekraften og på den anden side ser på udgiftsniveauet målt på antal borgere på en række standardtal, og det giver så et strukturelt overskud eller underskud. Det tal har vi kigget på, fordi det netop er udtryk for, hvad kommunen enten har mulighed for at bidrage med, eller hvad kommunen har behov for at modtage. Derfor er nettoudligning det rigtige princip, og det er også derfor, at vi har tilsluttet os det.

Så må jeg altså igen lige sige ...

Første næstformand (Svend Auken):

Ja, det bliver næste gang.

(Kort bemærkning).

Pia Gjellerup (S):

Mit problem er sådan set ikke, at man laver en nettoudligning. Mit problem er, at man lader, som om der kun er nettoudligning, og at der ikke er noget, der udgør det her netto. Der er jo brutto og så et eller andet, man trækker fra for at få netto. De størrelser er vi selvfølgelig interesseret i, når man laver en udligningsreform, for det er den ene halvdel af svaret, og efter Socialdemokratiets mening er det faktisk en meget vigtig del af svaret.

Jeg er glad for, at hr. Christian Wedell-Neergaard melder, at de konservative kommuner, der skal bidrage, faktisk synes, at det er ret tungt. De skal bidrage med i gennemsnit 40 mio.

kr. pr. kommune, mens de fem socialdemokratiske kommuner, som jeg nævner – de er ikke kendt som nogle rige kommuner, det er de ni konservative for de flestes vedkommende – skal bidrage med 80 mio. kr. i gennemsnit. Så kan man sige: Nå ja, hvis de nu er meget større kommuner, så ville det være i orden. Men nej, de er mindre.

Derfor er dette en illustration af, at kommuner, der har godt med penge og ikke så mange udgifter, kommer til at bidrage. Det lyder ikke helt galt. Men omvendt er der også kommuner, som faktisk ikke har så mange penge, men som har meget store udgifter, og de kommer til at bidrage med det dobbelte. Det lyder ulogisk.

(Kort bemærkning).

Christian Wedell-Neergaard (KF):

Jeg vil sige, at fru Pia Gjellerup begår den fejl at tage et partiegoistisk udgangspunkt for sin argumentation, og det partiegoistiske udgangspunkt fører jo også til en forkert konklusion.

Det er sådan, at det her system tager højde for demografi, befolknings sammensætning, sociale opgaver osv., og derfor kommer man frem til disse resultater. Jeg har jo selv i flere af de lokale aviser offentliggjort kommune for kommune, hvorfor det går, som det gør. Og der får jeg ikke andet end en bandbulle fra de lokale socialdemokrater, som jo også føler sig frustrerede. Men de skal se på, at de faktorer, der berører deres kommune, berører alle kommuner, bl.a. omlægning af grundtakster og en hel masse andre ting. Det er derfor, at det er sådan.

Jeg vil sige, at nu har jeg været med til forhandlingerne, de tog ca. 100 timer, og der blev ikke på et eneste tidspunkt taget et partiegoistisk udgangspunkt i de drøftelser.

(Kort bemærkning).

Ole Stavød (S):

Jeg vil gerne på vegne af fru Pia Gjellerup demente, at det udgangspunkt, hun tog, og det, jeg tager, har noget som helst at gøre med et partiegoistisk udgangspunkt. Det er noget med, at Gentoft, Hørsholm, Vallensbæk, for bare at nævne tre af de konservative kommuner, er kommuner, der er kendetegnet ved, at de har mennesker boende, der typisk har ganske høje indkomster og forholdsvis få sociale problemer og derfor også har et lavt udgiftsbehov. Det er det, der er diskussionen, må jeg fortælle hr. Christian Wedell-Neergaard.

Det, vi ikke helt forstår, er, at hvis vi eksempelvis tager de konservative kommuner, hvor hr. Christian Wedell-Neergaard efter min opfattelse fuldstændig uberettiget er blevet kritiseret for sin indsats i forhandlingerne – hvis jeg var konservativ, ville jeg have rost hr. Christian Wedell-Neergaard – er det godt nok sådan, at de konservative kommuner eller de rige kommuner kommer til at betale til indkomstudligningen, men de kommer i meget beskeden udstrækning til at betale til en udgiftsudligning. Det er den, vi godt vil have hr. Christian Wedell-Neergaard til at forholde sig til.

(Kort bemærkning).

Christian Wedell-Neergaard (KF):

Der er ingen, der skal komme og påstå, at Hørsholm og Gentofte og Frederiksberg og andre kommuner ikke har været inde i drøftelserne. Der har jo været sammenligningstal, hvor man har set på, hvordan effekten vil være for de kommuner og for andre kommuner. Man har i det her udligningssystem sikret sig, at netop det, som hr. Ole Stavad kalder de rigeste kommuner, bidrager på en ordentlig og retfærdig måde. Det har været et krav, og det krav er også tilgodeset i den måde, som udligningsreformen er skruet sammen på.

Så er det sådan, at udgiftsniveauet er en standardopgørelse af det udgiftsbehov, som kommunen har i forhold til antal borgere. Det vil sige, at hvis man i en velhavende kommune yder en øget service, er det i høj grad op til kommunen selv. En af de kommuner, der bliver ramt allerhårdst af, at man har et beregnet udgiftsgrundlag og man derefter har et faktisk udgiftsgrundlag, er Ballerup Kommune.

(Kort bemærkning).

Ole Stavad (S):

Det her er jo problematisk, og vi risikerer nemt at blive lidt tekniske i det, og det gælder både spørger og svarer. Men som jeg ser problemet med en række af de kommuner, vi diskuterer her, skyldes det, at de i de foregående år uberettiget har fået meget store dele af bloktilskudene, fordi man under ét har givet kommunerne store beløb for at kompensere for de stigende udgifter, eksempelvis overførselsindkomster, og derefter har man fordelt det efter skattegrundlag. Det vil sige, at de kommuner, som har de højeste indkomster, har fået flest penge, selv om det ofte er de samme kommuner, der har de mindste udgifter.

Det er der, kæden springer af, når man siger, at en række af de rigeste kommuner kommer til at bidrage. De kommer reelt kun til i beskeden udstrækning at aflevere nogle og kun nogle af de midler, som de i de foregående år har modtaget uberettiget. Kan hr. Christian Wedell-Neergaard ikke bekræfte, at det er sådan, det forholder sig?

(Kort bemærkning).

Christian Wedell-Neergaard (KF):

Det kan jeg ikke, men jeg kan sige, at det har været et afgørende element i forhandlingen, at der forelå en undersøgelse af, hvordan de sociale udgifter har udviklet sig kommune for kommune igennem de senere år.

Derfor var det også nødvendigt at strikke et udligningssystem sammen, som tog fra de kommuner, som havde en relativt mindre udvikling i de sociale omkostninger, og gav til de kommuner, der havde en relativt tungere udvikling. Det gør dette udligningssystem. Det er sådan, at bloktilskuddet fremover bliver beregnet efter indbyggertal og ikke efter skattegrundlag.

Jeg kan altså ikke sige, at der for disse kommuner er tale om, at de har fået en meget stor gevinst igennem de senere år.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Hvis vi nu skulle prøve at gøre det lidt mere konkret: Nogle af de sociale udgifter, vi taler om, er jo udgifter til borgere, der skal døgnanbringes eller skal have døgnhjælp – folk, der er handicappede eller af andre grunde er nødt til have meget stor hjælp fra samfundet. Jeg vil bare høre, om hr. Christian Wedell-Neergaard kan bekræfte, at man ikke har sikret, at pengene kommer ud til de kommuner, hvor udgifterne er størst.

Kl. 14.25

Der er i forbindelse med kommunalreformen flyttet ganske mange opgaver ud fra amterne til kommunerne, der er lavet meget om på, hvordan finansieringen af udgifterne er for de her borgere, men man har ikke sikret, at økonomien følger med opgaven hele vejen ud, så de kommuner, der har store udgifter på det her område, også kan være sikre på at få den nødvendige udgiftsdækning. Her er det mere generaliserede betragtninger, man har lagt ind.

Jeg er med på, at man har lavet øget social vægtning, men slet ikke, så det følger den opgaueudflytning, der er sket.

(Kort bemærkning).

Christian Wedell-Neergaard (KF):

Jeg er glad for, at fru Line Barfod dog anerkender, at de sociale vægte er flyttet fra 20 til 30 og vil blive flyttet fra 30 til 32 over de næste år.

Kommunalreformen havde jo til formål at lave store robuste kommuner, og når man overhovedet tør flytte de her opgaver, er det jo, fordi vi har fået mere robuste kommuner. Problemet med f.eks. døgnanbringelser er jo, at man kan have en enkelt klient, hvor det at passe vedkommende døgnnet rundt kommer op på et meget højt niveau. Det skulle der nu være rådet bod på, ved at kommunerne har fået en betydelig større volumen og dermed meget bedre mulighed. Og så er det sådan, at udligningsreformen jo flytter pengene hen, hvor opgaverne er størst.

Første næstformand (Svend Auken):

Undskyld, det er ikke godt, hvis vi indretter et karlekammer i hjørnet af salen. Så af hensyn til ordførerne og den fortsatte debat vil jeg bede om lidt mere ro.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Jeg synes, det var en meget lang snak, der kom fra ordføreren. Det, jeg sådan set spurgte om, var, om det ikke er rigtigt, at nogle kommuner har fået mange opgaver lagt ud, som de skal løse, men at de ikke tilsvarende har fået den økonomi, der skal til, fordi den er fordelt efter nogle generelle kriterier. Man har derfor ikke sikret sig, at de kommuner, der nu skal betale et meget, meget større beløb pr. borger, der har brug for meget hjælp, også har økonomien til det.

Derfor vil vi stadig, også fordi det nu er så store beløb, kommunen selv skal betale, have en del kommuner, der sidder i den situation, hvor de skal overveje, om de skal bruge 1 mio. kr. på en borger, der virkelig har brug for hjælp, om de skal skære ned på plejehjemsområdet eller på børnehaverområdet eller på andre områder, når de skal prøve at få økonomien til at hænge sammen. Selv om nogle kommuner er blevet større, er der jo altså stadig væk rigtig mange kommuner på f.eks. 20.000-30.000 indbyggere, hvor det er en stor del af budgettet, vi taler om her.

(Kort bemærkning).

Christian Wedell-Neergaard (KF):

Fru Line Barfod har jo ret i, at den tidligere amtsskat er fordelt efter nogle kriterier, hvor man først fjerner sundhedsbidraget, og hvor den

tilbageværende del derefter er fordelt kompensert for udgiftsforholdene i det enkelte amt. Det er så det niveau, som kommunerne får pengene efter, og det er et standardbidrag.

Men med kommunalreformen vil det jo være sådan, at den giver kommunen en større volumen og dermed større mulighed for at løse de her opgaver. Jeg er helt med på, at opgaverne kan fordeles uretfærdigt, men det skal altså være muligt for dem inden for det budget, de har, at løse de her opgaver.

(Kort bemærkning).

Thomas Krog (SF):

Jeg blev lidt ked af at høre det sidste svar: at nu skulle det kunne løses inden for de rammer, der er.

Som jeg hørte den konservative ordførers ordførertale, så lød det som noget i retningen af, at pengene er flyttet derhen, hvor de sociale opgaver er størst, sådan at de har bedre mulighed for at løfte de serviceydelser, der er. Det lød egentlig som bedre musik i mine ører.

På den baggrund kan jeg godt undre mig. Man tager nogle penge og flytter dem hen, hvor de sociale opgaver er størst, og siger, at det er for at løfte løsningen af de sociale problemer, men så tager man så nogle steder fire femtedele af pengene og lægger dem ud til skattelettelser i stedet for. Man kan sige, at de sociale opgaver er der stadig væk, det er bare pengene, der ikke er der. Det kan undre.

Så hørte jeg den konservative ordfører sådan undskyldte det lidt med, at det her med skatten kun ligger fast i 2007. Så det oplagte spørgsmål er, om den konservative ordfører så kan garantere, at man fra 2008 igen kan få det lokale selvstyre tilbage og have mulighed for at indrette det efter opgaverne.

(Kort bemærkning).

Christian Wedell-Neergaard (KF):

Nu er det jo sådan, at jeg ved, at man ikke skal udstede garantier fra Folketingets talerstol, for det kan jo virke meget bindende.

Jeg vil bare sige, at hensigten er, at når man kommer rundt om det skarpe hjørne i 2007 og får skabt de nye kommuner – nu også med de rigtige skatteprocenter – vil man skabe mulighed for, at man frit kan prioritere, naturligvis inden for en fælles aftale om kommunernes økonomi og skatteprocenter, så man sikrer skatte loftet. Så det er sådan, at det her og de konkrete skatte lofter pr. skatteart med denne undtagelse

for dækningsafgiften gælder i 2007, og kun i 2007.

Kl. 14.30

(Kort bemærkning).

Thomas Krog (SF):

Så er spørgsmålet, hvad den konservative ordfører mener med de rigtige skatteprocenter.

I regnestykket, ordføreren selv lavede i sin tale, bliver der ført nogle penge hen, hvor der er nogle sociale opgaver, der skal løses. Men de penge, der bliver flyttet, tager vi hovedparten af og lægger nogle andre steder hen. Altså, i min regnebog er der noget, der mangler. Der mangler simpelt hen nogle penge til at få løst nogle sociale opgaver for, som den konservative ordfører selv siger er der. Og den rigtige skatteprocent i mit hoved er, at man siger: Har vi nogle opgaver, som vi faktisk er fælles om at mene skal løses, jamen så bør skatteprocenten indrettes efter, at det er muligt for kommunen at løse de opgaver.

Med resultatet af det regnestykke, som ligger her, er altså ikke rigtigt, der er den mulighed ikke til stede. Der er simpelt hen nogle opgaver, som så ikke bliver løst ude i kommunerne.

(Kort bemærkning).

Christian Wedell-Neergaard (KF):

I 2007 lejrer der sig 0,2 skatteprocentpoint, altså en mindre bid af det, der overføres, i de kommunale budgetter. Og derudover reguleres skatten med henholdsvis skattestigninger og skattenedsættelser, alt efter hvor man er i landet.

Men pengene er jo flyttet. Det vil sige, at når vi kommer til 2008, vil pengene blive flyttet som følge af udligningsreformen, og dermed er der skabt en øget mulighed for prioritering i de kommuner, der modtager, frem for de kommuner, som afgiver. Og derfor hænger systemet udmærket sammen.

(Kort bemærkning).

Arne Toft (S):

Derfor er det også vigtigt at få slået klart fast: Når nu vi kommer til 2007 og man skal lægge budget for 2008, har de kommuner, som har fået pengene ud, så lov til at bruge de penge, de har fået, hvis de hæver skatten? Kan de gøre det? Eller er der andre kommuner, som først skal sætte deres skatteprocent ned?

(Kort bemærkning).

Christian Wedell-Neergaard (KF):

Det kommer helt an på aftalen mellem staten og kommunerne. Der skal laves en aftale, ligesom man plejer, i sommeren 2007, hvor man aftaler rammerne for den kommunale økonomi. Der vil man fastlægge et fælles loft for skatterne under et, og det vil så være muligt for kommunerne at fastsætte skatteprocenterne under det loft, så det passer. Det vil betyde, at man benytter sig af mål- og rammestyring i langt højere grad, end det har været muligt i den her situation, hvor man skulle skabe de nye kommuner.

Prøv at tænke på, hvis der ikke var lagt skatteloffer ind, så de, der skulle sætte skatten ned, ikke satte den nok ned, og de, der satte skatten op, satte den fuldt op, ja, så ville økonomien i den kommunale sektor eksplodere, og det er der ingen, der har interesse i i den nuværende situation.

(Kort bemærkning).

Arne Toft (S):

Jeg forstod, at grunden til, at kommunerne ikke bare kunne bruge pengene til at hæve deres serviceniveau, som det reelt var meningen at de rige kommuner og de mindre rige eller de fattige kommuner skulle kunne, samt at sygehusene skulle kunne nærme sig hinanden, er, at vi har et skattestop.

Men det, jeg nu forstår på hr. Christian Wedell-Neergaard, er, at når der forhandles mellem regeringen og KL, kan det godt være, at man ser bort fra skatteloftet. Hvis ikke man gør det og der ikke er nogen kommuner, der vil sætte skatten ned, bliver der ikke plads til nogen kommuner, der kan løfte skatten, hvis ikke man bryder skatteloftet.

Jeg må forstå det således, at det godt kan brydes, hvis regeringen og KL kan blive enige om det, og det mener hr. Christian Wedell-Neergaard så, at man måske godt kunne.

(Kort bemærkning).

Christian Wedell-Neergaard (KF):

Der er ingen grund til, at hr. Arne Toft lægger mig ord i munden. Jeg kan naturligvis ikke stå her og sige, at skatteloftet vil blive ophævet ved forhandlingerne i 2007. Det står fuldstændig tindreng klart. Denne regering har markedsført sig selv på netop skattestoppet, så det vil da være helt umuligt.

Kl. 14.35

Men vi fastlægger jo skatten skatteart for skatteart med et præcist loft ud i anden decimal. Og der vil det være sådan i 2007, at når man har lavet den aftale, vil det være muligt at veksle mellem skattearter, at flytte fra indkomstskat til grundskyld, at justere på skatten mellem de forskellige kommuner. Så vil det være sådan, at nogle kan sætte den ned, og nogle kan sætte den op, ligesom vi har kendt det tidligere. Det er et udmærket system, som kommunerne har været fuldt ud tilfredse med, og som giver kommunalbestyrelserne en mulighed for at prioritere og netop få en sammenhæng mellem på den ene side opgaverne og på den anden side den skat, man vil opkræve.

Tredje næstformand (Helge Adam Møller):

Der er ikke flere spørgsmål til den konservative ordfører, så vi går videre i ordførerrækken. Den næste ordfører er den radikale ordfører, hr. Ole Glahn.

Ole Glahn (RV):

Jeg vil indledningsvis lige komme med et par politiske bemærkninger, inden jeg går til selve lovforslaget.

Jeg vil sige, at det for Det Radikale Venstre er vigtigt at søge indflydelse, hvor vi mener, vi har mulighed for at få indflydelse. I den her sag om en udligningsreform havde vi den opfattelse, at der måske var mulighed for, at kommunerne fik et mere lige grundlag for at løse de fælles opgaver, som lovgivningen pålægger kommunerne eller lægger ud til kommunerne, hvordan man nu vælger at udtrykke det.

Da vi blev inviteret til forhandlinger med indenrigsministeren før jul, tilkendegav vi klart, at vi var interesserede i at være med fra første færd i denne sag, og det har vi så været. Det har i øvrigt været et spændende projekt.

Vi stod jo i en situation, og den står vi sådan set stadig i, at udgangspunktet har været en meget skæv situation for kommunerne. Den udligningsordning, vi har i dag, har ikke sikret, at der kom en høj grad af økonomisk lighed mellem de kommuner, som vi har i Danmark. Det har man forsøgt at kompensere for, ved at man har haft særordninger i størrelsesordenen 10 mia. kr. De er blevet fordelt efter ofte uigennemsigtige og uigennemskuelige kriterier.

Det har været sådan – og det vil jeg godt sige her, for det synes jeg er vigtigt, for det har været med til at præge ikke bare debatten her i dag, men også debatten ude i landet – at forudsæt-

ningen for at få succes i sådan en udligningsreform jo er, at forholdet mellem den skat og den service, man har, skal være noget, som de politikere, der er i den enkelte kommune, i høj grad selv kan beslutte.

Udgangssituationen har jo været, at vi har haft en række kommuner her i landet, som har haft en meget høj skat, fordi de har haft et lavt beskatningsgrundlag pr. indbygger, og så har de haft et relativt lavt serviceniveau.

På den anden side har vi haft nogle kommuner, som har haft et gennemsnitligt meget højt beskatningsgrundlag pr. indbygger, og de har været i stand til med en forholdsvis lav skat at kunne have et relativt højt serviceniveau.

Det siger sig selv, at det er en gal situation, og den retter vi op på nu. Vi retter op på den, ved at vi siger, at i og med at man fra næste år får penge ud, er der mulighed for både at sætte skatten ned og hæve serviceniveauet. Dermed får man en mere lige situation, og det er i virkeligheden formålet med en udligningsreform. Det er ikke kun spørgsmålet om, at man kan give mere service. Det er også forholdet mellem den service, som man giver, og den skat, som borgeren skal betale.

Så kan vi sige, at fra radikal side ønskede vi, da vi gik ind i forhandlingerne, at bloktilskuddet blev fordelt efter indbyggertal i stedet for det helt skæve, at det blev fordelt efter skattegrundlag. Det har vi fået opfyldt.

Vi har ønsket, at de økonomiske muligheder skulle blive mere lige for kommunerne. Det har vi fået opfyldt, ved at vi har fået en større landsudligning. Vi har hævet landsudligningen fra 45 til 58 pct., og vi har oven i købet sikret, at de kommuner, der skal aflevere penge, og de kommuner, der har behov for at få flere penge ved landsudligningen, indgår i en trappemodel, hvor man gradvis hen over mange år kan få en bedre økonomisk situation.

Det har vi lagt meget vægt på i de her forhandlinger, for vi mener, at når man skal lave så store fornyelser, så får det den konsekvens, at der skal ske store forandringer. Disse forandringer påvirker naturligvis hver kommunalbestyrelses måde at føre sin daglige politik på og give service til borgerne.

Hvis vi havde gjort det her på meget kort sigt, havde vi skabt en situation, hvor nogle kommuner, og typisk selvfølgelig de kommuner, der skulle aflevere penge, var kommet i en meget vanskelig situation, og hvor de kommuner, der skulle have penge, selvfølgelig kunne klappe i

hænderne. Men til gengæld var man måske ikke nået så langt, som vi er nået nu.

Vi er meget tilfredse med, at vi har fået lavet en trappemodell, som indebærer, at hvis væksten i hovedstadsområdet stiger mere end gennemsnittet af væksten i det øvrige land – og det drejer sig om 1 pct. – så træder vi op på denne trappe, og så kan vi gå helt op til 68 pct.

Kl. 14.40

Vi er også tilfredse med, at der bliver en bedre sammenhæng mellem den skat, der udskrives, og det serviceniveau, der ydes. Det var det, jeg var inde på for lidt siden.

Vi synes også, det er vigtigt, at vi har fået et dynamisk system. Det vil sige, at de forandringer, der sker på den økonomiske front i relation til den økonomiske vækst, vil indgå så vel på indtægtssiden som på udgiftssiden; det er regnet ind i den her model.

På indtægtssiden er det i forbindelse med trappemodellen, og på udgiftssiden er det i forbindelse med, at de socioøkonomiske faktorer gradvis fra 2008 får ¼ point højere andel, og det vil sige, at de befolkningsmæssige faktorer altså går ned i andel. Man stiger altså fra de 30 pct. og til 30¼ pct. osv., og det er nøje sammenregnet med udviklingen i de sociale udgifter, som nedfases i forbindelse med grundtakstmodellen, og de er udfaset i år 2010. Det vil sige, at når vi går i gang med den her model, så vil der være en kompensation på det område. Vi er også tilfredse med, at vi har fået en andel af de socioøkonomiske faktorer med, idet den er steget fra 20 pct. til 30 pct.

På indtægtssiden har der jo været en stor diskussion om selskabsskatten. Vi synes og har hele tiden ment, at selskabsskatten skulle indgå i den her udligning, og det er den også kommet til, og det er vi meget tilfredse med. Det er de før omtalte 50 pct. over det landsgennemsnitlige beløb, som tidligere ordførere var inde på; altså, man udligner kun med 50 pct. fra de enkelte kommuners side.

Jeg vil godt sige i den forbindelse, at der har været nogen diskussion om, hvorvidt vi i forbindelse med alt det her ødelægger incitamentet hos de enkelte kommuner. Det har været vigtigt for Det Radikale Venstre, at det fortsat skal være sådan, at kommunerne har et incitament til at drive deres kommune, så der er sikkerhed for, at man løser de opgaver på den bedst mulige måde og bruger de penge, det er nødvendigt at bruge – men heller ikke flere penge, end det er nødvendigt. Man skulle nødtigt komme i en situati-

on, hvor man kunne sige, at man over udligningen kunne læne sig tilbage og så få penge andre steder fra.

Det hænger så f.eks. sammen med, at vi i forbindelse med særlig vanskeligt stillede kommuner, f.eks. Bornholm og Lolland, har fremsat et forslag om, at man skal lave et udviklingsprogram, så disse kommuner kan gå i gang med at planlægge en politik, som kan være med til at bedre deres situation, og ikke bare modtage penge, hvilket måske kunne føre til, at de ikke gjorde den indsats, som var nødvendig.

Vi har fået et mere gennemskueligt system. Hver kommunes situation beregnes nu ud fra den strukturelle situation, altså ud fra, om man har et strukturelt overskud eller underskud. Det er nettobeløb. Det vil sige, at for hver kommune kan man se, om den altså skal være nettobetalende eller nettomodtagende. Der udlignes så på det beløb med de procenter, som jeg var inde på før.

Så har der i forbindelse med diskussionen været nogle, som har ment, at det da er helt vildt, at vi ikke har leveomkostningerne med, for der er lavet nogle beregninger, der viser, at hvis eksempelvis en familie tjener 513.000 kr. og har en bolig på 140 m², har de, tror jeg, 107.000 kr. til rådighed, hvis de bor i en af de storkøbenhavnske kommuner – jeg tror, det var Frederiksberg eller Gentofte – og hvis de bor i Lemvig, tror jeg, det var noget med, at de har to hundrede og nogle og firs tusinde kroner til rådighed.

Jeg vil bare bede de mennesker, der har været inde på det, om at tænke på, hvad konsekvensen ville være, hvis man tog fra de kommuner, der har det laveste beskatningsgrundlag, dvs. de relativt fattigste kommuner, og gav til de kommuner, der som i det her tilfælde har borgere med nogle høje leveomkostninger. De ville jo alt andet lige betyde, at priserne på husene kunne stige yderligere i de kommuner, fordi man faktisk kompenserede de rige kommuner for, at de havde en attraktiv placering, måske nogle smukke udsigter osv., og det ville da være fuldstændig absurd. Det er det ene.

Det andet er, at det her er en reform, som omhandler kommuners økonomiske situation, den omhandler altså ikke leveomkostninger. Jeg vil meget gerne i anden sammenhæng diskutere de boligudgifter og den skævhed, der er i det, med dem, der har den her opfattelse. Jeg synes også, det er et problem, at folk med mellemindkomster har vanskeligt ved at bosætte sig i Københavnsområdet, fordi priserne er kommet så højt

op. Men det er en anden diskussion, det har ikke noget med udligningsreformen at gøre.

Det er i øvrigt karakteristisk for diskussionen af udligningsreformen, at en masse kræfter er blevet brugt i den her diskussion på at kritisere det forlig, som er indgået, ud fra nogle helt skæve synsvinkler. Når man så også siger, at det er mellemindkomstgrupper, som kommer til at betale mere i skat, og at det måske er de velstillede i de kommuner, der får penge, der bliver bedre stillet, har det jo heller ikke noget med udligningsreformen at gøre.

Kl. 14.45

Det har med to andre forhold at gøre. Når vi fra radikal side har sagt ja til, at skatten i 2007 bliver sådan, at de kommuner, der får penge, skal bruge de første 0,2 pct. af beskatningsgrundlaget til at hæve serviceniveauet med for at kunne overføre midler og, hvad angår det øvrige, skal sætte skatten ned, så hænger det jo sammen med, at hvis ikke vi havde gjort det, var det svært at tro, at vi var kommet igennem med en høj udligningsprocent for de kommuner, som skulle af med penge. For hvis ikke de kommuner skulle sætte skatten ned, skulle de andre jo heller ikke have mulighed for at sætte skatten op.

Det har nemlig altid været radikal politik. Og jeg mener også, at det har været socialdemokratisk og radikal politik, da vi sad med regeringsmagten, at kommunerne skulle holde skatten i ro inden for de aftalte rammer. Og det er det, vi er gået med på. Det har ikke noget med skattestop at gøre. Det Radikale Venstre går ikke ind for regeringens skattestop, men vi går ind for, at kommunernes økonomi skal holdes i rimelig balance, og derfor har vi sagt ja til det her for 2007, og kun for 2007.

Jeg kan se, at den røde lampe lyser, så nu kan jeg så ikke sige mere, men jeg kan jo glæde mig til, at der er nogle spørgsmål, så kan det være, jeg kan få lejlighed til at sige noget af det, jeg ikke nåede at sige.

(Kort bemærkning).

Erling Bonnesen (V):

Jeg vil gerne starte med at rose den radikale ordfører for at gå ind i den her meget vigtige sag og for at tage ansvar for den. Og derfor har man forhåbentlig også fået en god, passende indflydelse på den.

Jeg vil godt sådan lige gribe fat i, at ved nogle af de tidligere ændringer af udligningsreformen,

der blev gennemført for få år tilbage, blev begrebet, at resultatet var en omvendt Robin Hood, f.eks. når man fjernede vejkræfter og den slags fra områder, der havde lidt vanskeligt ved at få det til at hænge sammen, ofte brugt, men at det nu så også er nogle andre kriterier, der bliver lagt vægt på.

Så jeg vil gerne, i forbindelse med at jeg også roser den radikale ordfører, have en bekræftelse på, at vi kan sige, at nu er det en rigtig Robin Hood, vi har fået gennemført med den her udligningsreform.

(Kort bemærkning).

Ole Glahn (RV):

Jamen det kan jeg kun bekræfte. Og jeg kan så også belægge mine ord med, at jeg bl.a. på Kommunernes Landsforenings delegeretmøde og ved andre lejligheder har mødt borgmestre fra det, som tidligere hed Det Skæve Danmark, som med stor kraft har trykket min hånd og sagt, at de var meget tilfredse.

Det kan man jo blive lidt i tvivl om hvad årsagen er til – om det nu er, fordi de vil demonstrere en eller anden magtanvendelse, fordi de er utilfredse. Men det var varme håndtryk, der i sig selv signalerede, at de var glade for det, og de bekræftede så mundtligt, at det var en rigtig god aftale, vi havde indgået, fordi den netop også på længere sigt egentlig sikrer det kommunale selvstyre, idet alle kommuner får en større mulighed for at løse de opgaver, lovgivningen pålægger dem.

Det er i virkeligheden at sikre det kommunale selvstyre. For hvis der er kommuner, der af økonomiske årsager ikke kan gøre det, er der stor risiko for, at Folketinget griber ind og laver detailregulering over for kommunerne, og det kommer så til at gælde alle kommuner.

(Kort bemærkning).

Erling Bonnesen (V):

Jeg vil også gerne supplere opfølgende med, at når vi nu snakker om udligningsreform og det nye kommunale landskab, vi jo ser for os, med 98 nye kommuner i stedet for 271, er det i sig selv faktisk også en stor udligningsreform og et skridt på vejen til at give en større og stærkere bæredygtighed i forbindelse med at løse opgaverne. Så bare det, at vi får kommunalreformen, er i sig selv et godt skridt på vejen i en udligningsreform.

(Kort bemærkning).

Ole Glahn (RV):

Nu kan jeg med glæde sige, at Det Radikale Venstre ligesom Socialdemokratiet var med til den geografiske del af kommunalreformen, og det indebar jo, at vi fik større enheder. De tal, vi har fået fremlagt, dokumenterer også, at der i kraft af de større enheder er foregået en udligning i områder, og det synes jeg da også vi må glæde os over. Vi har nu fået nogle kommuner, som er så robuste, at vi må kunne forvente, at de kan løse de fremtidige opgaver, som bliver store og spændende.

(Kort bemærkning).

Arne Toft (S):

Det kan godt være, at der er mange, der har trykket hr. Ole Glahn i hånden og har takket ham for det her arbejde. Der er altså også mange, der er kommet til mig, og som ikke har været så tilfredse, som hr. Ole Glahn giver udtryk for.

Det er jo således, at halvdelen af de penge, der reelt er delt ud, har store kommuner som Slagelse og Frederikshavn fået. Og det er også helt i orden for mit vedkommende, for hvis kriterierne viste, at de skulle have dem, skulle de selvfølgelig også have dem.

Jeg vil også godt lige sige til hr. Ole Glahn: Jeg er enig med hr. Ole Glahn i, at det her ikke har noget at gøre med, at man skal udligne befolkningens udgifter; altså, har man større udgifter i København, skal man have mere der, det er vi helt enige om.

Kl. 14.50

Men er hr. Ole Glahn så enig med mig i, at det, der er sket, jo netop er, at man har udlignet befolkningens penge? Københavnerne og de, der bor omkring København, og de, der bor i Nordsjælland, hvor skatten bliver sat op, skal betale flere penge. Der, hvor områder får penge, bliver skatten sat ned, og det vil sige, at de, der bor der, får penge. Det vil sige, at der er overført penge fra en befolkningsgruppe til en anden befolkningsgruppe.

(Kort bemærkning).

Ole Glahn (RV):

For det første er det 2007, vi taler om – og kun 2007.

For det andet må man, som jeg sagde i min ordførertale, sige, at det er meget vigtigt at holde sig for øje, at det, der er skævheden, altså også er ubalancen mellem serviceniveauet og skatten. Og det må være rimeligt, at der er en vis

ensartethed i landet, med hensyn til hvor høj skatten er, og med hensyn til hvordan serviceniveauet er. Det er det, politikerne skal beslutte sig for, og det mener jeg at denne 1-årige manøvre også er med til at sikre.

Nu skal jeg ikke spørge spørgeren, men jeg vil bare sige, at jeg synes, man skulle reflektere over, hvad konsekvensen havde været, hvis man ikke havde gjort det her.

(Kort bemærkning).

Arne Toft (S):

Det var jo netop derfor, vi alle sammen var enige om, at vi skulle have en udligning. Og at den var blevet foretaget under alle omstændigheder, er jeg da helt sikker på.

Men når man nu ser på de kommuner omkring København, altså Vestegnskommunerne, har de da alle sammen en skatteprocent, der er lige så høj, som den er i de kommuner, jeg i sin tid repræsenterede, og det er jeg lidt overrasket over. Det sker jo i Danmark, og det er dem, der er hårdest ramt.

Jeg vil så godt spørge hr. Ole Glahn: Er det ikke lidt naivt, når nu hr. Ole Glahn siger, at det her kun drejer sig om 2007? Hr. Ole Glahn ved da udmærket godt, at når vi kommer til 2008, og der ikke er nogen, der vil sætte skatten ned, hvad jeg tvivler meget stærkt på, så er der heller ingen, der får lov til at sætte skatten op, det ved vi da alle sammen. Så kan De Radikale med hr. Ole Glahn i spidsen sige, at det ikke er sådan, trods det at man godt i dag ved, at sådan bliver resultatet.

(Kort bemærkning).

Ole Glahn (RV):

Nu skal det ikke kun ses i det perspektiv. Det skal ses i det perspektiv, som jeg talte om før, nemlig at hvis ikke vi havde lavet denne ordning, ville vi ikke være kommet så højt op med udligningsprocenten, fordi vi så skulle gå ud og forklare de kommuner, der skulle aflevere penge, at de skulle finansiere det hele via serviceforringelser, og så ville det have været helt andre forhandlinger, vi havde haft, det kan jeg godt garantere for. Og det vil sige, at de kommuner, der i dag sidder med et lavt beskatningsgrundlag pr. indbygger, skal være glade for, at vi laver det her.

Og i øvrigt var det et vilkår. For den kommunalreformaftale, der var indgået mellem Dansk Folkeparti, Venstre og Konservative, indebar, at kun 0,2 pct. af beskatningsgrundlaget måtte slå

igennem i første omgang. Det havde man aftalt, og det vidste vi, inden vi gik ind i forhandlingerne. Somme tider er det sådan i politik, at man må arbejde ud fra nogle vilkår, som andre har fastsat, og det valgte vi altså at acceptere.

(Kort bemærkning).

Thomas Krog (SF):

Jeg ved ikke, om jeg skal forstå det sidste, hr. Ole Glahn siger, som en undskyldning eller i hvert fald som en indrømmelse af, at den del af aftalen ikke er god.

De gange, hvor jeg sammen med andre har påpeget, at der er problemer med den kommunale økonomi; der er nedskæringer på børnepassning og på den forebyggende indsats; der er nedskæringer på indsatsen over for handicappede; nedskæringer af ældreplejen, på kultur- og miljøområdet osv. osv., jamen så plejer De Radikale at stå ved siden af og sige: Det er også rigtigt, vi har nogle problemer med den kommunale økonomi, det er simpelt hen ikke godt nok, som det er, derude.

Nu indgår man så en aftale, hvor den samlede pulje til kommunal service bliver mindre. Er det ikke et voldsomt problem, når De Radikale jo i øvrigt har den holdning til den kommunale økonomi, som jeg har hørt andre gange, og er det så ikke forkert fuldstændig at lukke øjnene og sige, at man bare kan sætte skatten op i 2008? Det ved vi jo godt ikke er tilfældet.

(Kort bemærkning).

Ole Glahn (RV):

For det første mener jeg ikke, det er rigtigt, som spørgeren siger, at der bliver mindre. Der bliver altså en udvidelse af rammen på disse 0,2 pct. af beskatningsgrundlaget. Der må man øge servicen.

Når jeg fremhæver det, så er det ikke, fordi jeg bruger det som nogen undskyldning, jeg bruger det som en oplysning; en oplysning, som også gælder de kommuner, der er utilfredse med det, og som man har henvist til under debatten. De har ikke læst den aftale, der var lavet, og grundlaget for den. Det har været helt klart hele tiden, at 0,2 pct. af beskatningsgrundlaget var, hvad man accepterede måtte flytte sig.

Og det har vi også accepteret. For man må også sige, at der jo også findes en nationaløkonomisk ansvarlighed, og i Det Radikale Venstre har vi jo ikke sådan været uvante med at påtage os den nationaløkonomiske ansvarlighed. Og vi

er jo heller ikke interesserede i, at det eksploderer voldsomt på udgiftssiden.

Vi synes, at vi har nået et rigtig flot resultat, fordi vi også på længere sigt har sikret, at de kommuner, der har et lavt beskatningsgrundlag pr. indbygger, bliver kompenseret, hvis der er tendenser til, at de ellers ville sakke endnu længere bagud. Det har vi sikret med trappemodellen, så jeg mener stadig væk, det er en rigtig god model, vi har lavet.

Kl. 14.55

(Kort bemærkning).

Thomas Krog (SF):

Jeg synes, det er det bedste af de svar, vi har fået fra den radikale ordfører: en vis form for undskyldning for, at der er nogle ting, der så ligger fast, og som man i det mindste fralægger sig ansvaret for.

Men med hensyn til at kagen så er blevet mindre, synes jeg da, at det er oplagt, at man, når man pålægger nogle kommuner at sætte skatten ned, så siger til nogle andre kommuner, at de har mulighed for at sætte skatten op.

Man kan nok ikke forvente, at alle kommuner udnytter råderummet til at sætte skatten op fuldt ud. Men problemet er, at så bliver den samlede kage mindre, uagtet at de kommunalpolitikere, som sidder i kommunerne, og de borgere, som er derude, jo faktisk har nogle andre ønsker eller i hvert fald muligvis har nogle andre ønsker, men dem hører man jo ikke. Er det ikke en centralisering? Er det ikke at benægte, at der faktisk er nogle mennesker derude, som gerne vil have lov til selv at vælge mellem service og hvor høj skatten skal være?

(Kort bemærkning).

Ole Glahn (RV):

Nu vil jeg gerne sige til hr. Thomas Krog, at jeg mener, at det nationaløkonomiske spiller en vigtig rolle i denne sammenhæng. Og det er sådan, at når vi har accepteret det her som et grundlag og egentlig også synes, at det er fornuftigt, så er det, fordi vi ikke skal have eksplosioner i denne sammenhæng. Og jeg mener, at det ville have været meget vanskeligt, som jeg sagde tidligere, at komme igennem med en udligningsprocent på 58, hvis vi skulle have stået med kommuner, der så skulle skære meget i serviceniveauet.

Jeg mener faktisk, at denne ordning giver i begge ender. De kommuner, der skal aflevere, kan bevare noget af det høje serviceniveau, de skal kun skære med 0,2 pct. af beskatnings-

grundlaget. Og de kommuner, der får, kan udvide med 0,2 pct. af beskatningsgrundlaget. Jeg finder, at det er en fornuftig måde at gøre det på.

(Kort bemærkning).

Pia Gjellerup (S):

Ja, nu er det jo al ære værd at gå ind i forhandlinger og gå ud og mene, at man har sat et vældigt præg på det. Vi andre kan jo af gode grunde ikke se det, for vi vidste ikke, hvad de, som hr.

Ole Glahn forhandlede med, mente. Det er jo det, der er historien, fordi regeringen ikke præsenterer noget udspil. Det gør Dansk Folkeparti heller ikke, men man tilkendegav over for os, at regeringen ville sikre sig en aftale med Dansk Folkeparti, hvilket vi anerkendte.

Og indenrigsministeren spurgte så let tilbage-lænet, sådan lidt ligesom nu: Jeg går ikke ud fra, at det er i Socialdemokratiets interesse at være involveret i disse foreløbige forhandlinger inden lovforslaget. Så sagde vi: Nej, vi vil sådan set vældig gerne vide, hvad regeringen har som grundlæggende bud. Og det var den venlige hyggekomsammen før jul. Og siden har vi ikke hørt mere til, hvad regeringen faktisk har ment.

Jeg vil da håbe, at hr. Ole Glahn har haft indflydelse, men det bliver jo spændende at se, om de andre partier ikke også synes, at de har haft en indflydelse. De har altså kæmpet mod hr. Ole Glahn, kan jeg forstå. Det bliver spændende at høre, hvad det er for nogle punkter, som Det Radikale Venstre har fået ind, for vi har foreløbig hørt nogle, de ikke har ansvaret for, sådan som rammen var inden da. Og så kan vi høre, om vi andre vitterlig synes, at det var en indrømmelse, der blev givet, eller om det var noget, de også gerne ville.

(Kort bemærkning).

Ole Glahn (RV):

Jeg vil da takke for fru Pia Gjellerups spørgsmål og sige, at som jeg tilkendegav, havde vi en fornemmelse af, at der var nogle områder, hvor vi var enige på forhånd, og det er vel ingen skade til i politik, at man har et enighed om det sigte, man vil have, nemlig at sikre, at det kommunale Danmark får en større økonomisk lighed, som giver mulighed for at løse de fælles opgaver.

Det vil sige, at presset på kommunerne fra Folketingets side for at lave detailregulering: alt andet lige vil være mindre. Det er vel heller ikke forkert at sige, at vi i de her forhandlinger har været enige med forskellige partier om forskellige sager. Men jeg har oplevet det sådan, at der

f.eks. på det sociale område er nogle partier – jeg vil ikke stå her og prale af, at vi har været alene om det, fordi så havde vi nok heller ikke fået det igennem – som har stået meget stærkt på en regulering og har fået den.

I 2008 skal man se på de sociale indikatorer, der er stillet op, og det er også et område, hvor vi har været med til at sætte vores fingeraftryk, men jeg vil ikke tage æren for det alene.

(Kort bemærkning).

Pia Gjellerup (S):

Ja, så er vi inde på det sociale område, og der nævnte hr. Ole Glahn i sit ordførerindlæg afskaffelse af særordning. Og der ved vi jo, at hvad angår grundtakstordningen, som i øvrigt ikke er spor uigennemskuelig, den er forholdsvis kompliceret, men objektiv, så er den en meget, meget stor særordning. Dertil kommer, at amterne ved deres blotte tilstedeværelse jo er en udligning i sig selv, og så er der den amtslige udligning. Det tilsammen udgør et beløb på over 10 mia. kr.

Kl. 15.00

Har hr. Ole Glahn en rimelig sikkerhed for, og hvordan kan vi andre blive bibragt en sådan, at den udligning, der lå som grundlag for det ambitiøse arbejde, der er lavet på det meget tunge sociale område, på nogen måde omsættes til, at pengene kommer derhen, hvor der er disse meget tunge sociale opgaver? Det synes jeg er et af de allerømmeste punkter. Det er fuldstændig uigennemskueligt i det, der er fremlagt. Der er ikke givet et eneste svar på det, man må frygte, at svaret ikke kan gives, og så er der ingen sikkerhed.

(Kort bemærkning).

Ole Glahn (RV):

De socioøkonomiske faktorer, som vi har stillet op, har vi stillet op ud fra Finansieringsudvalgets forslag, og det er noget, man har analyseret, hvor man har prøvet at sige: Hvordan sikrer vi, når vi ser på deres vægt, at vi får den største dækningsgrad af de faktiske udgifter, der er i kommunerne? Heri indgår også handicapområdet.

Men jeg kan garantere fru Pia Gjellerup for, og det kan jeg sige her, for det har vi sagt hele vejen, at vi vil følge det her meget tæt, og det er derfor, vi har den klausul. Vi har drøftet op til fremsættelsen af lovforslaget, om vi kunne finde nogle bedre måder at gøre det på, og det har vi ikke kunnet. Nu siger vi så, at vi følger det meget tæt, for vi vil ikke komme i en situation – og

nu kan jeg kun tale på mit partis vegne, de andre partier kan tale på deres vegne, men jeg tror egentlig ikke, der er så stor uenighed om det – hvor kommuner, der har fået store opgaver for små handicapgrupper, som er meget økonomisk tunge, kommer i en situation, at de ikke kan løse dem, fordi de ikke har økonomi til det.

(Kort bemærkning).

Ole Stavad (S):

Vi er selvfølgelig helt enige i, at kommunerne har det svært og gennem en udligningsordning skal have ordentlige, rimelige vilkår. Men jeg tror også, vi er enige om, at også vækstkommuner skal have et godt afsæt for fortsat vækst. Der sagde den konservative ordfører, hr. Christian Wedell-Neergaard, nogle ting, hvor han signalerede åbenhed over for at lave noget om, hvilket jeg godt ville spørge den radikale ordfører om ikke han er enig i, nemlig at give mulighed for, at vækstkommunerne kan selvbudgettere.

For hvis man er inde i en massiv vækst, er der også udgifter til børnepasning, investeringer osv., og derfor kan man komme i en frygtelig klemme, hvis forslaget gennemføres, som det ligger her. Der er jo lagt op til, at der skal efterreguleres 3 år senere, det vil sige, at det ikke som sådan er noget tab. Derfor synes jeg, det er lidt vigtigt at høre her ved førstebehandlingen, om Det Radikale Venstre vil være med til at støtte De Konservative, og jeg vil gerne give udtryk for, at vi gerne fra socialdemokratisk side tilsvarende vil være med til at støtte, at vi får lavet den regel om, som kan være med til at begrænse vækstkommunernes muligheder for fortsat vækst, hvis ikke vi gør noget.

(Kort bemærkning).

Ole Glahn (RV):

Jeg kan sige, som den konservative ordfører sagde, at vi egentlig syntes, da vi forhandlede det her – jeg indrømmer, at det sådan set ikke nødvendigvis er en del af en udligningsreform, men det er jo meget naturligt, når vi nu havde fat i området, at vi så på det – at det var et godt forslag, vi havde her, fordi det sådan set sikrede alle kommuner, at de penge, som de blev stillet i udsigt, fik de, og hvis det beløb, de fik stillet i udsigt, viste sig at være et for lavt, så fik de kompensation 3 år efter. Så blev vi også opmærksomme på, at vækstkommuner havde et problem, og derfor fik de mulighed for at låne, hvis de var i likviditetsmæssige problemer.

Men så er Kommunernes Landsforening kommet med en meget kraftig indsigelse af principielle årsager, og den ligger os da meget på sinde. Det er derfor, vi også i bemærkningerne til lovforslaget har formuleret, at det tager vi op, og at vi overvejer at komme med et ændringsforslag, der indebærer, at man fortsat får mulighed for selv at fastlægge sit beskatningsgrundlag.

(Kort bemærkning).

Ole Stavad (S):

Det svar vil jeg godt takke for, for det betyder jo, som jeg hører det, en betydelig mere imødekomende holdning end den, der er i bemærkningerne fra ministeriet til høringssvarene, nemlig at der lægges op til, at man får løst det her problem, og at det jo også er en yderligere begrænsning af det kommunale selvstyre, sådan som det er formuleret i lovforslaget.

Når man så samtidig kan sidde tilbage med en stærk bekymring for, at det kan begrænse en positiv udvikling i de kommuner, det går godt i, så må der være mange gode, saglige grunde til, at vi i fællesskab kan blive enige om at få ændret den regel, inden det her lovforslag vedtages. Det er det, jeg hører at De Radikale meget gerne vil sammen med os andre og sammen med De Konservative, og så må vi vel kunne få Venstre og Dansk Folkeparti på plads, sådan at vi kan få en fornuftig løsning her.

KL 15.05

(Kort bemærkning).

Ole Glahn (RV):

Jeg oplever det her som to forskellige spor, man kan diskutere eller gå ad. Det ene spor er det principielle spor, som KL har fastholdt, nemlig at det er meget vigtigt, at kommunerne har den ret. Så er der det andet spor, som er mere pragmatisk, hvor man siger: Hvad er egentlig kommunernes økonomiske interesse?

Jeg mener, vi lagde en mulighed ud til vækstkommunerne ved at sige, at de havde mulighed for at låne, men over for det reagerede KL ved at sige, at så skal de nærmest tigge, og så skal der rodes i det, og det bliver administrativt besværligt osv. Jamen o.k., vi lytter til det, og jeg synes, det ville være fint, hvis vi kunne tage det her op, og hvis vi kunne nå til bred enighed om det, så ville det være noget, der glædede mig meget.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Kort før jul under finanslovdebatten diskuterede vi jo voldsomt finansministerens og hr. Kristian Thulesen Dahls indgreb over for kommunerne, kaldet Thors hammer. Dengang blev der gentagne gange forsikret om, at det var en engangsforeteelse, at finansministeren og hr. Kristian Thulesen Dahl ville gribe ind og bestemme, at nogle kommuner skulle have nedskåret deres bloktilskud. De Radikale var sammen resten af oppositionen meget oprørte over det, der foregik.

Nu kan vi så se i udligningsreformen og det lovforslag, vi behandler her, at man gør Thors hammer permanent, at man altså løbende vil give mulighed for, at finansministeren kan gå ind og skære ned på bloktilskuddet til kommunerne, hvis de ikke overholder den økonomiske ramme, som regeringen har dikteret. Hvad er baggrunden for, at De Radikale så drastisk har skiftet holdning?

(Kort bemærkning).

Ole Glahn (RV):

Det Radikale Venstre har ikke skiftet holdning i den sag. Det Radikale Venstre fremsatte hård kritik af finansministeren før jul i forbindelse med forhandlingen, fordi han forsøgte at gøre det ved hjælp af en tekstanmærkning. Den måde, det hele foregik på, var vi meget utilfredse med. Jeg mener, at vi her har fået lagt det ind i en ramme, som forvaltningsretligt er i orden. Det betyder ikke, at vi er enige i, at man skal gøre det. Jeg mener, at man meget vel kan komme i en situation, hvor man vil belaste forholdet til Kommunernes Landsforening meget, hvis det er noget, man misbruger.

Det er jo altså en sag, der skal igennem Finansudvalget, og det vil sige, at Folketinget er sikker på at blive inddraget. Et enkelt medlem af Finansudvalget kan bringe denne sag op, og det synes vi er vigtigt. Så har finansministeren mulighed for at forklare sig, og vi har mulighed for at tage den diskussion åbent over for befolkningen. Det var jo bl.a. en stor del af den kritik, som gik på tekstanmærkningen, at man afkoblede Folketinget.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Jeg skal bare være sikker på, at jeg har forstået det korrekt. De Radikale mener altså, at det er en god idé i nogle situationer, at man dikterer en

økonomisk ramme over for kommunerne. Hvis de så ude i kommunerne kan se, at her stiger behovet altså, at der er flere ældre, der har brug for hjælp, at der er blevet født mange flere børn, som har brug for, at der er nogle voksne til at tage sig af dem, eller hvad der nu kan være grunden til, at udgifterne er steget i nogle kommuner, ud over hvad regeringen har dikteret, så skal man kunne gå ind og skære i bloktilskuddet til de kommuner, så de ikke kan give den service til borgerne.

(Kort bemærkning).

Ole Glahn (RV):

Jeg synes, det er meget vigtigt, at man i denne sag sondrer mellem det formelle og så det, der kommer til at foregå i praksis. Jeg sagde udtrykkeligt før, at det formelle synes jeg ved denne ordning er i orden. Det betyder ikke, at jeg mener, at det er en god idé, at finansministeren eller indenrigsministeren går ind og foretager de indgreb. Jeg synes faktisk principielt, det er en meget dårlig idé, men hvis der er nogle, der synes, at de skal gøre det, så vil det være afgørende, at Folketinget bliver inddraget, i form af at det er Finansudvalget, der skal tage stilling til det. Det bliver man efter den her ordning, og det synes jeg er vigtigt.

Tredje næstformand (Helge Adam Møller):

Der er ikke flere korte bemærkninger til ordførelsen. Den næste ordfører er SF's ordfører, hr. Thomas Krog.

Thomas Krog (SF):

Da SF's normale ordfører på området desværre er syg, har jeg fået lov til at overtage opgaven, bl.a. måske fordi jeg i lighed med hr. Kristen Touborg bor tilpas langt væk fra regnemaskinerne i ministerierne. Både Vestjylland og Nordjylland er jo steder, hvor vi oplever nogle af de nedskæringer, som i hvert fald også er centrale i det her, nogle af de nedskæringer i vores daglige serviceniveau i kommuner og amter. Det handler selvfølgelig ikke kun om udligning, det handler om den generelle økonomiske politik i det her land, men det handler nok også om udligning.

Kl. 15.10

Når man ser på indholdet af dette forlig, regeringen, Dansk Folkeparti og De Radikale har indgået, forstår man bedre, at det ikke blev præsenteret i forbindelse med kommunalreformen, hvilket regeringen jo ellers oprindeligt havde lo-

vet, for så havde kommunalreformen nok fået den anden skæbne, den havde måske aldrig set dagens lys. I hvert fald kunne protesterne have været væsentlig kraftigere.

Derfor er vi også vidne til et kæmpe, man kalder det et del og hersk-spil fra regeringens side her de sidste 3-4 år. Først siger man, der ikke er behov for en kommunalreform, og så laver man en alligevel, og man får spillet amterne af banen ved at love kommunerne en masse opgaver fra amterne. Dernæst spiller man de små kommuner ud af banen ved at tvinge dem til umulige samarbejdsaftaler, så de de facto også tvinges til sammenlægninger med nabokommunerne.

Nu laver man så det, vi kalder en halvdårlig udligningsreform, hvor man i stedet for at lave en mere retfærdig reform stirrer sig blind på udligningen af selskabsskatten, som jeg ser rammer de kommuner, der har satset på en aktiv erhvervs- og arbejdsmarkedspolitik, i stedet for at have hovedfokus på de service-, indkomst- og vækstforskelle, som er i landet.

Jeg vil også godt indrømme, som jeg også har gjort tidligere i dag, at man faktisk er kommet et stykke af vejen, for der tilflyder tilsyneladende flere penge til lavvækstområder som Lolland, Sydvestdanmark, Sydfyn og Nordjylland. Et af de store problemer er jo så, at der samlet set bliver færre penge til service.

Selv om resultatet af udligningsreformen således ikke står mål med det, SF ønsker, vil jeg godt kvittere for, at vi endelig får en reform. Den har vi og Danmarks fattige kommuner ventet på alt for længe. Men i stedet for at skabe den her glæde og optimisme – ja, vi så den jo hos Dansk Folkeparti, men de har nok også nogle andre ønsker til, hvordan samfundet skal se ud – ude i kommunerne, kan jeg høre, at vi øger frustrationerne flere steder, simpelt hen fordi udligningsreformen som så mange andre ting i det her land forvrides af regeringens skattestop.

Venstres ordfører indrømmede jo også, at det her ikke bare handler om udligning af service, hvilket vi i SF synes er det helt centrale, det handler også om udligning af skatteprocenter. Hvis man sådan skulle – hvad der måske er farligt – give et råd til flertallet, kunne det i den sammenhæng jo være at følge amtsmodellen og sige, at hvis bare man sørger for, at skatteprocenterne er ens i kommunerne, så kan man jo bare fratage kommunerne muligheden for at udskrive skat, ligesom man har gjort det i amterne, og så kan det på den måde ikke diskuteres, om det er at beskære det kommunale selvstyre. Så

gør man det bare, så er vi ude over de problemer.

Men jeg skal skynde mig samtidig at advare om, at det giver en lang række andre problemer, som jeg gerne kommer tilbage til.

De steder, hvor reformen faktisk udløser indtægter, tvinges man til skattenedsættelser, og trods skattestop kommer borgerne i de her kommuner, der skal betale, til at opleve skattestigninger. Det kunne jo være muntert at overvære, når ministeren skal forklare sine vælgere oppe i Frederiksborg Amt, at skatten stiger under et skattestop.

Knap så muntert er det at opleve kommuner, der igennem flere år som følge af skattestop, lavvækst osv. har været tvunget til kraftige nedskæringer, og som nu påtvinges skattelettelser stik imod, at flertallene i kommunalbestyrelserne og store grupper af befolkningen – mon ikke også det er flertallet af befolkningen, det ser vi i hvert fald i forskellige meningsmålinger – siger: Vi vil faktisk hellere betale lidt mere i skat for at få bedre service i vores børnehaver, i vores ældrepleje osv.

I SF synes vi som udgangspunkt, at kommunerne selv skal have mulighed for at vælge serviceforbedringer eller skattesænkninger. I et land med kommunalt selvstyre kan det jo ikke være regeringen, Dansk Folkeparti og Det Radikale Venstres folketingsgrupper, som skal detailregulere det lokale serviceniveau. Men det ligger selvfølgelig i smuk forlængelse af den detailregulering, som regeringen, herunder indenrigsministeren, jo i øvrigt på en lang række områder har påtvinget kommunerne, siden regeringen kom til.

Vi hørte den radikale ordfører snakke om KL's delegeretmøde. Jamen hvis man har været der, skal man ikke bare være tonedøv, men helt døv for ikke at høre, at der ikke derfra ønskes den detailregulering.

KL 15.15

Afslutningsvis vil jeg sige, at det er beklageligt, at man i forbindelse med så store ændringer af udligningssystemet dels har så kort en høringsfrist, dels inddrager så få og i den her forbindelse egentlig også uinteressante høringspartier som KL og Amtsrådsforeningen. Det virker udemokratisk, og det indbyder til lovsjusk.

Amtsrådsforeningen har jo i sagens natur ikke længere interesse i kommunal udligning, da de kommende regioner er totalt afpillede, hvad egenindtægter angår. Derfor står der jo heller ikke noget i deres høringssvar. Hvad KL

angår, har de jo tradition for ikke at have holdninger til substansen i den kommunale udligning, da de af ganske naturlige årsager simpelt hen ikke kan blive enige om, hvordan udligningen skal være, og hvem der skal give til hvem.

Jeg håber derfor, og i SF håber vi, at enkeltkommunerne vil komme på banen, så vi kan få belyst alle effekter af udligningsreformen i det kommende udvalgsarbejde.

(Kort bemærkning).

Erling Bonnesen (V):

Nu har SF jo fra starten valgt at stille sig udenfor og ikke få indflydelse på tingene og alene ligesom hengive sig til gold kritik på området. Derfor kan det ikke rigtig undre, at ordføreren starter med at kritisere. Men så kom det alligevel sådan lidt frem, da man kom halvvejs ind i ordførertalen, at der også var nogle gode ting i det her. Er slutresultatet så ikke, at det specielt for SF er meget ærgerligt ikke at være med her?

Man er jo netop med i udligningsreformen for at starte på en proces, hvor man flytter nogle penge fra ressourcestærke kommuner til knap så ressourcestærke kommuner, så kommunerne bedre kan få løst også de sociale opgaver, som nu bliver flyttet ud i kommunerne. Ærgrer det ikke SF, at man ikke ligesom prøver at være med til at få lidt indflydelse på det?

(Kort bemærkning).

Thomas Krog (SF):

Jeg er ikke flov over at sige, at der faktisk er nogle ting i det her, der er positive. Det var faktisk de allerførste ord, jeg sagde i dag, da jeg stillede et spørgsmål til Venstres ordfører. Venstres ordførers reaktion var, sådan som jeg egentlig oplever det ret tit i den her sal, at sige: Jamen hvorfor er man så ikke med, hvis der er noget, der er godt? Dertil vil jeg sige, at der jo faktisk er to muligheder. Der er altså også den mulighed at sige, at det ikke er enten det her, der ligger, eller ingenting.

I SF har vi en række forslag til, hvordan man skal gøre tingene bedre. Jeg synes også, vi har prøvet på at sige nogle af de ting. Jeg kan også se det, idet det trods alt står i KL's høringssvar. Men det, at man faktisk laver en ramme, som skævvrides på grund af det her skattestop, er et fuldstændig centralt punkt. I SF ønsker vi ikke færre penge til service i kommunerne, vi ønsker faktisk flere, og det er et af de steder, kæden hopper fuldstændig af.

(Kort bemærkning).

Erling Bonnesen (V):

Nu skal vi lige skille tingene ad. Vil ordføreren ikke bekræfte, at budgetterne aldrig før har været så store, som de er nu, og at skattestoppet ikke forhindrer, at der stadig er flere penge til rådighed, i kraft af at indkomsterne stiger? Så det er den ene side af sagen. Det forhindrer jo netop ikke det sociale sigte, altså at man giver nogle bedre muligheder og et bedre grundlag for også at løse de sociale opgaver.

(Kort bemærkning).

Thomas Krog (SF):

Jeg kan bekræfte, at der udeomkring i kommuner og amter i de her år foregår en lang, lang række nedskæringer. Der er nedskæringer på handicapområdet, der er nedskæringer på kulturområdet, og der er nedskæringer på børneområdet. Der er også en lang række steder, hvor man hæver priserne på madlavning til handicappede, på den kollektive trafik osv. osv. Jeg kan bekræfte, at det er det billede, som tegner sig udeomkring i kommunerne, og at det derfor burde være derude, hvor man sidder med problemerne, at man faktisk også har mulighed for at vælge mellem, om man vil bruge pengene på at sætte skatten ned, eller om man vil bruge dem på den service, som borgerne står hver dag nede foran rådhuset og råber på.

Tredje næstformand (Helge Adam Møller):

Der er ikke flere korte bemærkninger, og vi går videre i ordførerrækken. Den næste ordfører er Enhedslistens ordfører, fru Line Barfod.

Line Barfod (EL):

Der er ingen tvivl om, at der er behov for en udligningsreform. Den har været efterlyst længe. Jeg skal da også for god ordens skyld sige, at der også er positive elementer i udligningsreformen, ting, som vi synes er udmærkede, bl.a., som vi har været inde på under debatten, det her med, at de sociale kriterier vejer tungere.

Man kan så sige, at den her udligningsreform var lovet for længe siden. Da den nuværende regering tiltrådte, lovede den kommunerne, at den ville komme med udligningsreformen. Det løfte brød den. I stedet gennemførte man så kommunalreformen, den største reform og omvæltning nogen sinde i det danske samfund.

Jeg kunne ikke lade være med at more mig lidt, da jeg forleden dag kunne høre statsministeren sige, at de nedskæringer, man nu vil lave

på efterlønnen, skulle være den historisk største reform i nyere tid. Man kan sige, at så har Venstre i hvert fald en meget kort tidshorisont, for hvis man sammenligner nedskæringer på efterlønnen med det, der er lavet med kommunalreformen, så må man nok sige, at kommunalreformen er en langt større omvæltning af samfundet, end nedskæringer på efterlønnen vil være, selv om det også kan være slemt nok.

Kl. 15.20

Men nu får vi så langt om længe udligningsreformen, som sammenblander udligning og så den økonomiske del af kommunalreformen, og dermed bliver det jo svært for borgerne at gennemskue, hvad der er hvad. Hvad er de økonomiske konsekvenser af kommunalreformen, og hvad er konsekvenser af udligningsreformen? Det giver altså også et demokratisk problem, at man ikke tydeligt kan se, hvad det egentlig er, kommunalreformen kommer til at koste.

Dertil kommer så alt det, vi har været inde på under debatten, om, hvor skævt udligningsreformen rammer, og problemet med, at man mange steder er blevet tvunget til at sætte skatten ned i stedet for at kunne forbedre servicen.

Der skal ikke herske nogen tvivl om, at fra Enhedslistens side havde vi hellere set, at man havde sørget for, at der kom flere penge ud til kommunerne. Det er der, størstedelen af velfærdssydelsene bliver udført, og derfor er der behov for, at man også får flere penge til at løfte den velfærd, som der er stort behov for.

Et af de tiltag, der for alvor kunne være med til at hjælpe mange af de trængte kommuner, var, at man lavede 100 pct. statsrefusion på overførselsindkomster. Det ville først og fremmest hjælpe de mennesker, som i dag bliver ramt af kassetænkning, når kommunerne skal finde ud af, om disse skal blive på kontanthjælp, sygedagpenge eller skal over på førtidspension. Det burde ikke være kassetænkning og statens refusionssatser, der var afgørende, men derimod hvad det er, det enkelte menneske har behov for.

Hvis man indførte 100 pct. statsrefusion, ville det samtidig også udligne de meget store sociale forskelle, der er mellem de kommuner, der har rigtig mange borgere, der er blevet udstødt af arbejdsmarkedet, og de kommuner, der har meget få. Så det mener vi ville have været en væsentlig del af en udligningsreform, som havde et socialt sigte.

Man kunne også gå ind og sige: Hvordan synes vi den kommunale økonomi skal være, hvis vi ønsker at fastholde kommunalt selvstyre, som

der bliver talt om i festtaler? I Enhedslisten synes vi faktisk, at det burde være sådan, at hver eneste kommune i landet havde penge nok til at leve op til de minimumskrav, der bliver stillet i lovgivningen. Når der bliver stillet krav om, at der skal være pasningsgaranti for alle børn, at der skal være et rimeligt niveau for de børn, og at der skal hjemmehjælp til ældre, der har behov for det osv., så skulle alle kommuner også have penge til at kunne leve op til det.

Derudover burde der være nogle penge til, at man kunne prioritere i kommunerne: Har vi nu lyst til at satse ekstra meget på biblioteker, eller har vi lyst til at satse ekstra meget på nogle flere idrætstimer i skolen, eller hvordan er det, vi gerne vil gå ind og prioritere? Desværre er hverdagen i mange kommuner jo, at man ikke engang har penge nok til at kunne leve op til de minimumskrav, som vi stiller i lovgivningen.

Dertil kommer, at man med det, man har gennemført her, har sagt, at nogle kommuner tvinges til at sætte skatten ned. Det undergraver fuldstændig det kommunale selvstyre, og det undergraver borgernes mulighed for demokratisk at bestemme, om de ønsker flere penge til privatforbrug eller flere penge til offentligt forbrug, altså flere penge til pædagoger og hjemmehjælpere og alle de andre ting, som folk har behov for.

For den virkelighed, som mange af os oplever, er jo, at pengene fosser ind i statskassen, og at flertallet af borgerne i Danmark har råd til mange flere ting, kan købe mange flere computere og fjernsyn osv., kan have et meget større privatforbrug, end man har haft nogen sinde før, men samtidig kan vi så se, at det offentlige forbrug slet ikke følger med, at der er nedslidte skoler, og at der er hjemmehjælpere og pædagoger, der skal løbe alt for stærkt, og som derfor bliver nedslidt i en alt for tidlig alder og ikke kan holde frem til den forjættede tilbagetrækningsalder, men må gå fra noget tidligere. Det synes vi er en helt forkert måde at bruge ressourcerne i samfundet på.

Vi synes, man skulle fordele det anderledes, sådan at når væksten kommer, så skal stigningen i det offentlige forbrug kunne følge med stigningen i det private forbrug, så skal vi have fordelt arbejdet imellem os, så der ikke er nogen, der bliver nedslidt af at skulle løbe alt for hurtigt, og andre, der bliver ødelagt af at være udstødt af arbejdsmarkedet og ikke måtte arbejde.

Men det ville jo være et helt andet samfund end det, regeringen arbejder på. For det, regerin-

gen arbejder på – og det har beskæftigelsesministeren jo sagt meget klart for et par år siden i Børsen – er, at man bremser den økonomiske vækst i kommunerne og fastholder et skattestop, så det private forbrug stiger meget mere end det offentlige.

Kl. 15.25

Når man som privatperson oplever, at man kan købe flere og flere ting derhjemme, mens det offentlige bliver mere og mere nedslidt, kommer der jo et pres for at få private løsninger, tillægsydelse, forsikringer osv., som vi også ser der begynder at komme i dag, og så får regeringen den privatisering og udlicitering, som den ønsker, men uden at den har spurgt borgerne i Danmark, om det er det, de ønsker. Derfor mener vi, at det er vigtigt at have en demokratisk debat om, hvad det egentlig er for et samfund, man vil have, og hvad det er for nogle kommuner, man ønsker at have.

Når man, som man gør det med udligningsreformen, går ind og fjerner en stor del af det kommunale selvstyre, fjerner man også borgerens mulighed for demokratisk at bestemme, om de ønsker at finde fælles løsninger på de problemer, de har, og bevilge penge til et ordentligt offentligt forbrug, eller om de hellere vil have flere penge til privatforbrug.

Vi synes altså, at det skal borgerne have lov til at bestemme, frem for at det er noget, der bliver dikteret af regeringen og Dansk Folkeparti. Derfor er vi imod udligningsreformen.

Indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Det lovforslag, vi behandler i øjeblikket, L. 194, er jo det første af en stribe af lovforslag til behandling her i dag, der sammen implementerer den aftale om et nyt udligningssystem, som regeringen har indgået med Dansk Folkeparti og Det Radikale Venstre.

Jeg har lyttet mig frem til i debatten, at der også er elementer, der er indgået i diskussionen her, som, hvis man går sådan meget teknisk til værks, måske rettere hører ind under nogle af de senere lovforslag, vi skal behandle her i dag.

Men jeg synes også, at det er rimeligt, at vi får en sammenhængende drøftelse, og derfor vil jeg, tror jeg, afvige fra mit manuskript og prøve på at forholde mig lidt bredere til den aftale, der er indgået, og i øvrigt også til nogle af de vinkler, som forskellige ordførere har haft på sagen.

Jeg vil gerne starte med at rose de partier, der har taget et ansvar praktisk, politisk og nu også

parlamentarisk for at sikre, at landets nye kommuner også økonomisk fødes på en måde, hvor de får et fair og rimeligt udgangspunkt for at kunne løse deres opgaver.

Jeg synes, det har været et meget fascinerende forløb med de to regeringspartier og Dansk Folkeparti og Det Radikale Venstre, hvor der har været givet, og hvor der har været taget, og hvor vi i det brede samarbejdende folkestyres navn i fællesskab har arbejdet os frem til en løsning, som alle fire partier føler et stort ejerskab til. Jeg er selvfølgelig ked af, at ikke flere ønskede at være en del af den proces.

Det, der er målsætningen, er jo ganske kort i virkeligheden netop at give den enkelte kommune et fair og rimeligt udgangspunkt for at kunne løse sine opgaver. Man kan sige det på den måde, at målsætningen, om end det så kan være en utopi, er, at den lokale skatteprocent afspejler den lokale dygtighed og den lokale prioritering snarere end en række vilkår i kommunen, som kommunalbestyrelsen slet ikke har nogen mulighed for at påvirke. Det er sådan set målsætningen.

Derfor er det jo også en meget fornuftig løsning, vi har lavet, og det skal jeg vende tilbage til lidt senere og sætte nogle flere ord på, ved at sikre, at den her reform indføres meget hurtigt, og at noget af forskydningen sætter sig på skatten. For som flere ordførere har været inde på, og jeg tror bl.a., hr. Ole Stavad var inde på det, så har der nok været en udvikling de senere år, hvor man kan sige, at på grund af det gamle udligningssystem har nogle kommuner fået det relativt lettere og andre fået det relativt sværere.

Man kunne også oversætte det til, at der måske er nogle kommuner, der alt andet lige faktisk har haft en mulighed, de så ikke har udnyttet, for at sætte skatterne ned, og at der er andre kommuner, der alt andet lige har været tvunget til enten at sætte skatterne op eller i virkeligheden tømme kommunen lidt for sit serviceindhold.

Derfor ser vi jo også, når vi kaster et blik ud på det kommunale landskab i dag, at der er en variation i skatteprocenterne, som i hvert fald ikke til fulde kan tilskrives det, det burde, nemlig lokale prioriteringer og lokal dygtighed. Der er forskelle i de aktuelle skatteprocenter, som snarere er udtryk for, at man har enten meget gunstige eller meget ugunstige rammevilkår, og derfor er det fornuftigt nok, at en indfasning af den her reform på den korte bane bidrager til at

indsnævre forskellen mellem høje og lave skatteprocenter.

Kl. 15.30

Målsætningen er ganske klar, men man kan sige, at den er blevet større, fordi vi samtidig har arbejdet med en strukturreform, som jo i sig selv påvirker kommunernes udgangssituationer. Det er sådan set også derfor, det er meget fornuftigt at se de to ting i en sammenhæng, for det er klart, at alene i det at sammenlægge kommuner er der en udligningseffekt, og i det at flytte opgaverne fra amterne, der i dag har et højt indbyrdes udligningsniveau, til kommunerne, der i dag har et lavere indbyrdes udligningsniveau, er der også en effekt, som skal regnes ind.

Derfor har der ligesom været to udfordringer. Den ene har været at lave de justeringer og tilpasninger af udligningssystemet, der gør, at vi kan håndtere de byrdemæssige effekter af selve kommunalreformens struktur og opgaverreformen, og den anden har været at lave en række yderligere ændringer, som dels skal bidrage til at fjerne den ubalance, der i dag er mellem kommunerne, dels ruste kommunestyret til fremover at være et styre, som er i balance. Det er jo for så vidt en kendt sag, hvad vi har gjort, så det skal jeg ikke bruge mange kræfter på, for det ved alle. Men hovedopskriften er altså at øge landsudligningen markant til 58 pct. og samtidig øge den vægt, hvormed vi indregner de socioøkonomiske kriterier, så der kommer mere udligning.

Jeg glæder mig især over, at vi ved siden af at have lavet et system, der her og nu giver en mere retfærdig og mere rimelig udligning, også har fremtidssikret systemet ved at indføre nogle dynamiske elementer i det. Jeg tror, det var fru Pia Gjellerup, der spurgte, hvor dynamikken er, og hvad det er, der fremtidssikrer systemet. Det, der fremtidssikrer systemet, er jo, at vi allerede på forhånd har besluttet, at de socioøkonomiske kriterier skal fylde noget mere. De skal vokse med en kvart procent om året, netop fordi vi godt ved, at i samme sekund, vi har lavet et system, der passer til dagens virkelighed, begynder morgendagens virkelighed at tage sig anderledes ud.

En af de ting, som vi ved vil ske fremadrettet, er jo, at førtidspensionsreformen fases ind over tid. Kommunerne vil hen ad vejen komme til at stå med en stadig større del af finansieringsansvaret for førtidspensionen, og da førtidspensionisterne jo ikke er bosat fuldstændig gennemsnitligt i det danske landskab, vil det over tid

føre til, at de kommuner, der har flere førtidspensionister end gennemsnittet, alt andet lige vil opleve et udgiftspres. Det er baggrunden for, at vi allerede nu har lagt ind i systemet, at de socioøkonomiske kriterier vokser, samtidig med at vi har sat den stopklods, at i folketingssamlingen 2008-09 skal hele det socioøkonomiske værktøj gennemgå et serviceeftersyn.

Det hænger i øvrigt sammen med en anden ting, nemlig at vi i forbindelse med kommunalreformen har lavet nogle særlige overgangsordninger for udlægningen af de sociale områder, og de fases ud i 2010. Jeg nævner det, vel viden om at det kan virke teknisk, fordi der i de byrdefordelingsmæssige regnestykker, vi har præsenteret, indgår de fremadrettede ordninger på det sociale område, sådan som de vil blive, når de er faset fuldt ind i 2010.

Frem til 2010 er der lagt noget elastisk eller tryghed eller en sikkerhedszone, eller hvilket ord man nu vil bruge, ind i nogle særlig høje refusionsprocenter. Der er altså noget at give af til de kommuner, der har mange opgaver på området, og derfor er det selvfølgelig vigtigt, at vi, inden det permanente system sættes i værk i 2010, giver de socioøkonomiske kriterier et serviceeftersyn. Derfor er det dynamisk, gennemtænkt og fremtidssikret.

Kl. 15.35

Det samme gælder for landsudligningsniveauet på de 58 pct., som jo er et politisk valgt udligningsniveau i et forsøg på at finde en balance mellem to i virkeligheden modsatrettede hensyn. Det ene hensyn er, at alle kommuner skal have et fair og rimeligt og i princippet ensartet udgangspunkt for at løse deres opgaver, men hvis det synspunkt skal føres helt til bunds, skal der udlignes 100 pct. Det andet hensyn er, at der skal være et incitament, en tilskyndelse og en ansporing til at gøre en forskel, men hvis det synspunkt skal føres helt igennem, skal der slet ikke udlignes.

Det er mellem de to yderpunkter, der skal findes en balance, og den er fundet med de 58 pct. Det er et politisk valgt udligningsniveau, og jeg synes, det kunne være spændende at udfritte den opposition, der bare stiller lidt mavesure spørgsmål, om, hvad oppositionens bud på procenten er. Det ville i hvert fald gøre det let for os andre meget hurtigt at levere nogle regnestykker, der viser, hvordan tabene visse steder bliver større, og hvordan gevinsterne andre steder bliver større, og det kunne være interessant.

Når de 58 pct. er valgt, er det selvfølgelig også på baggrund af en konkret økonomisk vurdering af, hvordan påvirkningen af de forskellige kommunetyper bliver. Her vil jeg gerne anholde den mærkelige debat, der har været i dag, hvor man har spurgt til konkrete kommuner. Det er muligt, det er en reminiscens fra midten af 1990'erne, hvor man selv havde regeringsmagten, for rygterne går jo om, hvordan man arbejdede, da udligningsreformen blev udarbejdet i Birte Weiss' tid.

Jeg vil gerne sige, at vores tilgang til spørgsmålet har været, at vi har inddelt kommunerne i fire kategorier, fire kvartiler med udgangspunkt i deres strukturelle overskud eller underskud. Det, der har været styrende for os, har været, at de kommuner, der har det største strukturelle overskud, skal levere til dem, der har det største strukturelle underskud. Det er den profil, der skal være i udligningen, og det er jo også det, hr. Poul Nødgaard mener, når hr. Poul Nødgaard refererer til tallenes tale. Når man er styret af sådanne principielle overvejelser, skeler man ikke til, om man kender kommunen lidt bedre end andre, om kommunen ligger i ens egen valgkreds eller ej, eller om kommunen ved sidste kommunevalg tilfældigvis fik en ny borgmester som f.eks. Odense, som derfor nu indgår i fru Pia Gjellerups skyts, fordi Odense Kommune i november fik en konservativ i stedet for en socialdemokratisk borgmester.

Det er klart, at hvis man er styret af noget sådant, kan man betvivle vores motiver. Men vi er styret af nogle principielle overvejelser, og når de principielle overvejelser er tilendebragt og nogle principper fundet og nogle kriterier defineret, viser tallene, hvad det konkret vil betyde i en given kommune. Med en landsudligning på det niveau sker der en rimelig ressourceflytning fra de dele af Danmark, hvor man har mere rummelighed end i andre dele af Danmark.

Men vi ved også godt, at man ikke kan sætte uret i stå med den bevægelse. Hvis den positive udvikling, vi har set i de senere år i hele Danmark med opsving, fald i arbejdsløsheden, stigende beskæftigelse, dynamik og fremgang, fortsætter og især fortsætter i f.eks. hovedstadsområdet, vil der være basis for, at vi justerer landsudligningen yderligere opad, så hovedstadsområdet må aflevere en del af den ekstra velstand, det får ind. Men også her har vi fundet en balance, der gør, at vi ikke tager incitamentet fra hovedstadsområdet. Det vil fortsat være i hovedstadsområdets egen interesse, at udviklin-

gen løber stærkt og også gerne stærkere her end i resten af landet. Det betyder selvfølgelig, at landsudligningen stiger, og at hovedstadsområdet skal aflevere noget, men det får stadig lov til at beholde en del.

På de to felter er der lagt dynamik og fremtidssikring ind i systemet. Det er jeg meget, meget tilfreds med, og jeg er selvfølgelig også meget, meget tilfreds med, at en så bred kreds af partier har taget et ansvar, så fremtidssikringen også holder efter et folketingsvalg, uanset hvad resultatet af et sådant måtte blive. Det er rart og godt, og det skaber tryghed ude i kommunerne.

Så er der spørgsmålet om, hvordan det hele fases ind, og her bliver vi beskudt fra begge sider. På den ene side siger man, at det er for dårligt, at de kommuner, der vinder – Frederikshavn har været nævnt som eksempel – ikke får lov til at bruge noget mere af gevinsten på service, og på den anden side lyder kritikken, i hvert fald fra kommunalpolitikere fra de partier, der her i Folketingssalen fremfører den kritik, jeg lige har refereret, at det er for dårligt, at man skal tilpasse sine udgifter. Her kunne jeg nævne nogle borgmestre i hovedstadsområdet.

Kl. 15.40

Men det hele er jo et nulsumsspil. Kagen har den størrelse, kagen har, og hvis man skærer en større skive et sted, skal andre have en mindre skive. Logikken er, at hvis man umiddelbart vil give Frederikshavn større kommunal forbrugsmulighed allerede i 2007, end vi lægger op til, er der altså andre kommuner, der skal reducere deres offentlige forbrugsmuligheder mere, end vi lægger op til.

På det punkt matcher modellen fuldstændig det, vi hele tiden har stillet i udsigt. Vi har hele tiden stillet i udsigt, at reformen skal fases ind med en effekt, der svarer til 0,2 skatteprocentpoint om året. Det er den ekstra forbrugsmulighed, de får i Frederikshavn, det er det, de hele tiden er blevet stillet i udsigt, og det er i øvrigt den samme procent, man besluttede sig for midt i 1990'erne, da man sidst lavede en udligningsreform.

Vi kunne selvfølgelig godt have valgt en model, hvor vi over de næste 5, 6, 7, 8 år løbende ville flytte, hvad der svarer til 0,2 skatteprocentpoint, til Frederikshavn. Vi har dog valgt at sige, at vi faktisk meget hellere vil vende meget hurtigt tilbage til ikke at styre fra centralt hold og ikke regulere i detaljen. Vi vil hellere flytte pengene i én transport, så de kommer ud i kommunerne.

Det er rigtigt, at det kun er en del af pengene, der afleveres foran rådhuset og kan omsættes i forbrug. Resten går til borgerne og udmønter sig i lavere skatteprocenter, og det er der i øvrigt en vis rimelighed i, jævnfør det, jeg sagde i starten: Skatteprocenten skal være et spejlbillede af servicen. Men pengene bliver dog inden for bygrænsen, og det er da bedre at have pengene inden for bygrænsen end at have en fordring på dem over årene. Det er op til kommunen i dialog med borgerne at tage stilling til, hvordan penge skal fordeles over tid, altså om man i 2008 og 2009 vil omsætte en større del af de penge, der er ført inden for bygrænsen, i kommunalt forbrug, og det kan man jo bare gøre.

Tredje næstformand (Helge Adam Møller): Så går vi i gang med de korte bemærkninger til ministeren. Der er foreløbig tre, der har indtegnet sig, og den første er hr. Thomas Krog.

(Kort bemærkning).

Thomas Krog (SF):

Jeg vil godt starte der, hvor ministeren sluttede.

Det kan man jo bare gøre, sagde ministeren. Er det en garanti for, at Frederikshavn Kommune – hvis nu den er eksemplet – i 2008 og 2009, eller hvornår de nu får lyst til det, hvornår borgerne ønsker det, og hvornår lokalpolitikere ønsker det, kan vælge at bruge nogle af pengene til serviceforbedringer frem for til skattelettelser? Flertallet i byrådet siger jo faktisk, at der socialt set er behov for det i Frederikshavn, befolkningen ønsker det, og er det rigtigt forstået, at de bare kan gøre det, sådan som ministeren siger?

(Kort bemærkning).

Indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Ja, det er rigtigt forstået – i den forstand at en kommune jo selv suverænt kan beslutte, hvad skatteprocenten skal være, når bare kommunen i øvrigt udviser den solidaritet sammen med landets øvrige kommuner, at den loyalt bidrager til, at kommuneskatterne under et holdes i ro.

Det er et glimrende system, og hvis man kigger i bakspejlet, har det fungeret ganske glimrende de senere år. Under det kommunale skattestop er der kommuner, der har sat skatten op, og der er kommuner, der har sat skatten ned. Sådan har det været historisk, og sådan vil det sikkert også blive i fremtiden. Men hvis man ønsker alt muligt andet, er det jo en indrømmelse

af, at man sådan set er ligeglad, selv om de kommunale skatter bare stiger under et.

(Kort bemærkning).

Thomas Krog (SF):

Jeg var lige ved at sige øv, for jeg troede faktisk, at ministeren mente det, ministeren sagde om, at det kan de bare gøre. Men det kan de altså ikke bare gøre, og så undrer jeg mig altså over, at ministeren snakker om, at det skal være en målsætning, at den lokale skatteprocent afspejler den lokale prioritering, for det er jo lige præcis det, der ikke er mulighed for.

Det er jo netop sådan, at denne model fastlægger prioritet. Det kan godt være, at Frederikshavn Kommune socialt set har brug for 100 mio. kr. i udligning, men de får kun mulighed for at bruge en femtedel af dem på service, for flertallet bag reformen prioriterer resten til skattelettelser. Er det ikke en klar centralisering? Er det ikke at sætte det kommunale selvstyre fuldstændig ud af spil?

(Kort bemærkning).

Indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Det er først og fremmest et fortegnet billede af, hvad forslaget går ud på.

Hvis vi nu tager eksemplet med de 100 mio. kr. og glemmer, hvilken kommune det er – jeg kan ikke huske tallet for Frederikshavn udenad, men det er sådan set også ligegyldigt – kan man sige, at der kan være to modeller med 100 mio. kr. Den ene er at overflytte 20 plus 20 plus 20 plus 20 plus 20 mio. kr. over en 5-årig periode, og de penge kan omsættes i forbrug, men spejlbilledet ville jo være, at andre kommuner skulle tilpasse deres udgifter med 20 plus 20 plus 20 plus 20 plus 20 mio. kr.

Kl. 15.45

Det, vi gør her, er sådan set meget mere dynamisk og virker meget hurtigere. Princippet er, at vi flytter alle 100 mio. kr. på én gang og skaber frihed for, hvor stor en del af de 100 mio. kr., der skal omsættes i skattelettelser henholdsvis service i gevinstkommunen, og hvor stor en del af de 100 mio. kr., der skal omsættes i højere skat henholdsvis tilpasning af udgifterne i tabskommunen. Den frihed kommer fra og med 2008, men i 2007 styrer vi det, så det matcher det, vi hele tiden har lovet, nemlig at der skal ske en tilpasning på 0,2 procentpoint.

(Kort bemærkning).

Pia Gjellerup (S):

Ja, Ballerup og Frederikshavn skal finde hinanden, og så kan vi jo tænke os til resten. Det er en illusion at sige, at noget bliver frit fra 2008.

Jeg vil gerne kvittere for de besvarelser angående det dynamiske, som indenrigsministeren kom med, og som jeg også sagde i mit ordførerindlæg, er jeg glad for udviklingen i de socio-økonomiske kriterier. Jeg undrer mig over, at vækstudviklingsdelen mellem hovedstaden og landsudligningen er envejs, men det har man jo en tyrkeretro på, og så må vi se, hvordan det kommer til at se ud.

Men det var for så vidt ikke det, jeg mente med det dynamiske element i vores undersøgelse af selve reformen. Det er nemlig spørgsmålet om at prøve at bruge det udspil, der nu er kommet, til at se på, hvordan den historiske virkelighed har været i de senere år: Om der vitterlig har været robusthed. Indtil videre har vi fået det svar, at det vil man ikke så gerne, fordi man ikke har noget datagrundlag, og det synes jeg er en svaghed. Jeg mener faktisk, vi er nødt til at gøre os ret stor umage med at få det afklaret i det videre forløb, for ellers vedtager vi noget, som kun hviler på troens grund, og det ville være ærgerligt.

(Kort bemærkning).

Indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Problemet er jo, at den historiske virkelighed ikke findes – i den forstand at man kan sige, at forudsætningen for, at vi kan lave en fordelingsmekanisme, der flytter ressourcer til en kommune, der skal løse nogle opgaver, jo er, at vi ved, hvilke opgaver det er, og hvad de koster. Det vidste vi først på det tidspunkt, da staten sidste efterår indgik DUT-aftalerne med Amtsrådsforeningen og Kommunernes Landsforening og fik prissat de opgaver, der nu flyttes til henholdsvis kommunerne og staten.

Talgrundlaget skal jo være til stede, men nu kører det lidt i en cirkel, også fordi argumentet for, at vi først for alvor kan gå meningsfuldt i gang med at lave en fremtidsrettet kommunalreform, hele tiden har været, at vi skal kende kommunerne, kende opgaverne og kende den økonomi, der knytter sig til opgaverne. Jeg kan ikke give noget bedre svar, for der findes ikke noget andet svar. Vi er ude over grænserne for politik, nu nærmer det sig videnskab.

(Kort bemærkning).

Pia Gjellerup (S):

Det ville jo være rart, hvis det var sådan, at tallene talte. Men grunden til, at det er hensigtsmæssigt for regeringen at gøre det i den rækkefølge, den har valgt, er jo, at det er ganske umuligt at finde ud af, hvad økonomien i en kommunalreform er. Det kan man først finde ud af, når man har lavet en udligningsreform, og når man så laver en udligningsreform og skal se, hvordan den virker, kan man sige: Det kan vi overhovedet ikke sige noget om, for nu eksisterer historien sådan set ikke mere. Men det er ikke, det er ikke videnskab. Det er meget klogt og smart, ja, også for smart.

Så vil jeg korrigere. Spørgsmålet om Odense har jeg for så vidt overhovedet ikke bragt på banen på nogen som helst måde, og jeg mener også, det blev tilbagevist meget klart, at det har noget med den reelle partifarve at gøre. Men det var jo ret relevant for den konservative ordfører, som har været angrebet overordentlig meget af konservativt ledede kommuner, at konstatere, at når de ni konservative kommuner med dobbelt så mange indbyggere som fem socialdemokratiske kommuner – som vi ikke har hørt så forfærdelig meget fra – også er udsat for noget, men ikke i samme målestok, er der noget galt med de sociale kriteriers samlede vægt.

Jeg vil spørge indenrigsministeren, om han kan svare i dag eller vil formidle et svar til os senere i stedet for det afvisende svar, vi har fået: Hvor stort er det samlede beløb, der indgår i den samlede del af den nettoudligning, der vedrører udgifterne?

(Kort bemærkning).

Indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Jeg har jo siddet og fulgt med i spørgsmålene under debatten, men jeg har haft meget svært ved at finde ud af, hvad der egentlig blev spurgt om – det må jeg sige helt ærligt.

Når der bliver spurgt, hvor meget udgiftsudligningen fylder, må jeg sige, at udgiftsudligningen fylder det, vi har fastsat med de udligningsniveauer, vi har fastlagt. Vi har indført en nettoudligning, hvor der sådan set udlignes i forhold til forskellen mellem det, man kan kalde beskatningskraften, og det objektive udgiftsbehov. Når der udlignes med f.eks. 58 pct., udlignes der altså med den samme effekt på både den objektive udgiftsside og indtægtssiden.

I virkeligheden kan man sige, at på den måde kommer udgiftsbehovet til at fylde mere, end det gjorde i det gamle system. I det gamle system var der en merudligning til de kommuner, der havde et særlig svagt beskatningsgrundlag. Der var kun merudligning på indtægtssiden, men nu får vi en merudligning, som slår lige meget igennem på udgiftsbehovsiden og indtægtssiden for den samme kommunekategori.

Jeg beklager, hvis vi taler forbi hinanden.

Tredje næstformand (Helge Adam Møller):

Der bliver mulighed for mere samtale under eftermiddagens forløb; det er jeg sikker på.

Den næste korte bemærkning er til hr. Ole Stavad.

(Kort bemærkning).

Ole Stavad (S):

Jeg tror, det ville tjene os alle sammen, hvis vi vendte tilbage til udgiftsudligningen inden for en ramme, hvor vi kan snakke lidt bedre sammen, for der er meget teknik i det her.

Men jeg ville godt stille et spørgsmål til ministeren, uden at jeg dermed håber at blive anset for at være mavesur: Vil ministeren – om ikke andet af principielle grunde – sikre, at den indbyggede dynamik vil bevirke, at hvis der kommer vækst i hovedstadsområdet, kan landsudligningen på indkomstsiden øges og gå begge veje? Ikke fordi jeg har nogen tro på og slet, slet ikke noget håb om, at væksten skal vende og gå nedad, men jeg ved, at det principielt giver nogle dumme diskussioner, og derfor synes jeg, ministeren skulle overveje at rette det, som jeg tror er en fejl, fordi man har sagt: Jamen selvfølgelig fortsætter væksten i hovedstaden. Det er det ene spørgsmål.

Det andet spørgsmål er angående det, hr. Christian Wedell-Neergaard tog op i forbindelse med selvbudgettering ...

Tredje næstformand (Helge Adam Møller):

Det andet spørgsmål må vente.

Ole Stavad (S):

... er ministeren parat til at ændre den?

Tredje næstformand (Helge Adam Møller):

Når formanden siger, at det andet spørgsmål må vente, mener han det. Tiden er udløbet, og så er det ministeren.

(Kort bemærkning).

Indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

I hvert fald havde formandens intervention den effekt, at jeg ikke kunne høre det andet spørgsmål.

Svaret på det første spørgsmål er nej, men det er altså ikke, fordi jeg vil lyde mavesur, og det er heller ikke, fordi jeg har en til en vished grænsende prognose for, at det altid vil være sådan, at hovedstaden rykker hurtigere end resten af landet. Men man kan sige, at hvis den udvikling ikke sker, sker der jo heller ikke noget med landsudligningen. Så stiger den ikke. Jeg forstår, at hr. Ole Stavad ønsker en model, hvor landsudligningen kan falde fra 58 til 57 til 56 pct., hvis udviklingen vender, men det kan ikke komme på tale.

Der har jo været spurgt om, hvem der har fået hvad ud af at sidde med ved forhandlingerne. Det er jo en kendt sag, at der er partier, der sådan set synes, at helt uagtet den fremtidige udvikling i Danmark burde der være et højere udligningsniveau. Hvis vi kigger på andre lande, kan vi godt finde lande, hvor der er et højere udligningsniveau, og det er jo helt ærligt at sige: O.k., vi kan løse spørgsmålet ved at fastsætte et lavere udligningsniveau end det, nogle måske ønsker, og så laver vi en mekanisme, der gør, at vi kan komme op på det, man ønsker sig, men under den udtrykkelige forudsætning, at hovedstadsområdet løber hurtigere end resten af landet.

Tredje næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det hr. Ole Stavad for den anden og sidste korte bemærkning.

(Kort bemærkning).

Ole Stavad (S):

Jeg havde sådan set ikke forestillet mig, at niveauet skulle falde under de 58 pct. Jeg havde forestillet mig, at hvis udviklingen vender, kunne udligningen måske gå begge veje, for det vil give en vis balance i tingene.

Det andet spørgsmål, som jeg nok skal skynde mig med, er det spørgsmål, hr. Christian Wedell-Neergaard tog op, og som kommunerne også har været meget optaget af, nemlig muligheden for selvbudgettering i de kommuner, der har god vækst. Det er ikke mindst begrundet i, at kommuner, der har høj vækst, også vil få øgede udgifter, som kan være med til at forhindre, at væksten kan fortsætte fremover. Jeg har godt

set svaret, hvor der nævnes mulighed for lån osv., men jeg synes ikke, der er nogen saglig begrundelse for, at man skal låne sine egne penge og betale renter det ene sted og også har renter et andet sted. Skulle vi ikke lave en løsning, som kommunerne ville være glade for, og som jeg også mener er dybt saglig?

(Kort bemærkning).

Indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Kommuner med god vækst vil også få en ekstra gevinst. Med den model, der er lagt frem, vil de ganske vist få den med forsinkelse, men den er forrentet, og de kan i øvrigt være rolige for, at de ikke risikerer at være for overoptimistiske med hensyn til væksten, så de kommer i den situation, at de indtægter, de har taget hjem, viser sig at være for store, så de skal lave en negativ regulering.

Det er jo det positive i vores model, at risikoen for en negativ regulering undgås, så derfor er det også pragmatisk set med kommuneøkonomiske øjne et godt forslag, der er lagt frem. Nu er det jo ikke likviditetsproblemer, der aktuelt præger primærkommunerne, vil jeg gerne sige, men hvis de skulle komme i en likviditetsklemme, har vi også anvist en vej til, hvordan problemet kan løses.

Kl. 15.55

Jeg har noteret mig, at der er en stærk principiel modstand, og det er også derfor, jeg har skrevet i høringsnotatet, at vi vil overveje, om vi i stedet skal vende tilbage til det nuværende system. Det vil vi drøfte med forligspartierne, mens processen kører i Folketinget.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Jeg vil gerne have ministeren til at bekræfte, at man rent principielt godt kunne sende flere penge til kommunerne. Nogle af alle de penge, der fosser ind i statskassen i øjeblikket, kunne godt sendes ud og bruges til at sikre en ordentlig velfærd ude i kommunerne, så derfor er det en rent ideologisk beslutning, at man ikke gør det, og det er formentlig også et led i det, man ønsker, og som også står i regeringens velfærdsudspil: Borgerne skal have en udstrakt valgfrihed mellem forskellige offentlige og private løsninger af velfærdsopgaver. Man ønsker altså, at flere private skal løse velfærdsopgaver, og det ønske kan man jo få opfyldt ved at sørge for, at det offentlige ikke har råd til at løse opgaverne.

(Kort bemærkning).

Indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Ja, rent praktisk kunne man jo sende flere ud til kommunerne, men man kunne også sende færre penge ud til kommunerne. Det kan man gøre, som man nu er sindet til, men det rokker sådan set bare ikke ved, at forslaget ser ud, som det gør, fordi det handler om at finde den fordelingsmekanisme, der skaber den største grad af retfærdighed i fordelingen af de penge, som man synes skal være til rådighed.

Det er også derfor, det er lidt ærgerligt, at nogle af Folketingets partier holder sig ude af arbejdet og antyder, at kommunerne i virkeligheden mangler penge, og der skal bare sendes nogle flere ud. Nej, mekanismen skal være robust nok til at kunne fordele de penge, der stilles til rådighed for den kommunale økonomi, uanset hvor mange penge det drejer sig om. Mekanismen skal også kunne holde, hvis der på et tidspunkt – jeg håber ikke, det vil ske – kommer et parlamentarisk skifte, og der kommer en anden regering, der har en anden udgiftspolitik. Så skal mekanismen stadig bruges, for med den parlamentariske bredde, der er bag aftalen, er det jo også den regnemaskine, der skal regnes på mange år frem i tiden.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Ja, men mekanismen afhænger jo af, hvad man i øvrigt gør – hvis formålet vel at mærke er, at der skal kunne leveres en velfærd af en vis standard over hele landet. Uanset hvor man bor, skal der være voksne til at tage sig af børnene i børnehaverne, der skal være hjemmehjælpere til at tage sig af de ældre osv., og hvis man ønsker, at resourcerne skal være til stede over hele landet, skal der jo være penge i alle kommuner til velfærd af en vis standard.

Men regeringen ændrer jo hele tiden forholdene. Senest kan vi se i velfærdsudspillet, at den bl.a. vil fjerne refusionen til personer under 30 år på kontanthjælp. Jeg har set i det svar, vi har fået fra beskæftigelsesministeren i dag, at der vil blive sendt penge til kommunerne via bloktilskuddet, men de penge går jo ikke nødvendigvis til de kommuner, der har store udgifter, fordi de har mange indbyggere under 30 år på kontanthjælp. Man skævvrider altså igen, inden man overhovedet er færdig med at lave udligningsreformen, og det synes jeg dog vidner om, at den-

ne mekanisme ikke bare består, men er afhængig af, hvad der i øvrigt sker.

(Kort bemærkning).

Indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Det understreger jo netop behovet for at have robusthed i modellen. Jeg er glad for, at de sociale kriterier fylder mere over tid, og der er lagt op til, at det allerede i 2008 skal vurderes, hvordan der kan justeres yderligere, f.eks. for at samle op på grund af de beslutninger, der måtte være truffet af Folketinget i den mellemliggende tid.

Jeg må sige, at min intelligens – men den er heller ikke stor – ikke rækker til at se, at det skulle være et problem at deltage i en fordelingsmæssig diskussion, selv om man ikke ved, hvor meget der skal fordeles. Jeg mener, at hvis to venner påtager sig et arbejde sammen, er det da relevant for dem at tage stilling til, hvordan de skal fordele indtægten. Det kan godt være, når de kommer hjem med en tusse, at den ene siger: Jeg havde den ambition, at vi skulle have 1.100 kr. Det kan da godt være, men derfor er det da stadig relevant at finde ud af, om man skal dele lige over, eller hvad. Jeg forstår simpelt hen ikke, at det skulle være et problem. Det må jeg sige.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Tredje næstformand (Helge Adam Møller):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Kommunaludvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

11) Første behandling af lovforslag nr. L 189: Forslag til lov om ændring af lov om beskatning til kommunerne af faste ejendomme.

(Konsekvensændringer som følge af kommunalreformen. Overførsel af den amtskommunale ejendomsskat til kommunerne)

Af indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen).

(Fremsat 29/3 2006).

Sammen med denne sag foretoges:

12) Første behandling af lovforslag nr. L 191: Forslag til lov om ændring af lov om lån til betaling af ejendomsskatter. (Konsekvensændringer som følge af kommunalreformen. Ophevelse af låneadgang til amtskommunale ejendomsskatter)

Af indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen).

(Fremsat 29/3 2006).

Lovforslagene sattes til forhandling.

Tredje næstformand (Helge Adam Møller):

Da det er to lovforslag, der behandles sammen, er taletiden til ordførerne 10 minutter ifølge reglerne.

Første ordfører er Venstres ordfører, hr. Erling Bonnesen. Er det korrekt, at ordførerskabet er delt mellem to ordførere? Nej, hr. Erling Bonnesen har dem begge.

Forhandling

Kl. 16.00

Erling Bonnesen (V):

Først L 189. Som led i kommunalreformen reduceres antallet af skatteudskrivende led fra tre til to, regionerne kan modsat amterne ikke opkræve skatter, men får sine indtægter fra staten og kommunerne. Med dette lovforslag overføres den kommunale ejendomsskat til kommunerne.

Loven har tre formål: For det første overføres amternes grundskyld til kommunerne. For det andet bliver København, Frederiksberg og Bornholm ligestillet med de øvrige kommuner på ejendomsskatteområdet, hvilket er helt naturligt, da disse kommuner fra 2007 ikke længere både er kommuner og amter, men for fremtiden kun skal varetage kommunale opgaver. For det